

ИНТЕРВЮ
Стефан
Данаилов
за кризата
на духа

ПРОСТОР
Офшорка
строи
магистрала
„Тракия“

ПАЗАРИ
23% ръст
на сделките
със земеделска
земя

ЗАЩИТА
Москва
разработила
система срещу
ПРО на САЩ

ДУМА

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК 1 лв.

ПЕΤΥК

24 МАЙ

2013 ГОДИНА/23

БРОЙ 118 (6522)

12-15

Руски кметовете търсят места за детски лагери у нас

Те оглеждат основно места по Черноморието, в бюджетите на всеки граф в Русия задължително се отпуснали пари за отгих на пограстващите

Ръководители на осем големи руски града и губернии търсят подходящи места за детски лагери по Българското Черноморие. Това съобщи във Варна зам.-кметът на Рязан и председател на Съюза на общински-

те съвети в Русия Владимир Холопов.

Той уточни, че в рамките на посещението ще бъдат посетени 12 града в България. Според Холопов делегацията вече е разгледала Южното Черноморие, а утре и ввдругиден ще се запознае с условията по Северното. Всеки руски граф има в бюджета си задължително средства за детски отгих, обясни Холопов. Той даде пример с Рязан, от чийто бюджет годиш-

но се заделят 4 процента за малчуганите. Според Холопов децата от социалнослаби семейства почитат безплатно, а за останалите - родителите поемат различна част от разходите им.

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

Президентът Росен Плевнелиев връчи вчера проучвателния мандат за съставяне на правителство на кандидата за премиер от Коалиция за България Пламен Орешарски. Това стана, след като в рамките на вчерашния ден ГЕРБ се отказаха от правото си да правят кабинет. Съставът на новото правителство ще бъде гласуван във вторник

ПЕГАС

Проф. Надежда Драгова за словото Паисиево

28

Емилия Радева - Ледената кралица на българския театър

32

БФС наложи рекордна глоба на Стоичков

39

НЯКОЛКО
ДУМИ

Велиана ХРИСТОВА

ТАКА И ЩЕ БЪДЕ

За да бъде духът на един народ свободен, няма по-важно нещо за него от знанието. Само просвещен народ може да има светлост в себе си и да се варди от всякакви напасти. Това са ни завещали нашите книжовници преди векове. България даде живот на славянските писмена, тя се създаде с новаторството на бунта срещу догмата, тя опазва славянските букви и словото и ги даде на други - милионни, народи. Писмеността, езикът и книжовността й се отблагодариха - опазиха самата България през вековете. Никой не може

да замени това родило петно от плътта на българския народ, не може да изтръгне от ума и душата му духовните корени, които са му дали живот. И гордост. Други славянски народи, които днес пишат с латински букви, тачат делото на светите братя, понеже разбират грамадното историческо значение на славянската азбука. На нашата азбука.

Мнозина - чужди и свои, се стараха да унижат България в последните години. Да изкоренят трогателния стремеж на българското общество към просвещение, да го заменят с алч-

ния ламтеж за сребро. Някои искаха да подменим кирилицата с латиница, да се погубим. Но ние казваме, че 24 май е най-българският празник - а той е такъв, защото е най-народният български празник. Днес навред в България хората ще излязат на улиците - за радост, както преди повече от 160 години. Така и ще бъде. Пламъкът на духа го има - този пламък, който идва от миналото и чрез сегашното поколение ще се предаде на следващите. Няма как да го угасят. Защото с него ще трябва да угасят и нас.

СЛЕДВАЩИЯТ БРОЙ ЩЕ ИЗЛЕЗЕ В ПОНЕДЕЛНИК, 27 МАЙ

EUR: 1.95538

USD: 1.51345

GBR: 2.28565

CHF: 1.55237

ISSN 0861-1343

9 770861 134015 >

Пак проверяват Цветанов за случая в Горна Оряховица

Главният прокурор Сотир Цацаров ще иска другата седмица имунитета на бившия вътрешен министър

Бившият вътрешен министър се оказа проверяван отново за четенето на разпечатки от СРС от трибуната на НС по случая с мъртвото бебе в болницата в Горна Оряховица. Това се разбра от главния прокурор преди редовното заседание на ВСС вчера. "Първоначалната проверка на делото показва, че разрешението на наблюдаващия прокурор за изяснение на информацията от СРС няма. Трябва да

се запознаем дали такъв документ има. В делото има позоваване на разрешение на наблюдаващ прокурор от окръжната прокуратура във В. Търново", обясни Цацаров.

ДУМА припомня, че след скандалния арест на четирима лекари от болницата "Св. Иван Рилски" Цветанов прочете на 3 декември 2010 г. стенограми от няколко шокиращи разговора, които според него доказват

умишлено убийство. Разговорите бяха между директора на болницата д-р Миролуб Кожухаров и негови подчинени. "Тогавашността разговарях с главния прокурор (Борис Велчев - бел. ред.) и взехме решение да започне процедура по декласифицирането на тази информация, която е свързана в СРС, минахме през цялата процедура - по едно и също време, аз в парламента и окръжният

Снимка БГНЕС

Искане за имунитета на Цветанов главният прокурор ще внесе в НС другата седмица

КС ОБРАЗУВА ТРИ ДЕЛА ЗА ИЗБОРИТЕ

Веселка СПИРИДОНОВА

КС образува три дела за изборите, се разбра от сайта на съда. Едното е по искане на група народни представители от ГЕРБ за обявяване на изборите за народни представители за 42-ро НС, проведени на 12 май 2013 г., за незаконни.

Другото отново е по искане на група депутати от ГЕРБ за произнасяне по законността на изборите, във връзка с нарушения на изборното законодателство при провеждане на изборите в секциите в Република Турция (сигналът на РЗС).

Третото дело е пак по искане на депутати от ГЕРБ за обявяване изцяло за незаконни изборите за народни представители за 42-ро Народно събрание. С гласовете на народните представители на Борисов бяха внесени и жалби от името на РЗС и Национален фронт за

спасението на България.

По-рано вчера служебният премиер обоснова отказа на правителството да сезира КС за касиране на изборите. Взехме решение да се въздържим от сезиране на Конституционния съд, няма да препратим жалбите на РЗС, НФСБ, ВМРО-БНД и "Другата България", няма да станем пощенска кутия на когото и да било. МС отговаря за организацията на техническата подготовка на изборите, но няма правомощия върху работата на СИК - контролът се осъществява от Централната изборителна комисия, припомни Марин Райков.

"Без да се ангажираме с преценка, ние нямаме основание да смятаме, че е необходимо касиране на изборите, които сами сме организирани. За мен лично би било неуместно да се ангажирам с подобна теза", подчерта служебният премиер.

прокурор на Велико Търново, прочетохме тези СРС-та", обясни Цветанов преди седмица.

Този случай предизвика и юридически спорове дали бившият силов министър не е нарушил Закона за специалните разузнавателни средства, в който изрично се казва, че доказателствата, придобити чрез подслушване, се ползват единствено и само за целта на разслед-

ването. Въпреки това зам. градският прокурор Божидар Джамбазов оневини тогавашния министър, като обяви месец и половина по-късно, че изнесената в парламента информация е декласифицирана законно от наблюдаващия делото прокурор в Г. Оряховица и използвана в рамките на закона. Джамбазов обясни, че Цветанов е поискал, а прокурорът разрешил публичната

употреба на подслушаните разговори заради "напрежението в обществото", "критиките в някои медии" и "общественото гонимост".

По темата за имунитета на Цветанов Цацаров обясни, че още не е внесъл искането, за да не започва работата на парламента с подобни неща. Цацаров увери, че такова искане ще бъде внесено следващата седмица.

Заради „достойните прокурори“ изгоря зам.-шеф на ДАНС

Веселка ВЕНКОВА

Заместник-директорът на ДАНС Димитър Йорданов прие да поеме цялата отговорност за случая с изтеклите от спецслужбата документи, известни като т. нар. писмо на "достойните прокурори". Това съобщи служебният премиер Марин Райков и обяви, че ще приеме подадената оставка.

Случаят с "писмото" създаде "известни грапавини в публичната комуникация между определени институции" и това наложило намесата на премиера и накарало въпросните институции да седнат на една маса. Проверката по случая с

"теча" продължавала и сега. На няколко срещи с премиера директорът на ДАНС Константин Казаков му докладвал устно и писмено по скандала. Райков не приел обясненията, защото заключенията не били "в съответствие със становището на прокуратурата". Ръководството на ДАНС не било в състояние да отхвърли възможността въпросните документи да са изтекли от тях, което наложило Йорданов да подаде оставка.

Разбра се, че напускането на Димитър Йорданов се налага, защото той е ресорен заместник по проверката, свързана с печатницата в Констинброд. ДУМА припомня, че писмото на "до-

стойните прокурори" бе изпратено до медиите от анонимен източник веднага след изборите. На другия ден от Главната прокуратура дадоха да се разбере, че документите са "изтекли" от ДАНС.

Вчера главният прокурор Сотир Цацаров обяви, че съмнението било потвърдено и от проверката, разпоредена от Марин Райков. Това е окончателната разръзка на скандала с "достойните прокурори" и прокуратурата прие тази формула, обяви министър-председателят. Той се застрахова, че е получил съгласието на главния прокурор да сподели това становище.

ФЛОРОВ СЕ ПЕНСИОНИРАЛ С БОНУС 20 ЗАПЛАТИ

Бившият директор на ГДБОП Станимир Флоров се пенсионира с бонус от 20 заплати, съобщи Дарик радио. Става ясно, че Флоров е напуснал системата на МВР поради навършения възраст и достигнат стаж за пенсия.

От информацията се разбира, че образуваното срещу него дело за подкуп в особено големи размери не е попречило на бившия ръководител на антитерористичните да получи полагаемото се за поста му обезщетение от 20 заплати за служба към държавата. Напускането от Флоров на системата на МВР бе потвърдено от пресцентъра на министерството. Оттам обаче се задоволиха да съобщат, че Флоров напуска "доброволно", но не дадоха подробности как е оформено напускането.

След изтеклата информация за пенсионирането на бившия шеф на ГДБОП заваляха и множество коментари. Бившият вътрешен министър от първото правителство на Костов Богомил Бонев написа на страницата си във фейсбук, че заелата министерското място на Цветан Цветанов Петя Първанова дължи обяснение как е бил временно отстранен от длъжност Станимир Флоров.

Друг изненадан от информацията бе бившият началник на Националната служба за сигурност ген. Атанас Атанасов. Той бе категоричен, че служебният вътрешен министър Първанова е извършила тежко умислено престъпление с пенсионирането на Флоров. Според Атанасова, което е направила Петя Първанова, е тежък скандал и че тя е превишила правомощията си.

СЪОБЩЕНИЕ

ФЕДЕРАЦИЯ ЗА ПРИЯТЕЛСТВО С НАРОДИТЕ НА РУСИЯ И ОНД

На 27 май 2013 г. в 18ч. в малката Мраморна зала на Руския културно-информационен център в София, ул. „Шипка“ 34 ще бъде открита

изложба на българската художничка **МИЛЕНА ВЕЛЧЕВА „Слъбба към небето“**.

Изложбата се посвещава на честването на Деня на Свети Киприян Цамблак Чудотворец, митрополит Киевски, Литовски, Московски и на цяла Русия и във връзка с Националната инициатива за набиране на средства за изграждане на Храм в Москва на името на Свети Киприян.

Канам Ви да вземете участие в откриването на изложбата и на дарителската кампания.

Марин Райков поискал от себе си и се одобрил за посланик

Веселка ВЕНКОВА

Външният министър Марин Райков е поискал от премиера Марин Райков да назначи посланикът в Париж Марин Райков като дипломат в друга европейска столица. За курioзния случай алармираха вчера от Съвета по външна политика на БСП в специална декларация, с която призоваха президентът да спре всички дипломатически назначения. "Политически некоректно е такива действия да бъдат предприемани само дни преди съставянето на ново правителство. Назначаването на посланици от президента по предложение на правителството, назначено от президента, освен това противоречи на заложения в основния закон принцип на баланс между институциите", заявява социалистите.

Засегнат, Райков побърза да отговори. Виждам само различията не на политически сметки. В списъ-

ка за назначения според него били включени само дипломати, които не били политически назначения, а бил и два пъти предварително съгласуван с държавния глава.

След много уточняващи въпроси стана ясно, че МС е взел решение в сряда да предложи на президента назначаване на 8 души на посланически постове. Един от тях е самият Райков. Той обаче няма да се върне в Париж. "Бил съм два пъти посланик във Франция. Не е добър вкус да отивам за трети път", обясни премиерът външен министър и доскоро посланик с прекратен, по думите му, мандат.

Президентът обяви по-късно, че ще подпише указ за назначаването на Райков. "България има нужда от своите качествени дипломати. Би следвало, когато те поемат сериозни отговорности, държавата също да понесе своята, а не да го хвърлим на кучетата", заяви Плевнелиев.

Аз изпълнявам ангажимента, който съм поел като партия

БОЙКО БОРИСОВ ВЕЧЕ СЕ ПРЕДСТАВЯ В РАЗЛИЧНИ ПОЛИТИЧЕСКИ ФОРМИ

БСП прие мандат за съставяне на правителство

Пламен Орешарски готов да предложи новия кабинет във вторник, Плевнелиев впечатлен от програмата му

Президентът Росен Плевнелиев връчи вчера проучвателния мандат за съставяне на правителство на кандидата за премиер от Коалиция за България Пламен Орешарски. Ще направя всичко възможно кабинетът да бъде представен и гласуван в по-кратък от 7-дневния срок по конституция и ще предложа състава на кабинета във вторник на извънредно заседание на НС, обяви след това кандидат-премиерът.

Орешарски уточни, че когато приключат консултациите с основните политически сили, документът с намеренията, по който ще работи правителството, ще бъде публикуван. "В моята професионална кариера съм преодолявал много предизвикателства, сегашното обаче е най-голямо, защото то засяга съдбата на всички български граждани. Гарантирам, че ще направя всичко, което зависи от мен, за да получа политическо доверие, доверието на хората и да осъществя необходимите реформи, някои от които не толкова популярни, но да очертаям пътя напред", подчерта Орешарски.

Има ясно заявена воля от страна на БСП и ДПС да се работи за формиране на програмно правителство, заяви ли-

дерът на БСП Сергей Станишев. "Ще водим разговори и с извънпарламентарни сили, за да чуем повече мнения. "Атака" заяви, че няма да подкрепи правителство на Орешарски. Кабинетът най-вероятно ще получи одобрението на БСП и ДПС, които са съответно членки на ПЕС и на европейските либерали, уточни Станишев. Левицата е единствената парламентарна сила, която увеличи доверието към себе си с близо 26% и нямаме намерение да лъжем своите избиратели, допълни Станишев.

Силно съм впечатлен от

програмата на г-н Орешарски и смятам, че тя е сериозно подготвена, призна президентът Росен Плевнелиев. "България се нуждае от стабилност и работещи институции. Надявам се с работата си 42-то Народно събрание да покаже ясни ангажименти и обществото да види, че парламентарната криза вече е преодолена", отбеляза държавният глава.

По-рано парламентарните групи на Коалиция за България и ДПС проведоха в Народното събрание консултации по съставянето на правителство. На сре-

Борисов отказа властта, но представи министри

Лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов представи вчера кабинета на ГЕРБ при получаването на мандата от президента за съставяне на правителство. Нямаме шанс да направим кабинет, ожали се той и веднага обяви, че връща мандата. В състава на кабинета, който Борисов прочете, фигурираха почти всички министри от неговото управление. Симеон Дянков бе заменен с Владислав Горанов, Цветан Цветанов - с Веселин Вучков, Нона Караджова - с Ивелина Василева. На мястото на Мирослав Найденов бе поставена Десислава Танева. В проектосъстава на бившия премиер фигурираха и две нови министерства - на енергетиката и на електронното правителство, за които като министри бяха посочени Димитър Главчев и Доброслав Димитров.

Президентът Росен Плевнелиев връчи вчера мандат на Коалиция за България за съставяне на правителство

щата присъстваха Пламен Орешарски и лидерите на БСП и ДПС Сергей Станишев и Лютви Местан. В началото на другата седмица предстоят консултации с "България на гражданите", с

ВМРО и с други формации. Станишев и Орешарски подчертаха, че ще имат и среща с "Атака". От ДПС заявиха, че тази среща не ги ангажира по никакъв начин.

Бъдещият премиер обяви приоритетите си

Бихме искали профилът на кабинета да е с вашия профил - експертно-политическо начало, пожела Лютви Местан на Пламен Орешарски

Три са приоритетите, върху които правителството ще акцентира до края на годината, заяви на консултациите с ДПС Пламен Орешарски. По думите му това е възстановяване на държавността, стабилизиране на икономическото развитие и стимулиране на предприемачеството и повече солидарност и социална справедливост. Страната се намира в сложна и тежка ситуация, затова програмата на бъдещия кабинет не е всеобхватна, подчерта той. Орешарски бе лаконичен, че двете ключови и неотложни мерки са социалните, свързани с предстоящата тежка зима, с подготовката на първоклакните, разширяване обхвата на енергийните помощи и увеличаване на майчинските. Орешарски пое ангажимент за насърчаване на предприемачеството и освобождаването му от административно-силовия натиск. Нужни са спешни стъпки за по-добро събиране на приходите, за справяне с контрабандата и сивата икономика, насърчаване на инвестициите, ребалансирани на енергетиката, категоричен е Пламен Орешарски. Сред акцентите в работата на кабинета ще са справянето с безработицата, повишаване на пенсията, по-евтини и бързи административни услуги, въвеждане на електронното правителство. Бъдещият премиер уточни, че хората нямат търпение да усетят бързо позитивните тенденции. Ще представим екшънплан веднага след съставяне на правителството, обеща Орешарски.

ДПС изрази съгласие с плана „Орешарски“

В плана "Орешарски" видяхме отразени доста от позициите на ДПС и отчитаме съгласие по трите ключови думи - държавност, развитие, справедливост, коментира лидерът на ДПС Лютви Местан. Той обобщи, че стабилността на бъдещия кабинет няма да зависи от броя на депутатите, които биха го подкрепили, а от усилията, с които ще получи доверието на хората.

ДПС очаква бъдещият премиер да подбере възможно най-подходящите лица, с които да осъществи амбициозната си програма. Под експертно-политически кабинет ние не разбираме такъв, в който да има политически стерилни лица, защото за мен това е неестествено явление, уточни Местан. Призвани сме да възстановим нормалната функционалност на ДАНС, както тази агенция бе замислена, да реформиране МВР и да променим законодателната основа, на която стъпи авторитарният tandem Борисов-Цветанов, допълни Местан.

„Атака“ твърди, че в Бургас е убита тяхна активистка

Веселка СПИРИДОНОВА

Активистки на ГЕРБ от с. Камено са нападнали на пазара "Краснодар" в Бургас 31-годишната Стойка Петрова, активистка на партия "Атака", и приятелката ѝ Яница. Двете жени са жестоко бити от гербаджии. От спешното отделение в Бургас са уведомили партията централа на "Атака", че 31-годишната Стойка Петрова е починала вследствие на побоя. Приятелката ѝ Яница е ранена.

До момента РД на МВР в Бургас не е предприела мерки за задържане на извършителите, пишат в съобщение до медиите националистите. Там дори отказали да приемат жалбата по случая, внесена от Яница. "Бездействието на МВР до момента е престъпно безотговорно, още повече, че Яница ясно събщи-

ла, че познава нападателите и може да ги посочи", казват от "Атака", чийто лидер Волан Сидеров към 18.30 ч. снощи тръгна към сградата на МВР, за да разбере ще има ли задържани за убийството на младата жена.

Националистите настояват за незабавни действия за задържане на убийците на 31-годишната Стойка Петрова. "Имаме основане да смятаме, че престъпното основание на действие на МВР е умишлено и цели замитане на следите", казват от "Атака".

"До момента в дежурен център на тел.112 или в бургаска болница не е получаван сигнал за инцидент с пострадала жена на територията на Областната дирекция на МВР в Бургас". Това съобщиха от пресцентъра на МВР снощи към 19 ч. Няколко и регистриран случай вследствие на упражнено насилие.

СТАНИШЕВ ОПРОВЕРГА ЛИДЕРА НА ЕНП ЗА ДВОЙНИ СТАНДАРТИ

Лидерът на БСП и президент на ПЕС Сергей Станишев опроверга вчера коментар на председателя на ЕНП в ЕП Жозеф Дол, че в България има двойни стандарти на европейските социалисти. По думите на Дол БСП не изключвали явна или скрита подкрепа на кабинета на "Атака", която била националистическа и ксенофобска партия. Обвинението на Дол бе директно насочено към председателя на групата на социалистите Ханес Свобода.

Ясно е, че кабинет, оглавен от Пламен Орешарски, ще бъде подкрепен от БСП и ДПС, които са съответно член на ПЕС и член на либералното европейско семейство. От наша страна ясно беше заявена идеологическата несъвместимост между партия "Атака" и БСП особено по отношение на европейската политика, поясни Станишев. "От своя страна лидерът на националистите Волан Сидеров също неведнъж и особено отчетливо обяви, че няма да подкрепи кабинет с премиер г-н Орешарски. Г-н Дуол вероятно страда от някакъв вид амнезия, защото явно е забравил факта, че кабинетът на малцинството на г-н Борисов бе избран на 27 юли 2009 г. с гласовете на партия "Атака", която обяви подкрепата си от парламентарната трибуна. Освен това три години поред ГЕРБ, която е член на ЕНП, приемаше бюджета и преодоляваше вотовете на недоверие към правителството си с подкрепата на същата тази партия "Атака", припомни Станишев.

Човек на ДУМА с наградата за публицистика на СБП

В галерия "София прес" вчера бяха връчени Годишните литературни награди на Съюза на българските писатели от председателя Николай Петев. Нашият колега Борис Данков, редактор на "Пегас", получи наградата за публицистика за книгата "Гневни хроники".

Отличия за поезия взеха Боян Ангелов за книгата "Вндърграунд" и Иван Гранитски за "Начала"; за роман бе награден Красен Камбуров за "Пътят на ослепените"; за разказ - Вели Чаушев за сборника "Кафе в Златоград"; за детска литература - Петя Александрова за "Детенце с изгубено ключенце"; за литературна критика - Димитър Атанасов за книгата "На предела"; литературна есеистика и мемоаристика - Мария Динкова за "Vita Aktiva" - Повесть за Исаак Паси; литературна история - Емилия Каменова за "Страсти и неволи". Специалната награда за поема бе връчена на Лъчезар Еленков за "Звездно писмо". А специалната награда за пътепис - на Дарина Герова за "Америко, Америко".

Наградата на Управителния съвет на СБП за цялостно творчество бе присъдена на Костадин Златков и Никола Статков. Националната литературна награда на името на Божидар Божилов получават Елка Няголова за "Слънчев кладенец" и Димитър Милов за "Благовещение". Националната литературна награда на името на Георги Братанов получават Иван Странд-

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

жев за "Есенен часовник" и Иван Матанов за "Не споменавай морето". Националната литературна награда на името на Богомил Нонев взима Елена Алекова за книгата "Моята България".

Радослав Янкулов е новият директор на Българското национално радио

Радослав Янкулов е новият директор на Българското национално радио, избран от Съвета за електронни медии. Кандидатите за поста бяха дванадесет. Янкулов беше подкрепен с четири гласа от петимата членове на СЕМ. Мария Стоянова даде своя глас за Иво Тодоров.

Сред останалите фаворити за поста бяха Диана Димитрова, Бойчо Кулински и Гертрина Дворецка. Председателят на СЕМ Георги Лозанов мотивира избора на Янкулов с думите, че той принадлежи на БНР като биография, но и на моделите на новото радио в прехода. Той направи тази крачка от старата, принадлежаща на соца медия, към новите създаващи се формации, посочи Лозанов. По думите му журналистиката в момента се нуждае от внимание, а Радослав Янкулов е дал точно такъв поглед, че професията трябва да възвърне своята сила. Според Лозанов избраният директор има също така изразена критическа воля да управлява радиото, търсейки нов модел на управление. За първи път този избор става в политическо междувластие, заяви Лозанов и отбеляза, че това е хубав знак, защото обществените медии трябва да са именно в такава среда.

Радослав Янкулов има дълга кариера в програмата "Хоризонт" на БНР като спортен журналист. През 90-те години на миналия век той бе директор на една от първите частни радиостанции в България - радио "Експрес".

ГЕРБ си призна за провалите в здравеопазването

Оперативен контрол няма, установи служебният здравен министър проф. Николай Петров

Аида ПАНИКЯН

„Провалът в здравеопазването е емблема на вашето управление“, заяви от парламентарната трибуна депутатът от КБ д-р Емил Райнов по време на изслушване в Народното събрание на здравния министър и управителя на НЗОК. „ГЕРБ призна своя провал в здравеопазването чрез своя кадрови кадрил - за непълния си мандат с четири поредни министри и трима поредни ръководители на НЗОК. Движението е всичко, целта е нищо - движеха се лекари, пациенти, пари, но нямаше идея, нямаше концепция“, описа състоянието на системата д-р Нигяр Джафер от ДПС. „Тежестта на икономическата и социалната криза бе прехвърлена върху най-нискодоходните български граждани. Без ефективно функциониране на елементна солидарност няма как да търсим справедливост в системата на здравеопазването. Това води до срив в доверието на системата на здравео-

300 МЛН. ЛВ. ЗА БОЛНИЧНА ПОМОЩ СЕ УПРАВЛЯВАТ НЕЕФЕКТИВНО

Шефът на НЗОК призна, че анализ на експертите показал, че от общо 1,5 млрд. лв. 300 млн. лв. за болнична помощ се управляват неефективно. И това ставало предимно с държавни болници - купува се апаратура за много пари, а същата в частна болница се купува за много по-малко или за ремонт в държавна болница се дават огромни суми, докато например в частната същият ремонт излиза много по-евтино.

Министър Петров отново заяви, че 40 млн. лв. за интензивни грижи не са достатъчни, и заяви, че е поискал на следващото заседание на Надзорния съвет на НЗОК да бъдат увеличени.

пазването“, каза д-р Хасан Адемов от ДПС и отново припомни за отклонените 2 млрд. лв. от здравни вноски на българските граждани към фискалния резерв. Той бе категоричен, че, докато не се появят няколко източника на финансиране на здравеопазването, положението няма да се промени.

Дори неколкотократно повторение на стария рефрен „ГЕРБ даде най-много пари за здравеопазване“ от депутатка-

та Десислава Атанасова, четвърти здравен министър в миналия кабинет, не промени становището на останалите 3 политически сили за задълбочилите се през последните 3 години проблеми в сектора. Не мина и опитът на д-р Даниела Дариткова, председател на комисията по здравеопазване в миналия парламент, с манипулиране на числата да „докаже“, че дълговете на болниците и по време на Тройната ко-

НЗОК Е ЗАЛОЖИЛА 90 МЛН. ЛВ. ЗА ЛЕКАРСТВАТА ЗА РАК, А ЩЕ СА НУЖНИ 156 МЛН. ЛВ.

Според управителя на касата хубавото при прехвърлянето на онколекарствата към НЗОК е, че „отпадна лимитът на онкоболните, които могат да бъдат лекувани с онколекарства, но това доведе до повишаване на разходите - от 50-60 млн. лв. на 126 млн. лв.“ Според прогнозите му за т.г. ще са необходими 156 млн. лв. Цекон каза, че са заложили 90 млн. лв. за онколекарства „с ясно съзнание, че няма да стигнат“.

Цекон призна също, че касата „няма механизъм за контрол над разходите за онколекарства“, поради което заложили по-консервативен бюджет. Прехвърлянето на онколекарствата доведе до отпадане на лимитите и касата е длъжна да осигури лекарства на всеки нуждаещ се от онколекарство пациент. Според Цекон има и неефективно оползотворяване на препаратите за лечение на рак. По думите му между 2 и 7 млн. лв. от парите за тях се „изливат в мивките“ и когато една ампула се отвори и не се оползотвори цялото количество, остатъкът се изхвърля, тъй като по закон не можел да се ползва. Цекон обясни проблема с „изчезването“ на някои медикаменти за рак - предимно евтините, от българския пазар, които след това се заменяли със скъпи. Той даде пример с флуороурацил, една ампула от който струва 2.50 лв., заменен с препарат за 600 лв.

алиция били същите като по време на ГЕРБ.

„Контролът от МЗ върху болниците се осъществява чрез три структури. Те обаче не са достатъчни за осъщест-

вяване на ефективен контрол. Когато говорим за контрол на оперативни ниво, такъв няма“, заяви от трибуната служебният министър на здравеопазването проф. д-р Николай Петров.

ДЪЛГОВЕТЕ НА БОЛНИЦИТЕ КЪМ 31 МАРТ

Общо 176 държавни и общински болници имат дългове от 388 млн. лв.

От тях просрочени са 86,8 млн. лв. Държавните болници със 100% държавно участие са 42.

Дълговете им са 147,7 млн. лв. От тях просрочени са 14 млн. лв.

С най-малко дългове са болниците в Сливен и в Габрово. Най-задължени са университетските болници в Пловдив и във Варна - „Св. Георги“ и „Св. Марина“, „Пирогов“ и „Александровска“.

Държавните болници с над 51% държавно участие са 25. Дълговете им са 145,8 млн. лв.

От тях 40 млн. лв. са просрочени. Най-малко дългове имат болниците в Смолян и в Кюстендил.

С най-големи дългове е обединената болница в Стара Загора, МБАЛ „Пловдив“, МБАЛ Бургас.

Общинските болници са 109. Дълговете им са 65 млн. лв. От тях просрочени са 32 млн. лв.

Най-задължени са Пета градска болница в София, Специализираната болница по физиотерапия и пулмология в Пловдив, болницата в Димитровград и Втора МБАЛ в София.

ГЕРБ предлага майчинство от 310 лева

Аида ОВАНЕС

От 1 юли обезщетението за отглеждане на малко дете от 1 до 2 г. да стане 310 лв. Това предлагат в първия си законопроект депутати от ГЕРБ, сред които са Менда Стоянова, Владислав Горанов, бившият социален министър Тотю Младенов.

Мотивите на вносителите са, че „след анализ на изпълнението на бюджета на ДОО за 2013 г. за първите 4 месеца се вижда, че се очертават определени икономии както в разходите за краткосрочни обезщетения, така и в разходите за пенсии до края на 2013 г.“ По сметките на деветимата вносители увеличението на майчинството ще струва на бюджета на ДОО около 15 млн. лв.

Бившите управляващи, които над 3 години задържаха обезщетението на 240 лв., сега се оправдават, че „политиката на правителството бе насочена към осигуряване

на повече места в детските градини и детските ясли, за да могат родителите да се върнат към активен трудов живот и да съхранят своята квалификация и конкурентоспособност на пазара на труда. В тази връзка необходимите 30 млн. лв. за увеличение на обезщетението до размера на минималната работна заплата бяха насочени към общините с най-голям недостиг на места в детските градини и ясли“. Очевидно, отчитайки недалновидността на политиката си, представителите на ГЕРБ пишат в мотивите, че „основният дефицит на подобна политика е, че инвестициите в откриването на нови места в детските градини и ясли изисква определен период от време, през който родителите, от една страна, нямат достъп до този вид услуга, а, от друга страна, получават нисък размер на парично обезщетение. Като грешка може да се отчете противопоставянето на тези по същество еднопосочни политики“.

Орешарски представи програмата си пред европейски лидери

Бъдещият премиер обеща да не търси пиар ефекти

Павлета ДАВИДОВА

Пламен Орешарски бе официално представен като бъдещ премиер на България пред лидерите на Партията на европейските социалисти в Лайпциг в сряда. Той бе на престижен форум на върха на ПЕС по покана на президента на европейските социалисти Сергей Станишев. Над 30 премиери и лидери на социалистически и социалдемократически партии от Европа се събраха в Лайпциг за обсъждане на социални и антикризисни мерки. Форумът предшества годишнина от създаването на Германската социалдемократическа партия, която чества вчера 150-ия си рожден ден.

В началото на срещата Станишев използва възможността да опише ситуацията, в която се намира България след парламентарните избори. Лидерът на БСП и Орешарски представиха основните акценти от програмата, с която Коалиция за България смята да изведе страната от кризата. Двамата излязоха от форума с увереността, че колегите им от политическото семейство на левията подкрепят кандидатурата на Орешарски за премиер. Специални поздравления Орешарски получи от председателя на Европейския парламент Мартин Шулц, който също присъства на срещата. Румънският премиер Виктор Понта, италианският премиер Енрико Лета и премиерът на Малта Джозеф Мускат също приветстваха

Постановка по избор могат да гледат в Берлинската опера Сергей Станишев и съпругата му Моника. Лидерът на германските социалдемократи Зигмар Габриел подари на младоженците отворен билет за операта, който може да бъде използван в следващите 12 месеца.

българските представители.

Часове преди да получи упорителен мандат, Орешарски подчерта, че вече е готов с проектокабинет. Той заяви, че е набелязал подходящи личности, с които да попълни министерствата, но призна, че все още не е говорил с никого. "Дори и някой да откаже, защото това не е много благодарна работа, има алтернативи. Има смисъл да се говори с всички, които имат идеи, защо не и като експерти. Ако не на титулярни места, то за заместници", коментира Орешарски. Той дори остави възможност да вземе за свой съветник и Сергей Станишев. Бъдещият премиер допълни, че би искал да работи

и с Пер Щайнбрюк, когото определи като отличен финансист. "Ако не стане канцлер, мога да го покана за съветник", пошегува се той.

"Четири години думите "диалог", "съгласие" бяха почти заличени от Борисов, Цветанов, Дяков. Имаше думите "аз", "командвам", "разпореждам", "наказвам". Диалог нямаше. Ние искаме диалог и ще водим диалог. Бъдещото правителство на г-н Орешарски ще продължи диалога с всички в търсене на разумните решения. Нито една партия, дори да имаме 121 мандата, не може да изведе сама страната от катастрофата, в която ни вкараха ГЕРБ", възмути се Станишев. Той

подчерта, че левията няма да се съгласи с всички и всичко, но ще търси разширяване на полето на съгласието в името на гражданите, хората и държавността. Според социалдемокрацията различията с "Атака" БСП ще разговаря с партията, която фокус ще е не съставянето на кабинета, а конкретни политики.

Пламен Орешарски припомни, че през 2009 г. е обяснил на наследника си във финансовото министерство състоянието, в което предава поверената му институция. "Бях обяснявал на г-н Дяков какво е състоянието, те предпоставиха да направят пиар. След това говореха точно това, което аз не съм говорил. Пиар ефекти няма да търсим. Толкова е тежка ситуацията, че с пиар няма да започна", коментира той.

Форумът на европейските социалисти предшества предстоящият съвет на левите премиери. Събитието ще се проведе на 22 юни, а домакин ще е София.

ВИКТОР ПОНТА:

14 години за строителство на мост са твърде дълъг период

Павлета ГЕОРГИЕВА

Румънският премиер Виктор Понта обяви, че се надява до 14 юни всички процедурни въпроси около строителството на моста Видин-Калафат да бъдат преодолени. За това е предвидена среща, на която ще присъства комисарят по регионалната политика Йоханес Хан. "Ще се радвам да открива моста, но наистина смятам, че 14 г. за строителството на едно съоръжение са твърде дълъг период. Надявам се, че следващият ни съвместен проект ще бъде приключен много по-бързо и много по-добре", коментира той.

Понта бе в Лайпциг за среща на лидерите от

ПЕС. Той изрази отново подкрепата си към бъдещия премиер на България Пламен Орешарски. Румънският премиер припомни, че вече се е срещал с Орешарски в Русе, където подкрепи предизборната кампания на Коалиция за България. Понта коментира, че познава много добре Станишев, тъй като са работили заедно дълго време. Той изрази надежда, че ако Орешарски бъде избран за премиер, двамата ще работят успешно като колеги и представители на едно политическо семейство. Понта очаква с нетърпение Орешарски да оглави новото правителство, за да може България и Румъния съвместно да изпълняват проектите,

които са на дневен план за региона. "България и Румъния трябва да обединят сили, за да бъдат приети в Шенген. Необходимо е да получим положителен доклад по механизма за сътрудничество и оценка. Това, както и откриването на моста Видин-Калафат, са краткосрочни цели", категоричен бе румънският премиер. Според него пред двете страни има много дългосрочни и средносрочни проекти - да се работи по инфраструктурни проекти, да се използват по-добре средствата от европейския кохезионен фонд и да се води ефективна енергийна политика.

"Надявам се, че България и Румъния ще продължат да се разви-

Зита Гурмай и Виктор Понта бяха сред първите, които поздравиха българите

ват заедно и повече няма да стоят в дъното на европейските класации", допълни румънският премиер. Според него България и Румъния са изправени пред едни и същи проблеми и имат еднакви задачи - създаване на повече работни места, по-ниски цени на електроенергията, привличане на повече инвестиции и реализирането на повече социални програми.

Голямо дарение руска литература получи Столичната библиотека

Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Дарение от Държавната библиотека за чуждестранна литература "М. И. Рудомино" в Москва за Руския център на Столичната библиотека бе връчено вчера от представителна руска делегация, водена от генералната директорка на ВГБИЛ Екатерина Гениева. Колекцията обхваща руска класическа литература и чуждестранни автори, преведени на руски език. Част от изданията са двуезични. Дарението е обявено от 120 тома, каза за ДУМА Мариета Георгиева, ръководителка на Руския център и направление "Интеркултурен диалог" на Столичната библиотека. По повод 24 май получихме още две дарения: от Руския културно-информационен център в София - 120 тома руска класическа литература, и от издателство "Индекс", представителството на Руската академия на науките и водещи издателства от Русия - 11 изда-

ния, допълни Георгиева. Директорът на Столичната библиотека Михаил Белчев връчи благодарствени грамоти на трите организации-дарители, а на Екатерина Гениева - и книгата на Мавро Орбини "Царството на славяните" на български език, внушително издание на "Дамян Яков" съвместно със Столичната библиотека.

Всеки такъв дарителски акт "влива кръв" в библиотеката ни. Изданията са прекрасни, академични, направени професионално, самият дарителски жест си личи, че е от сърце, човешки, както е разбран и приет и от нас. С всяка изминала година ние се приближаваме отново към онези чувства, които винаги са ни свързвали, сподели за ДУМА Михаил Белчев.

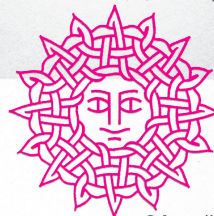
По време на срещата бяха обсъдени идеи за сътрудничество между двете библиотеки. В хода на разговорите стана ясно, че двата културни института имат много допирни точки и сходни дейности, договорено бе да се осъществят съвместни инициативи през 2013 и 2014 г. Обмисля се до края на годината да се проведе акция с работно заглавие "Една книга - два града", предстои да се уточнят авторите, които ще бъдат представени.

ПОКАНА
НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ „РУСОФИЛИ“,
ДУМА
КАЛИНА КАНЕВА
И
РУСКИЯ
КУЛТУРНО - ИНФОРМАЦИОНЕН
ЦЕНТЪР
ви канят на представянето на книгата на

Калина Канева

**СИМЕТРИЯ
НА ВРЕМЕТО**
книга първа

Срещи и разговори
с акад. Дмитрий Лихачов
Писма
Автографи

24 май 2013 г., 17.00 часа
Руски културно-информационен център
Мраморна зала

След дълго боледуване на 82-годишна възраст ни напусна известният учен археолог, доайнът на българската археология

**проф.
Димитър
Овчаров**

Изтъкнат специалист в областта на Средновековието, проучвател на над 15 културно-исторически обекти у нас, автор на стотици статии и десетки книги, издадени у нас и в чужбина, той бе автор и приятел на ДУМА. Особено важни са разкопките му на Втората българска столица Велики Преслав от времето на цар Симеон Велики. Проф. Димитър Овчаров е носител на редица държавни награди. Той бе човек с гражданска позиция.

**ПОКЛОН ПРЕД
ПАМЕТТА И ДЕЛОТО МУ!**
Поклонението ще е на 27 май, понеделник, в ритуалната зала на Софийските централни гробища.

23% ръст на сделките със земеделска земя

Повишава се и броят на сключените договори за аренда

Повсеместен ръст в сферата на недвижими имоти отчитат от Агенцията по вписванията. Ако за първото тримесечие на 2013 г. броят на осъществяваните сделки по покупко-продажба бележи ръст от 23% спрямо година по-рано, повишение се отчита и при арендните договори, касаещи земеделските масиви, предаде profit.bg. Тук статистиката отчита ръст от 2,85% до общо 22 196 договора. Най-много са арендните договори към службите по вписванията в Балчик и Лом, където броят на надхвърля 1000 и достига съответно 1147 и 1091 броя. Следват Силистра (935), Червен бряг (897) и Добрич (890), както и Оряхово и Плевен с по 859 и 748 контракта.

Именно в североизточните

райони на страната според шефа на Националната асоциация на зърнопроизводителите Ангел Вукодинов ръстът в цените вече е изконсумиран. Дори на някои места се надуват балони. На подобно мнение е и експертът по селското стопанство и бивш зам.-министър на земеделието Светла Бъчварова. Тя споделя, че паразит в момента е доста стеснен, а пикът на покупка на земи вече е отминал.

От Българската асоциация на собствениците на земеделска земя прогнозираха, че през 2013 г. ръст в цените ще има на окупнените масиви, а задържане в цените, а дори и спад ще се наблюдава в малките парцели. На обратното мнение е обаче Васил Петков, изпълнителен директор на

Агро Финанс АДСИЦ. Той сподели, че това е актив, който не губи своята стойност, и ще продължава да поскъпва.

Очакванията за намаление в цените на земеделската земя започнаха да се оправдават в някои райони на страната през последния месец. Спадът е налице в районите, в които цените на нивите и досега не бяха максимални и при които има сключени дългосрочни арендни договори, обвързващи купувача с неблагоприятни условия през следващите 5-10 години и отношения с арендатор, който той не е избирал. Например в Русенска област такива тенденции се наблюдават в община Две могили и община Борово, където средната цена на земята се е понижала от 750 лв./дка в началото

на годината до 650 лв./дка в края на май. Подобен спад има и в някои от землищата на Разградска област, където търсенето на земя е средно с 60-70 лв./дка по-ниско.

ЗА 10 ГОДИНИ

Със 70% се свило производството на зеленчуци

80% от плодовете и зеленчуците у нас се внасят от други държави. Това показват данните на Асоциацията на земеделските производители в България. От 2003 година досега родната продукция е намалала със 70 на сто. Причината е, че българските земеделци изпадат от пазара заради високи разходи, технологични пропуски и липса на маркетингови канали, обясняват тенденцията от Института по аграрна икономика.

Специалистите отчитат траен спад в сектора през последните 10 години. Според статистиката за периода родните производители остават все още далеч от евростандартите, а фирмите прекупвачи продължават да залагат на чуждата продукция. За десет години България губи повече от 60% от производството на зеленчуци, а към днешна дата износът за ЕС възлиза на 85%.

17 търговски вериги контролират повече от 70% от търговията с хранителни продукти в рамките на съюза. Това обяснява проф. Румен Попов, директор на Института по аграрна икономика, цитиран от БНТ. За да можеш да си доставиш на тези търговски вериги, е необходимо да произвеждаш големи партии стандартизирана продукция - нещо, което българските производители трудно биха могли да постигнат.

Турция обеща да не бави българските тирове

Турция е приела да намали времето, за което българските тирове, извършващи превози от турска територия до Германия или други европейски страни и обратно, ще могат да пресичат територията на страната, както и да увеличи броя на разрешителните за камионите ни с 30%. За това са се разбрали на проведена късно вечерта в сряда в Лайпциг среща транспортните министри на България и Турция Кристиан Кръстев и Бинали Йилдъръм.

Окончателно обаче ще се реши как точно ще бъдат изпълнени постигнатите договорености на среща на експертно ниво в Турция на 28 май.

Кръстев и Йилдъръм са разгледали и въпроса за фактурите относно произхода на стоките и е било постигнато разбиране за спазване на СЕМТ-разрешителните, според

които мястото на натоварване на стоката може да е различно от мястото на произхода и.

30-те процента повече разрешителни, които турската страна ни дава, е по-малко от това, което ни накарала да унищожим, заради техните мерки спрямо превозвачите. Така че - нищо не дават.

Това заяви Илиян Филипов, член на управителния съвет на БАСАТ, пред "Фокус". "Турската страна са поели ангажимент - с 30% да увеличат разрешителните за тяхната страна. Това означава - 330 бройки. В момента квотата е 1100, от които 550 се дава за първото шестмесечие, и 400 от тях ни накарала да използваме неправомочно заради техните рестриктивни мерки", обясни Филипов.

"Министърът каза, че срещата минава позитивно, и че турската страна е склонна на компромиси.

Това не са компромиси. Те реално трябва да си спазват международните конвенции. Ще се срещнем с министър Кристиан Кръстев и с турския

бранш, и тогава ще решим какво ще правим, но ако продължават така - нищо чудно пак да блокираме границата", каза Филипов.

ПРЕВОЗВАЧИ БЛОКИРАХА ГКПП-ЗЛАТОГРАД

Десетки представители на бизнеса, превозвачески фирми и граждани блокираха ГКПП-Златоград вчера. Протестът е заради ограничението от гръцка страна да не се допускат автомобили над 2 тона да преминават през границата. Според недоволните гръцката страна не спазва споразумението, според което на тяхна територия трябва да се допускат превозни средства с тонаж 3,5 тона.

От МВР съобщиха, че е спряно движението от България към Гърция, пускат се само прибиращите се от южната ни съседка български граждани.

Блокадата ще продължи и през празничните дни, затова от инициативния комитет предупреждават българите, които са решили да прекарват уикенда в Гърция, да избират други маршрути.

Алтернатива за пътуващите към южната ни съседка са граничните пунктове Ивайловград - Кипринос; Илинден - Ексохи; Кулата - Промахон и Капитан Петко Войвода - Армения, посочват от МВР.

Офшорка строи магистрала „Тракия“

Офшорна компания, регистрирана на Вирджинските острови, вече е водещ партньор в строителството на последната отсечка на магистрала "Тракия" и на участък от магистрала "Марица". Това показва проверка на Mediapool в Търговския регистър.

До смяната на собствеността на "ПСТ Холдинг" се стигна, след като Васил Божков не успя да намери ресурс да довърши магистрала "Тракия", а десетки строители излязоха на протест на два пъти.

Въпреки че от "Нове холдинг"

официално обявиха, че Васил Божков няма нищо общо с "ПСТ Холдинг", справка в Търговския регистър сочи, че той остава миноритарен акционер в дружеството с под 32% от капитала. Над 67% от "ПСТ Холдинг" са собственост на дружеството "Галиано Уърлдгайд Лимитид", което е регистрирано на Британските Вирджински острови. Зад компанията се предполага, че стоят собствениците на Първа инвестиционна банка (ПИБ), която отпусна заем от 40 млн. лева за довършването на магистрала "Тракия".

Смяната на собствеността в

"ПСТ Холдинг" е легализирана на проведено извънредно общо събрание на 15 април 2013 г. Влизането на офшорката в най-голямата пътна компания на Васил Божков е станало по схемата дълг срещу собственост, като е отчетен отпуснатият заем от 40 млн. лв.

След извършването на сделката на магистрала "Тракия" се работи усилено и плановете са тя да бъде завършена до края на юни. По договор отсечката трябва да е готова през февруари, но получи първо удължаване за края на май заради формално-юридически обстоятелства.

ОТ 1 ЈУЛИ

ДВОЙНО ПАДАТ ЦЕНИТЕ ЗА РАЗГОВОРИ МЕЖДУ МОБИЛНИТЕ ОПЕРАТОРИ

От 1 юли е следващото намаляване на цените на разговорите между различните мобилни оператори. От 4,6 ст. на едро за минута те ще станат 2,3 ст., а от 1 януари - 2 стотинки. При фиксираните услуги разговорите ще са под 1 стотинка, съобщиха в Пловеч председателят на

Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) д-р Веселин Божков, цитиран от БТА. Така след 1 юли цените ще бъдат под средноевропейските.

Божков каза, че още два нови оператора са купили лицензи и ще навлязат на пазара в България, което ще засили конкуренцията и ще намали цените на мобилните услуги.

Той каза още, че за миналата година от КРС били наложени 17 милиона лева санкции на мобилните оператори. От началото на годината от страната са подадени 1266 жалби, което е намале-

ние, допълни Божков. Най-честите нарушения са отказване на преносимост във връзка с начислени неустойки, неспазване на тарифни лимити, промяна на тарифните планове.

Вашето

ТАКСИ

Ви чака!

ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД

9 12 80

София, ул. "Житница" № 23

тел.: 02 855 60 12

факс: 02 855 50 04

e-mail: taxi_expres@abv.bg

СНИМКА
ПРЕСФОТО/БТА

Учителі, университетски преподаватели излязоха на протест във венецуелската столица Каракас с искане за увеличение на възнагражденията. Университетски преподавател е написал на плаката своите вждания: Обичам да преподавам, обаче гладът надделява над любовта към професията. Вжданията заплащат сега!

Русия със система срещу ПРО на САЩ

Технологията ще неутрализира възможно отрицателно влияние върху руските ядрени сили

Липсата на доверие между Русия и Запада, както и на свързаните с ПРО въпроси, са основните проблеми на европейската сигурност. Това заяви военният министър на Русия Сергей Шойгу, цитиран от РИА Новости. По думите му запазилото се от студентата война е липсата на доверие, което не позволява на двете страни да се придвижват напред по острия проблем за ПРО.

"Едностранното изграждане на ракетен потенциал създава значителни пречки за неделимост на сигурността в Европа", каза той на започналата в Москва конференция, посветена на европейската сигурност, в която вземат участие министри на отбраната на страни от ОНД и Организацията на Договора за колективна сигурност (ОДКС), на ръководители на военни ведомства на държави от НАТО. По данни на домакините Генералният секретар на НАТО също е бил поканен, но нямало да пристигне в Москва заради "напрегнат работен график".

Шойгу изтъкна, че в последните години е сторено не малко за европейската сигурност. "Русия и Северноатлантическият алианс се договориха да не се разглеждат един друг като врагове", поясни той и добави, че въпреки

това, по-нататъшното разширяване на НАТО на Изток се явява проблем, който подкопава положителните резултати, които са постигнати между Русия и Запада. Той подчерта, че вероятността за избухване на глобална ядрена война или ядрен конфликт в Европа съществено е намалела. В този смисъл ядрените оръжия като инструмент за сдържане поддържат стратегическото равновесие", каза Шойгу.

Генералният щаб на въоръжените сили на Русия е разработил система за неутрализиране на глобалната система за противоракетна отбрана на САЩ и не крие това, заяви в четвъртък на откриването на конференцията началникът на Генералния щаб генерал Валерий Герасимов, цитиран от РИА Новости. "Комплекс от военотехнически мероприятия, насочени за неутрализиране на възможно отрицателно влияние на глобалната система на ПРО на САЩ върху потенциала на руските ядрени сили, е разработен и ние не крием това", заяви Герасимов. Той подчерта, че реализирането на тази система ще зависи от руските оценки на способностите на ПРО на САЩ и НАТО да отслаби потенциала на руските ядрени сили.

Западът си запазва едностранния подход по въпроса за ПРО, заяви ръководителят на администрацията на рус-

кия президент Сергей Иванов, цитиран от "Гласът на Русия". Бившият военен министър подчерта, че Москва няма да толерира тази позиция. "За съжаление все още те налагат едностранния подход и дори най-малко не се съобразяват с мнения или притесненията на други страни", каза той и добави, че това поведение възпрепятства принципите на равнопоставеност и взаимно доверие. Не може такъв тип подход, предупреди той, обръщайки се към участниците в Международната конференция за сигурност.

Междувременно стана известно, че секретарят на Съвета за сигурност на Русия Николай Патрушев е предал на президента на САЩ Барак Обама послание на президента на Русия Владимир Путин, посветено на сегашното състояние и перспективите на двустранните отношения в различни области, съобщиха в пресслужбата на руското посолство във Вашингтон. Припомним, че в средата на април помощникът на президента на САЩ по националната сигурност Томас Донилън предаде на Путин лично послание от Обама, в което са се съдържали предложения по развитие на търговско-икономическото сътрудничество, както въпроси на военотехническото взаимодействие, в това число ПРО и ядрената проблематика.

кратки

Македония готова за преговори с ЕС

Докато БиХ е още далеч от изпълнението на условията за започване на процес за стабилност и асоцииране, бившата югославска република Македония е готова да започне преговори с ЕС. Това стана ясно след двесте гласувания на евродепутатите вчера. Македония ще започне преговорите до юли.

Почетният чеченски консул убит в Анкара

Чеченският почетен консул в Турция, Медет Юнлю, бе убит вчера в турската столица Анкара. Юнлю е прострелян многократно пред сградата на консулството в квартала Балгат. Си-Ен-Ен-Тюрк цитира близките, които са посочили, че нападението срещу консула е било извършено, след като той бе направил изявление по повод атентата в Бостън миналия месец.

Атентати в Нигер

Групировката "Движение за единство и джихад в Западна Африка" пое отговорност за атентатите срещу завод за обработка на уранова мина, собственост на френския ядрен гигант "Арева", и военна база в Нигер. Броят на загиналите не е уточнен.

СНИМКА БГНЕС
Най-малко 12 души загинаха, а десетки други бяха ранени в пакистанската провинция Балочистан при взрив на автобус, превозващ войници

80-годишен изкачи Еверест

80-годишният японски алпинист Юичиро Миура изкачи Еверест, с което стана най-възрастният мъж, достигнал най-високия връх в света. Миура покорил Еверест, когато бил на 70, и повторил постижението си на 75. Той подобрява рекорда на непалеца Мин Бахадур Шерчан, който достигна Еверест на 76-годишна възраст през 2008 г. и досега държеше рекорда за най-възрастен човек, изкачил върха.

ОЛАФ получила най-много сигнали от нас

Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) е получила през миналата година най-много сигнали за възможни злоупотреби със средства от ЕС от граждани в България, като повечето от тях засягат структурни и земеделски фондове, сочи годишният доклад за дейността на службата.

Генералният директор на службата Джовани Кеслер уточни, че се счита за проблем, когато броят на сигналите от дадена държава е неравно разпределен между "частни" и "обществени" източници. Статистиката за България показва, че "частните" сигнали (от отделни граждани и анонимни) са били 46, докато подадените от властите - 4. Тенденцията не е изолирана само за България, а се наблюдава и в Италия, Румъния,

Великобритания, Словакия, Белгия, Чехия, Полша и Унгария.

Около половината сигнали са били за възможни нередности около структурните и земеделските фондове. Голяма част от данните са за дейността на служителите в институциите на ЕС. Най-малко сигнали са постъпили за незаконни цигари и фалшиви стоки. ОЛАФ е дал най-много юридически препоръки от службата на България, Румъния и Белгия за миналата година. За Румъния са били издадени 13 препоръки, а за Белгия и за нашата страна - по шест. Препоръките са към съответните национални или европейски власти - за предприемане на действия за възстановяването на средства, за възбуждане на наказателно преследване, уточни Кеслер.

Жени Костадинова

ВАНГА и РОССИЯ

Издадено от "Издание"

ПОКАНА

Фондация „Устойчиво развитие за България“ и
Руският културно-информационен център
Ви канят на представянето на книгата на

Жени Костадинова

ВАНГА и РОССИЯ

на 27.05.2013 г. (понеделник) от 18:30 часа
в Музикалния салон на
Руския културно-информационен център

гр. София, ул. „Шипка“ № 34

Великобритания потъна в безредици

Лондон пред извънредно положение заради зверското убийство на британски военен

Зверско убийство на млад военнослужещ по-сред бял ден в Лондон, и то пред очите на много хора, шокира Великобритания. Военнослужещ на Британските въоръжени сили бе убит в югоизточната част на Лондон в средата от двама предполагаеми ислямисти. Полицията е задържала хора по случая, определяйки случилото се като "политически мотивирана атака". Всичките обстоятелства около инцидента и самоличността на нападателите не са обявени до момента. Телевизия "Скай нюз" обаче съобщава, че убийците са британски граждани, единият от тях бил роден в семейство, дошло от Нигерия.

Малко след атаката в мрежата се появи потресаващо видео на единия от главорезите, които, по разкази на очевидци, са отрязали главата на жертвата си. Стискайки окървавен нож в ръката си, екзекюторът отправя смразяващо послание на омразата. "Вие никога няма да сте в безопасност... Заклевам се във всемогъщия Аллах, че никога няма да спрем

да се бием с вас. Единствената причина, поради която ние убихме този човек, е, че мюсюлманите умират всекидневно. Това е британски войник, око за око, зъб за зъб", казва терористът.

Убийството бе извършено по-сред бял ден на 400 метра от периметъра на Кралската артилерийска казарма в квартал Улулч в Югоизточен Лондон. Случилото се предизвика терористична тревога и извънредното свикване на правителствената кризисна комисия "Кобра". Няколко часа по-късно премиерът Дейвид Камерън описа случилото се като "абсолютно противна атака".

Британският вътрешен министър Тереза Мей проведе със служителите на специалните служби извънредно съвещание по контртерористичния план "КОБРА".

Подобностите около инцидента и имената на нападателите засега се пазят в тайна.

Според версията на полицията предполагаемите терористи са нападнали минувач на улица в

Улулч около 14,20 часа местно време. Те са го блъснали с колата си, след което са излезли от нея и, по думите на представителя на лондонската полиция Саймън Лечфорд, са убили мъжа, "използвайки включително и огнестрелно оръжие". Убитият е бил облечен в тениска с надписа "Подкрепете героите". Той е бил военнослужещ, разквартируван от намираща се наблизо казарма.

Според друга версия, която се съобщава от медиите, ислямистите се опитали да отвлекат мъжа. Те са го бутнали с автомобил си, изскочили са от колата и, заплашвайки го с оръжие, няколко пъти са му заповядвали да се качи в автомобила. Мъжът отказал, бил пребит и застрелян, отбелязват британски телевизионни канали, позовавайки се на очевидци.

В района на инцидента са разположени допълнителни сили на полицията. Той ще остане отцепен до второ нареждане. Междувременно разследването на кървата баня продължава.

Британските служби смятат, че може да е замесена "нигерийска следа", съобщава агенция Ройтерс, позовавайки се на анонимен източник. Според Ройтерс тази информация е потвърдена от два независими източника. А експерти посочват, че случилото се зверство носи почерка на атака на "Ал Кайда". От години активности на "Ал Кайда" като родения в Америка имам Ануар ал-Аулаки, проповядват глобален джихад и призовават

своите последователи да извършват самостоятелни терористични атаки.

Веднага след съобщението за престрелката британското вътрешно министерство потвърди, че полицията разглежда случилото се като терористичен акт. Премиерът Дейвид Камерън заяви на пресконференция от Париж, че властите на страната разполагат с всички доказателства за това, че инцидентът в Улулч е бил терористичен акт. "Това е ужасно убийство и престъпление. Нашите специални служби правят всичко възможно, за да го разследват докрай. Разполагаме с всичките доказателства за това, че убийството е било терористичен акт", каза премиерът.

Очевидци разказаха, че терористите са крещели "Аллах акбар!" (Аллах е велик), докато са кълцали жертвата. По думите на един от тях нападателите са снимали действията си с камера. Те също са искали случайни минувачи да ги снимат на мястото на престъплението.

Очевидец, който видял как мъжът е убиван жестоко с огромни ножове, а после захвърлен наред с улицата вчера, разказа как в ужас е наблюдавал неволно поведението на двамата нападатели, които са се държали като "подивели животни". Мъжът, представил се като Джеймс, каза още, че главорезите въобще не са се опитали да бягат. "Според мен чакаха полицията да пристигне, за да ги застрелят полициите. Това е единственото нещо, което ми идва на ума", каза той.

След жестоко убийство на британския военен по улиците на лондонския район Улулч излязоха десетки агресивни хора - членове на ултрадясната организация "Лига за отбрана на Великобритания".

The Daily Telegraph

An eye for an eye, a tooth for a tooth. We won't stop fighting you until you leave us alone

EXCLUSIVE: MUSLIM FANATICS EVIL RANT AFTER BEHEADING

INDEPENDENT

'Sickening, deluded and unforgivable'

Police shoot two men after attack. PM and London Mayor lead chorus of condemnation as they watch the video. PM and London Mayor lead chorus of condemnation as they watch the video.

THE EVIL FACE OF TERROR

BEHEADED ON A BRITISH STREET

Witnessing Islamic soldiers in the line of fire

THE TIMES

Revealed The hidden archives of WWII

Soldier hacked to death in London terror attack

THE STAR

Two attackers vowed 'By almighty Allah we will never stop fighting you'

SOLDIER BEHEADED ON LONDON STREET

Targeted for wearing Help for Heroes T-shirt

"Кълнем се в Аллах, че никога няма да прекратим борбата, ако вие не ни оставите на спокойствие... Ние трябва да се борим с тях така, както те се борят с нас", крещал единият убиец

ния". Над 200 души участваха в сблъсъци с полицията. В графствата Кент и Есекс двама души атакуваха джамии. Единият от тях дойде в мюсюлманския храм с нож в ръка и се опита да го подпали. Лидерът на партията Томи Робинсън, който бе сред

групата, заяви: "Те отрязват главите на нашите войници. Това е ислямът!"

Полицията засега отрича между инцидентите и жестоко убийство в Лондон да има връзка. От самите джамии обаче твърдят, че те са актове на мъст.

Снимка БГНЕС

Във всички лондонски казарми бяха взети извънредни мерки за сигурност

„АМНЕСТИ ИНТЕРНЕШЪНЪЛ“:

КРИЗАТА В ЕВРОПА ПОДКЛАЖДА КСЕНОФОБСКО ОТНОШЕНИЕ КЪМ БЕЖАНЦИТЕ

Положението на бежанците и мигрантите, които търсят спасение от войни и икономически трудности, се влошава в Европа, където финансовата криза и икономите подклаждат предразсъдъци към чужденците. Това заключение се съдържа в годишния доклад на правозащитната организация "Амнести интернешънъл" за човешките права.

В доклада се посочват Гърция и новите и строги имиграционни закони, както и депортирането от Италия на хора, търсещи убежище. В двете страни "Амнести интернешънъл" е установила сериозни проблеми, каза Салил Шети, главен секретар на организацията, в телефонно интервю за АП.

Миналата година Гърция въведе закони, които разреша-

ват задържането на нелегални имигранти и бежанци на основания, като например подозрения, че пренасят заразна болест, се посочва в доклада. Друга поправка позволи на полицията да удължава максималния период от три до шест месеца, в които човек, който се опита да получи убежище, може да бъде задържан, с още 12 месеца.

ЕК се отказва от регулацията за зехтина в ресторантите

Европейската комисия реши да оттегли одобрената преди дни на експертно ниво регулация за това как да се сервира зехтин в заведенията за хранене. Задължаването от 1 януари 2014 г. това да става само в запечатани бутилки за еднократна употреба целеше да се подобри хигиената и да се ограничи измамите с качеството на този продукт. Но решението за забрана на оливерниците и купичките със зехтин бе посрещнато с присмех и критики няма ли си Брюксел друга работа посред

кризата, та се е заел да нарежда на ресторантьорите как да си вършат работата.

В четвъртък еврокомисарят по земеделието Дачан Чолош обяви, че е решено вече одобрената регулация да бъде оттеглена от гласуваната в Европейския съвет, защото потребителите не я подкрепиха. Той допълни, че ще предложи нови правила за защита на производителите и потребителите на зехтин, но след допълнителни консултации с техни представители и с ресторантьори.

Румънските превозвачи отменяха протеста

Конфедерациите на румънските автомобилни превозвачи се отказаха от обявеното намерение да блокират митници и пътища в северната ни съседка в знак на протест срещу мундната работа на Министерството на транспорта. Превозвачите стигнаха до споразумение за удовлетворяване на част от исканията им, предаде БНР.

Най-същественият успех на румънските автомобилни превозвачи е, че Министерството на транспорта се отказа от намерението си да въвежда задължението всеки камион да е снабден с плакет, на който да са упоменати максимално допустимите размери и маса на превозното средство. Според превозвачите подобно изискване няма никъде другаде в Европа, а тези данни фигурират и без това в талона на камионите.

Втората отстъпка на министерството е намаляването на глобите, които в момента са действително баснословни - глобата за липсващ документ е еквивалентът в леи на 4000 лв, а глобата за по-голямо от допустимото тегло може да достигне еквивалента в леи на 12 000 лв.

Министерството на транспорта обеща също, че ще разгледа възможностите за намаляване на акциза върху дизеловото гориво. Според статистиката високите цени на дизела са довели до 24% намаляване на потреблението на този вид гориво от септември 2012 г. досега.

Часовниците се сверяват на улица „Правда“

„Российская газета“ посрещна партньори от 21 държави

Максим МАКАРИЧЕВ

В „Российская газета“ се проведе двудневна представителна международна конференция. На ул. „Правда“ пристигнаха много чуждестранни партньори в проекта „Russia Beyond the Headlines“ („Русия отвъд стереотипите“), който „Российская газета“ реализира от 2007 година. Месечните информационни приложения за Русия на чужди езици се публикуват от водещи световни издания.

Редакцията RBTH, която започна с пет души, се разрасна до мощно структурно подразделение: днес тук работят 113 щатни служители, всеки от които ползва най-малко два чужди езика. Голямата гордост и дори завист на пристигащите чуждестранни гости предизвиква помещението, където се трудят служителите на RBTH - това е съвременна зала, т. нар. нюзрум, оборудван по последната дума на „журналистическата техника“. Символично е и това, че в залата има часовник, показващ времето в различни части на планетата. Образно казано, днес медийните международни часовници се „сверяват“ на улица „Правда“. Между другото, този „журналистически“ часовник работи по последните световни стандарти. Освен печатното издание съществува онлайн-версия на проекта. На сайта www.rbth.ru се публикуват не само материали от печатните приложения, но и допълнителни тематични статии.

Самият проект първоначално бе замислен с цел разширяване на руското информационно присъствие в чуждите медии. Много от стереотипите на студената война така и не бяха останали в миналото. Разбира се, хората на Запад вече не си представят Русия „като страната на мечки с балалайки в ръцете, пиещи водка по студените улици“. Днес никой не спори за това, колко силна е ролята на печатното и особено електронното слово от гледна точка на въздействието върху потребителя. Не случайно се казва: „Кой владее информацията, той владее света“. Понякога ангажираността на редица западни медии, упорито наблягащи на тезата за „свободата и демокрацията“, далеч не спомогат за положителното възприемане на Москва сред западните читатели.

Затова първоначално

Российская Газета СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

ната цел на проекта на RBTH бе да покаже Русия на Запада „извън клишетата“, за да се предостави възможност на чуждестранната аудитория да се запознава с мненията и коментарите на руските експерти по актуални международни и руски проблеми. И накрая - за да покаже, че в Русия жи-

цов бяха наградени с български държавни награди. Между другото, редакцията на българския в. „Дума“ навремето бе една от първите, с които започна да сътрудничи „Российская газета“.

В руската столица за участие в това „медийно събитие на годината“ пристигнаха повече от

говеки компании. Изследването разкрива, че една четвърт от тях веднага след прочитането на публикациите променя отношението си към Русия в положителна посока. Интересно е и това, че в „познаването на Русия“ западният читател днес повече се влияе не от политическата, а от културната тематика.

Междувременно

Както отбеляза зам. генералният директор на

Руското приложение в американския в. „Ню Йорк таймс“

Общо досега през т. г. интернет трафикът е нараснал в сравнение с май 2012-а със 106 процента. В същото време географията на руския информационен проект, който дава на чужденците обективни данни за страната ни, се разширява и днес общият тираж на печатните приложения „Русия извън заглавията“ във водещи чуждестранни издания надвишава 10,2 милио-

някква „ръка на Кремъл“. Всъщност, той точно такъв не е.

В миналото беше достатъчно да се спечелат симпатиите на правителствата, като партньори. Днес, в информационната епоха, разбира се, става въпрос за това да се спечелат симпатиите на хората. Затова времето на дипломатите и срещите на върха може да се смени с епоха на диалога между културите и нациите.

Имиджът на държавата се формира преди всичко в средствата за масова информация. Той се създава също така в социалните мрежи, другите средства за масова комуникация. Основният тон обаче задават медиите. Те формират интереса към страната. За Русия това е много важна тема. Страната ни има известни затруднения с външния имидж.

Ние виждаме задачата си не в украсяване на действителността, а в даването на онези, които го очакват, цялата пълна информация. Проблемът с имиджа ни тревожи, защото сега реално забуксува интеграцията на Русия, в естествения за нея европейски контекст. Интеграцията се спира изкуствено и, разбира се, не по наша вина. На Запад е доста изгодно да се показва образът на врага в лицето на Русия, за да се аргументират военните разходи, консолидирането на съюзниците.

Русия не трябва да се блазни от идеята да се хареса на когото и да било с всички средства. Ние трябва да обръщаме повече внимание на даването на правдива информация, позволявайки по този начин да се споделят нашите идеали, интереси и ценности, които принципно не се различават от тези на нашите партньори.

Имиджът има не само информационна, но и комуникативна природа. Русия настоява за безвизов режим с ЕС. Руският език става втори по значение средство за общуване в интернет, а рускоезичните социални мрежи обединяват стотици милиони хора. Туристите от Русия заемат пето място в света по разходи по време на пътувания в чужбина.

Средствата за масова информация не трябва да изостават от тези комуникативни процеси и да се ограничават в рамките на политическите оценки. Медиите трябва да са мостове, а не бариери.

Над 100 чуждестранни гости участваха във форума в руската столица

веят нормални, открити и образовани хора. А самата страна е прекрасна със своите „поля, гори и култура“. За важноста читателят да получава правдива информация говори в изказването си при откриването на конференцията генералният директор на ФБГУ „Редакция „Российская газета“ Павел Негица. Любопитен детайл: в навечерието на откриването на форума самият Павел, главният редактор на „Российская газета“ Владислав Фронин, зам. генералният директор на изданието - ръководителят на дирекцията на „Российская газета“ по международните проекти Евгений Абов и редакторът на българското приложение Юрий Сов-

100 чуждестранни гости. Срещите в „Российская газета“ се различават от други подобни мероприятия с това, че в тях участват не само колеги, но и партньори. Целта на тези срещи е да се видят резултатите и да се определят плановете за бъдещето. Интересен се оказа докладът на представителите на компанията „The Byrne Partnership“. Оказа се, че през последните 4 г. броят на чуждестранните читатели на приложенията се е увеличил четири пъти. И днес това са 32 милиона души в целия свят. Немалка част от тях са хора, които влияят върху приемането на решения и заемачи различни длъжности в чуждестранни държави и тър-

„Российская газета“ Евгений Абов, стратегията на развитието на проекта „Русия извън стереотипите“ през следващата година включва сериозно разширяване на чуждестранната аудитория, увеличаване на ефективността и оптимизиране на организационната структура, а също така увеличаване на търговската печалба.

Ако сега електронните материали на RBTH онлайн, а също така чрез приложения за мобилни устройства се четат от 1 милион души месечно, то към края на 2013-а виртуалната аудитория трябва да нарасне до 1,5 милиона. Основания за успех има: само през последната година са били пуснати 6 нови сайта на проекта.

на екземпляра на 15 езика, които се разпространяват в 21 страни.

Авторитетно мнение

Константин КОСАЧЕВ, ръководител на Федералната агенция по въпросите на ОНД-Россотрудничество:

- Проектът „Russia Beyond the Headlines“ е един от много ефикасно работещите формати за разпространяване на обективна, адекватна информация за Русия. Смятам този проект за успешен. Той заслужава подкрепа и от страна на държавата, и от страна на гражданското общество. В никакъв случай това издание не бива да бъде дискредитирано в чужбина като

ДУМА

ПЕТАК 24 МАЙ 2013

СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Няма по-страшна криза от духовната

Само знаещи и можещи, интелектуално извисени хора могат да задават точния дневен ред на процесите у нас, убеден е големият артист

Интервю на Веселка ВЕНКОВА

□ Справихте се и с поредната роля, г-н Данаилов - откриване на тържественото заседание на 42-то НС. Доволен ли сте от превъплъщението?

- Тежък въпрос. За какво превъплъщение става въпрос. На парламентарната трибуна беше гражданният Стефан Данаилов и пак той слезе от нея. Това не е роля, която ще запиша в творческата си биография, но в житейски план си беше изпитание. Няма роля, която може да ти даде удовлетворение, дори ако си Лорънс Оливие, ако не си я изиграл с равностойни сценични партньори. Театърът е велико изкуство. Не е само думи, сценография и режисура. Той е амалгама от опита на автора, на творците и на публиката. Само ако всеки говори на разбираем за другите участници език, емоциите ескалират и правят играта да изглежда истински живот, а човек запзва тръпката от срещата с постановката по-дълго време.

□ Как ви се вижда "отвисоко" новоизбраният парламент? Има ли шанс да стигнат депутатите до решаването на проблеми в културата, науката, образованието?

- Признавам, че се изненадах. "Отвисоко" - не изглеждаше удовлетворяващо, като знам с колко грижа всяка политическа сила подбира своите представители.

Що се отнася до шанса, за който ме питате, аз съм обнадежден. В програмната рамка, която очерта номинираният за министър-председател от Коалиция за България Пламен Орешарски, като една от приоритетните задачи в наречения от него близък хоризонт е записано, че още в първите няколко месеца, ако бъде избран, ще бъде поставен за обсъждане и гласуване проект за дългосрочна Стратегия за развитие на българската култура до 2020г., подготвян дълго време с активното участие на неправителствения сектор. Това ми дава надежда, че следващите реформи в сферата на културата няма да почиват на временни, субективни идеи и интереси, а ще са последователна, държавническа грижа за мястото и ролята на културата като гарант за успешно развитие на обществени процеси. Неведнъж съм казвал, че само знаещи и можещи, интелектуално извисени хора могат да зададат точния дневен ред на процесите у нас. Днес е нужно експертно "лечение". Не на парче, не козметично, а дълбоко преосмисляне на съвременните норми на развитие и в сферата на културата. Не крия, че езикът на политиките ни днес е една разочароваща илюстрация за нивото, до което сме достигнали в мисленето и взаимоотношенията си. Това е сигнал, че няма вече какъвто да отстъпваме.

□ Добри или посредствени артисти са новите народни представители?

- Ох, преди време, не помня вече пред кой ваш колега, си позволих да коментирам, кой какъв натюрел демонстрира на трибуната. Не намирам сили отново да шаржирам, защото изкривените лица не са характерни за европейски представители в най-важния орган на власт в България.

□ Къде сте бил по-добър орисник - в политиката, в изкуството или в живота?

- Бил съм орисник на "Бебе на годината". Много се радвах и се надявам да съм предопределил добър път на детето. С "орисване" и магии обаче политика и изкуство не се правят. С разум и честно отношение към проблемите около нас най-добре

може да "орисаме" едно или друго решение за живота си и този на децата си.

□ В навечерието сме на титлувания като "най-български празник" - Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост. Химнът на Светите братя отново ще стегне гърлото, разбираемо ли е днес посланието "Върви, народе възродени"?

- Свято е делото на равноапостоли Кирил и Методий, сътворили азбуката с буквите български. Епохалният им труд даде възможност да създаваме културата и науката си чрез златните кирилски букви, изведе ни горди и просветени в много трудни и тъмни моменти от нашата история. България е зачената с пробуждането на училището през Възраждането и пак в училището Стоян Михайловски изрича веруюто на народа ни:

"Върви, народе възродени,
към светла бъднина върви,
с книжовността, таз сила нова,
ти чест и слава поднови!"

Велика е мисията на нашите първоучители за българската култура и наука, които имат своето изконно право да претендират за приоритетно място в обществения ни живот. С техните постижения е безлязно цялото ни, когато утвърждаваме своята национална същност. Убеден съм, че на този ден ние постигаме най-широкото си народностно единение. Където и да се намира по света, на 24 май всеки български гражданин чува със сърцето си училищния химн "Върви, народе възродени". Много ми се иска да запазим вярата си в светлите "бъднини" на страната ни. Може да изглежда наивно в тези свирепи дни, но аз дълбоко вярвам, че високят дух ще спаси нацията.

Искам да споделя нещо съкровено с читателите на ДУМА. При откриването на новия парламент, докато казах, че сме в навечерието на 24 май, изпитах желание да прекъсна обръщението си и в залата мощно да прозвучи "Върви, народе възродени". Как ли щеше да се отрази на общото настроение на депутатите?

□ Накъде след толкова кризи, професоре, и коя е по-страшна - икономическата, политическата, моралната или духовната криза?

“**Духовната извисеност на нашите предци е причина народът да оцелее и да се възроди**”

- Няма по-страшна криза от духовната, защото нея с икономически инжекции и решения не може да преодолееш. Нацията ни е преживяла мрачни исторически периоди, но духовната извисеност на нашите предци е причина тя да оцелее и да се възроди. Ключовите думи за намиране на правилната посока за страната ни са развита икономика, доходи, заестост. Това не е партийна задача на една или друга политическа формация. Това трябва да е цел за всички българи. Изпълнена, тя може да създаде условия и за едно от основните човешки права - достъпът до култура. Да можеш да гарантираш възможност на всеки да прочете книга, да гледа стойности постановки в театрите и

Снимка: Благоевска Цветкова

Любим артист, преподавател в НАТФИЗ, политик от БСП след 2000 г. и министър на културата в кабинета "Станишев". Това е най-кратката визитка на проф. **СТЕФАН ДАНАИЛОВ**. Според Уикипедия филмите, в които го момента се е снимал, са 57, а всеки зритель има поне по две любими негови роли. Жени от всички поколения възгизват по героите му от "Князът", "Иван Кондарев", "Топло", "Дами канят", "Търновската царица", "24 часа ъжг", "Меч-татели". Няма българин, който не е гледал поне в една серия майор Деянов от "На всеки километър". Учениците му го боготворят, колегите му уважават техния Мастер. През 2011 г. Стефан Данаилов беше канديدат за вицепрезидент с кандидат за президент Ивайло Калфин от БСП. Народният представител Стефан Данаилов откри тържественото първо заседание на 42-то НС като гоайен на парламента.

музикалните творчески сцени, да вижда филми не само по телевизията, да участва в традиционни културни събития, посветени на културно-историческото ни наследство - всичко това зависи от тези три ключови думи.

□ От коя криза ще се измъкнем най-бързо, каква е прогнозата ви, г-н Данаилов? Останаха ли ви надежди за духовното спасение на нацията?

ние". Откъде трябва да започне интервенцията?

- Много хора очакват промяната, която им обещахме всички. Младите търсят основание да се усъвършенстват и да останат в родината. Възрастните хора искат доказателство за смисъла на преживените трудности по време на демократичния преход в името на една по-стабилна и сигурна държава. Хората на бизнес очакват гаранции за своята креативност и икономическа активност, а творците и хората на науката - простор за творческото си вдъхновение.

При откриването на новия парламент споделих, че исторически всяко възраждане в обществото е едно мъченичество. То трябва да се изстрада. Трудното раждане на този парламент доказва, че сме занемарили много от принципите на така жадуваната демокрация и вече не можем да отлагаме спешните мерки за националното си оцеляване. Дължим сме честно да погледнем истината в очите и спешно да предложим най-важните стъпки към националното спасение. Споделих, че всички отговаряме не само за това, което вършим, но и за това, което не правим.

Трябва спешно да възстановим преди всичко общественото равновесие. Това го дължим не само на тези, които ни дадоха доверието си за 42-то НС, а най-вече на тези, които излязоха по площадите, за да извикат с пълен глас, че са загубили доверие в демокрацията въобще. Дължим го на тези, които не отидоха да гласуват, защото са изгубили вяра в силата на държавата да гарантира конституционните права на своите граждани. Те се оказаха повече от тези, които гласуваха, и тяхно оглушително недоверие или безразличие към институциите е най-страшната оценка за смисъла от нашата работа.

- За икономическата криза можем да се надяваме и на много други фактори. За излизането от духовната, от моралната криза са необходими осъзнати усилия от всеки член на обществото ни. Аз вярвам в имунната устойчивост на нацията, която в миналото - преди да пристъпи към освободителните си борби, ражда духовните водачи на Българското възраждане. Народ, който преди да се освободи от икономическо робство строи с доброволен труд и лични дарения училища, църкви и читалища, не може да не намери пътя към духовното си прераждане. Имам надежда и вяра в мъдростта на изстрадалия ни народ.

□ Казахте на 21 май: "Вече не можем да отложим спешното лече-

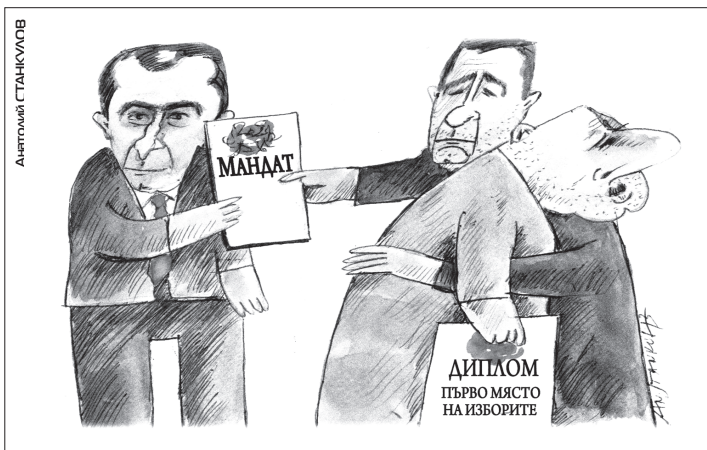
ДУМА

АЛЕКСАНДЪР СИМОВ

Само допреди няколко месеца Бойко Борисов и представителите на неговата партия бяха блюстители на тезата, че България не трябва да бъде очертана в Европа.

О, как само се гневеше бившият премиер на наглите социалисти, които си позволяваха в Европейския парламент да поста-

АНЕТОВ СТАНИСЛАВ

Африкански страсти в политическа България

вят българските проблеми, защото тук нямаше кой да ги реши.

След като меланхолично остана в опозиция обаче, нещо май в психиката на лидера на ГЕРБ се прекърши. Изведнъж под диктовката на самия Борисов шефът на парламентарната група на ЕНП в ЕП Жозеф Дол остро атакува ПЕС и попита как социалистите ще приемат сътрудничеството на БСП с "Атаката", определени като крайни националисти.

Очевидно десницата наистина знае как да из-

пада в хронична амнезия. Никой не си спомня Дол да е протестирал срещу явната подкрепа на "Атаката" за ГЕРБ в първите години на тяхното управление. Очевидно това за него е било съвсем в реда на нещата. Какво ли се е променило сега, че разбиранията на десничаря са претърпели такъв драматичен обрат? Да не би да е фактът, че неговите местни десни аборигени загубиха властта.

Грехът на ГЕРБ е много по-голям от обикновеното хленчене. С тяхната идея

да бъдат защитавани от ЕНП по този начин, те позволяват към България да се държи абсолютно недопустим език. Кой е Жозеф Дол, че да си позволява да говори така? Дали би говорил същото, ако Марин лъво Пен във Франция почне да подкрепя правителството? Разбира се, че не. Европа просто понякога прилича на клуб на силните батковци, които раздават правосъдие на по-слабите. Защото част от по-слабите винаги искат да бъдат обгрижвани по този хулигански начин.

Подобна политическа драматургия показва и друго. Не е случайно, че в България денят на Африка се празнува само ден след деня на славянската писменост. Много често България предоставя доказателства, че принадлежи ментално и интелектуално именно към Африка, защото у нас Европа се използва единствено като плашило, нещо далечно, непроменяемо, могъщо.

А иначе си кипят африкански страсти. Жозеф Дол обаче едва ли ще разбере това.

Признания

АИДА ПАНИКЯН

Признат грех - половин грех, е казал народът. Може и за друго да е вярно, но когато става въпрос за здраве, признат или не - грехът си остава грех. При това с последици, които обикновено са непоправими.

Вчера къде направо, къде индиректно или без да се усетят, бившите управляващи признаха за грешките си в миналите 3 години. То това едва ли ще доведе до удовлетворение на пациенти и на медицински служители. На обществото... Днес нямаме достатъчно информация къде са парите ни от здравни вноски. Нямаме отговор защо близките ни не може да бъдат пълноценно лекувани. Днес дори бившите управляващи осъзнаха, че няма кой да задължи фирмите да правят отстъпки от цените на лекарствата. Дори те вече осъзнаха, че трябва да има контрол на болници-

те, които ще ползват обществен ресурс...

Но вече е време да се гледа напред - без прекаляване в обвинянията в минало време.

Ако искаме в нашата държава да има дружелюбно към пациента и към медиците здравеопазване, политическите партии трябва да потърсят консенсус (колкото и да е изпразнена от съдържание тази дума). Днес ни е нужна финансова стабилност на системата. Нужно е държавата да спазва ангажиментите си към спешната помощ, към здравето на децата и на възрастните хора, да умее да възнаградява добрите лекари и бол-

ници и да им даде шанс да станат по-добри, да не забравя за хората, които живеят в отдалечените райони. И още куп проблеми.

И най-важното: в това време, докато политиките умуват над решаването на старите проблеми, хората да не мрат в линейките заради липса на екипи и апаратура, да не мрат, защото живеят далеч от болниците или защото заради лобистки интереси лекарствата не достигат до тях. Или още по-лошо - защото нямат пари, за да купуват животоспасяващите си лекарства. Тогава и признат, грехът ще си остане цял и неизкупен.

Помилване тихомълком

ВЛАДИМИР НИКОЛОВ

Когато преди месец БФС наказа сафливи съдии за скандални отсъждания най-вече в полза на "Левски", запаленковците скептично предположиха, че всичко ще е ден до пладне. Съдийската комисия набързо спря правата на арбитри с присъда "до края на сезона", че и до края на

следващия шампионат. Тогава президентът на БФС Борислав Михайлов изказа опасение, че няма да останат рефери до края на първенството. Сега то хем не е свършило, хем мачовете намаляха заради отказването на "Етър" от "А" група и на "Сливен" от "Б". В последния кръг наред с получиха извънредните рефери Ивайло Стоянов и Калин Людмилов и асистентът Веселин Мишев, получил иначе награда за най-добър страничен съдия за 2012-а, но прочул се предимно с прочувствена статия-възхвала на Бойко Борисов в спортен сайт.

На какво разчитат в БФС? Че съдийски служинаж е забравен? Или

че те са успели да добуят "Левски" до заветната титла и съответно трябва да получат опрощения за прегрешенията си? Реферите ни може да не са професионални, но си докарват прилични за стандартите ни допълнителни приходи, след като само за един мач в "А" група главните съдии получават по 1500 лв., а страничните - по 1000. Уж за да свирят безпристрастно. Сумите може да не са големи на фона на възнагражденията на играчите в т.нар. ни елитни клубове, но са сериозни спрямо заплатите на обикновените българи.

"Послушните" рефери, които свирят "правилно" и

без очевидни гафове, имат минимум по 3 мача на месец. Но как да бъдат наказани рефери, които са по наследство в съдийството и дори вървят за прекорите на бащите си - Голямата баничка и Малката баничка...? Ако бащата е свирил в услуга на един отбор, синът става запложник и трудно може да изкриви бащината линия. Затова може би е прав треньорът на "Литекс" Христо Стоичков да възнеговува, че съдията е оцетил тима му срещу "Локо" София в Ловеч в сряда вечерта. Вместо наказание за рефера от БФС наложили рекорд - глоба от 7000 лв. на Камата. Белким му запущат устата!

Датата

24

ПЕΤΥК 24 МАЙ 2013

ДЕН НА БЪЛГАРСКАТА ПРОСВЕТА И КУЛТУРА И НА СЛАВЯНСКАТА ПИСМЕНОСТ.

След 1916 г., когато в България е установен Григорианският календар като държавен, граждански календар, денят на св. св. Кирил и Методий, отбелязван от БПЦ на 11 май по църковния литургичен календар, се пада на 24 май. Така датата добива по-голяма гражданственост. След 1968 г. църквата чества св. св. Кирил и Методий на 11 май, а 24 май става Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост. На тази дата през 1975 г. пред Народната библиотека в София е открит паметникът на светите братя. От 1990-а на 24 май празнуват народните читалища, а от 1995-а - Тракийският университет. 24 май е Ден на българската журналистика от 1990 г.

ЕВРОПЕЙСКИ ДЕН НА ПАРКОВЕТЕ.

Отбелязва се от 1999 г. по инициатива на Европейската федерация на природните и националните паркове. Годишнина от създаването (1909) в Швеция на първите девет национални парка.

1337 - НАЧАЛО НА СТОГОДИШНАТА ВОЙНА В ЕВРОПА.

Предизвикана е от съперничеството между Англия и Франция върху владенията във Фландрия, като поводът са претенциите на английския крал Едуард III към френския престол. Войната приключва на 19 октомври 1453 г. с капитулацията на англичаните в Бордо, Франция.

1900 - В РУСИЯ Е ПУСНАТ НА ВОДА КРАЙЦЕРЪТ "АВРОРА".

Плавателният съд е в списъка на флотата от 6 април 1897 г., а три години по-късно по лична команда на император Николай II е пуснат на вода. Взима участие в Първата световна война. На 25 октомври (7 ноември) 1917 г. оръдията му дават сигнал за шурма на Зимния дворец в Санкт Петербург, превръщайки "Автора" в символ на ВРСР. От 1948 г. крайцерът е обявен за паметник на революцията и превърнат в музей.

1914 - ОФИЦИАЛНО Е РЕГИСТРИРАН ПФК "ЛЕВСКИ" (СОФИЯ).

Основатели са тридесетина младежи, гимназисти от Втора мъжка гимназия, които играели футбол в местността Могилката (днес градинката пред 22-ро училище до НДК). По предложение на един от тях - Борис Василев (Боркиша), клубът е кръстен на Апостола на българската свобода Васил Левски.

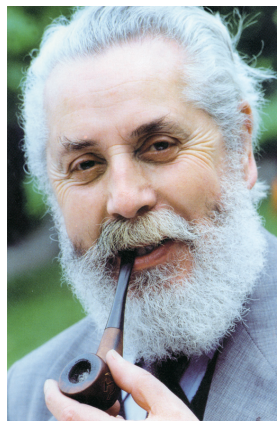
1956 - ПРЕВЕЖДА СЕ ПЪРВИЯТ ТЕЛЕВИЗИОНЕН КОНКУРС "ПЕСЕН НА ЕВРОВИЗИЯ".

В Лугано (Швейцария) в тв предаването, организирано от Европейския съюз за радио и телевизия, участват едва 7 държави - Нидерландия, Швейцария, Италия, Люксембург, Белгия, Германия и Франция, всяка от които е представена от две песни. В периода 1957-1986 г. към Евровизия се присъединяват нови 18 държави, а между 1994-2008 г. - още 20. България записва първото си участие в "Песен на Евровизия" през 2005 г. Конкурст дава уникален шанс за развитие на победителите. Най-известните сред тях са АББА (1974) и Селин Дион (1988).

2002 - ДЖОРДЖ БУШ И ВЛАДИМИР ПУТИН ПОДПИСВАТ МОСКОВСКИЯ ДОГОВОР.

По силата на Договора за съкращаване на стратегическите оръжия, известен още и като SORT, двете страни се задължават до 31 декември 2012 г. да намалят с по две трети броя на ядрените си бойни глави.

ЗА УЧИТЕЛЯ - С ЛЮБОВ

Шапки долу!
Не за знамето, не за химна, не за герба.
Шапки долу!
Не за президента, не за министрите, не за парламента.
Шапки долу!
Не за партиите, не за синдикатите, не за клубовете.
Шапки долу!
Не за армията, не за полицията, не за баретите.
Шапки долу!
Не за банките, не за фирмите, не за бизнеса.
Шапки долу!
Не за репресираните, не за реститутиките, не за ликвидаторите.
Шапки долу!
Не за медните, не за църквата, не за сектите.
Шапки долу!
Не за футбола, не за рока, не за модата.
Шапки долу!
Не за Европа, не за НАТО, не за Общността.
Шапки долу!
Не за долара, не за марката, не за лирата.
Шапки долу!
Не за нас, не за тях, не за другите.
Шапки долу!
За БЪЛГАРСКИЯ УЧИТЕЛ.
За страдалеца. За човека, който

създава човечи.

Шапки долу!

За твореца на знания. За онзи, който учи България да чете, да мисли, да търси. За нашия татко Песталоци.

Шапки долу!

За най-щедрия сред хората. И за един от най-бедните. За разващия себе си без отплата.

Шапки долу!

За носителя и пазителя на духа. За великия слуга на народа. За единствения вълшебник измежду нас.

Шапки долу!

За истинския родител на децата ни. За гладния, който ги храни. За добрия, невидял добро от никого.

Шапки долу!

За будителя без икона. За колежата на Славейков и Ботев. За вечно разпънати между дълга и нуждата.

Шапки долу!

За патриота и общественика, притиснат от социалния кръст. Незачетен от онези, които е учил. Забравен и тонен от политици и кметове.

Шапки долу!

За този скромнен, но голям човек, без който сме немислими. Без който България би осиротяла. И би забравила словото, което я въздига.

Шапки долу!

И поклон. БЪЛГАРСКИЯТ УЧИТЕЛ е нашата надежда. Не друг, а той ще ни остави във времето. Политиците, партиите, търговците ще идват и ще си отиват, но той ще остане, за да ни пази. Храмът е негов. Затова да му отдадем заслуженото. Като хора, като общество, като държава. Да го нахраним и облечем по-добре от другите. Да го спасим от дребните грижи. Болката му да стане и наша. Празникът и цветята, които го очакват на 24 май, са най-малкото, което можем да му дадем. Дължим му много повече, ако искаме да сме справедливи. Дължим му себе си и не бива да го загъваме само с почести.

СТЕФАН ПРОДЕВ

ПРОФ. ИВАН ИЛЧЕВ, РЕКТОР НА СУ:

Искаме в света да се върне интересът към България

□ Проф. Илчев, последният международен конгрес по българистика бе през 1986 г. и оттогава мащабен форум по българистика не е правен. Конгреси не е имало.

- Те са общо два. Първият конгрес е през 1981 г., вторият през 1986-та. Тогава зад тях стои цялата мощ на държавата. Основен организатор тогава е Българската академия на науките, подпомогната от висшите училища в страната, разбира се. И сега за пръв път от 1986 г. правим такъв конгрес. Печалното е, че през тези години, когато ние унищожихме дори информацията за българистиката по света, съседните държави провеждат една много целенасочена политика за подкрепа на хората, които се интересуват от тяхната проблематика и които са естествените посланици на нашите съвети в другите държави. За съжаление ние това не направихме. Затова миналата година, във връзка с подготовката на 125-годишнината на Софийския университет се появи идеята да възстановим тази инициатива. Първоначално беше в един по-скромнен мащаб, но след това се оказа, както предсказвах на моите по-млади колеги, че интересът ще бъде огромен от чужбина. Интересът действително е огромен. Говорих и с колеги от други научни сфери - химически, медицински, инженерни науки - мисля, че от 1989 г. насам не е имало подобен мащабен форум, организиран от българска институция. Не дори меж-

дународен, а и национален, организиран изобщо от българска институция.

Конгресът се прави с огромното съдействие на колегите от Българската академия на науките. В последния момент получихме една ценна помощ и от Министерството на образованието, младежта и науката. Всъщност това е единствената помощ от държавата, която сме получили. Получихме помощ от спонсори - не толкова голяма, колкото се надявахме, но това ни прави особено благодарни към тези, които действително показваха тази съпричастност. Ще участва над 500 души, заявени са 500 доклада. Доколкото си спомням в момента, ще участват 280 чужденци и останалите са български участници.

□ В предишните конгреси тук виждахме големи и световни учени като акад. Дмитрий Лихачов, като проф. Ронке Бернар, сега има ли такива световни имена сред участниците?

- Ами, ние ги изпуснахме тези хора. В науката такива имена се правят бавно. Задачата е да се положи отново началото. Неслучайно ние искаме едно от решенията на този конгрес да бъде да създаване на световна Асоциация по българистика, която да подготви по-сетнешните форуми от този тип и да полага грижи за развитието на българистиката по цял свят. Надявам се, че държавата най-накрая ще прояви интерес към собствените си интереси.

Третият конгрес по българистика се открива днес

Софийският университет възражда традиция, прекъсната преди 17 години, и посвещава мащабното международно събитие на своята 125-а годишнина

Велиана ХРИСТОВА

За по-младите българи е трудно да си представят, че точно преди 32 години, в дните около 24 май, България отбелязва апогей на своята културна слава по света - у нас се събират учениците от цял свят, които изследват старобългарския и българския език, българската литература и културата ни през вековете и до съвременността. Още е жива Людмила Живкова, председател на Комитета за култура, чиито неистови усилия за развитието на науката и изкуствата у нас и за пропагандирането им по света не може да отрече и най-предубеденият противник на системата на онези времена. Минали са две години от първата детска асамблея "Знаме на мира", събрала деца от 79 държави, когато се осъществява втора мощна инициатива за отварянето на България към света и за отварянето на света към нея - Първият международен конгрес по българистика. Именно тогава видният руски славист проф. Дмитрий Лихачов произнася своето знаменито определение за България: Държава на духа. Огромният интерес към форума довежда до провеждането на втори конгрес през 1986 г. Три години след това в България започва преходът и...

почти пълната забравя за българистиката.

За да не остане тогавашната слава на България само спомен от миналото, най-старото висше училище у нас - Софийският университет "Св. Климент Охридски", реши да възроди старата традиция и организира Третия международен конгрес по българистика тази година като едно от основните събития в отбелязването на своята 125-та годишнина. Конгресът се открива днес, в деня на най-светлия български празник. Тържественото начало на конгреса ще бъде дадено в 12 ч. в 272-ра аудитория на СУ, веднага след поднасянето на венци пред паметника на светите братя.

Целта на форума е да възстанови интереса към България по света, да даде нов тласък на българистичните изследвания у нас и в чужбина, да поднови контактите между учениците хуманитаристи и да съдейства за изграждането на нови, подчертават организаторите. В трите дни на конгреса, който е под патронажа на президента Росен Плевнелиев, извън научната програма ще се състоят и множество културни прояви, изложби, кинопрожекции, панаир на книгата на 25 май и др. В научните пленарни заседания по секции и тематични участъци учени от 34 държави от Европа и Азия, от Израел, Канада и Япония. Участниците ще изнесат доклади в четири основни секции: история и археология, общество и култура, българска литература и български език. Предвидени са обсъждания в 16 подсекции по исторически периоди и научни тематични, свързани с българистичните изследвания. Ще се проведат и четири кръгли маси в областта на кирилometодиевистиката, българистиката, Златния век на цар Симеон и дигитализацията.

В рамките на културната програма на Третия международен конгрес по българистика участниците ще посетят Музея на Софийския университет, Музея по палеонтология и исторична геология, Музея по минералогия, петрология и полезни изкопаеми, Музейната експозиция за историята на радиото във Факултета по журналистика и масова комуникация, Университетската ботаническа градина и университетския театър-лаборатория "Алма Алтер", който ще има три премиерни представления. Предвидени са и посещения на културно-исторически обекти в централната част на София, сред които крптата на катедралния храм "Св. Александър Невски", Националният етнографски музей и Националният археологически музей при БАН, археологическите разкопки на антична Сердика, Боянската църква, Националният исторически музей.

По време на официалното откриване ще бъдат наградени победителите в Седмия национален литературен конкурс за стихотворение и разказ на фондацията "Св. Климент Охридски".

Фондацията "Блага Димитрова" ще връчи стипендия на студент от Факултета по славянски филологии. По-късно, от 14,30 ч., в аурата ще бъде връчен Почетният знак със синя лента на Софийския университет на проф. Кемал Абдулаев, ректор на Славянския университет в Баку.

Върви, народе възродени, към света бляйна върви, с книжовността, таз сила нова, съдишните си ти поднови! Върви към мощната просвета! В световните борби върви, от дължност неизменна воден - и Бог ще те благослови!

Напред! Науката е слънце, което във душите греи! Напред! Народността не пада там, гдето знането живей! Безвестен беше ти, безславен! О, влез в историята веч, духовно покори страните, които завладя със меч!

Тъй солунските двама братя насърчаваха дедите ни... О, минало незабравимо, о, пресвещени старини! България остана ярна на достославния тоз завет - в тържествование и в страдание извърши подвизи безчет...

Бе и тъжовно робско време... тогав балканският храбър син навещаше лице под гнета на отомански влателини... Но винаги духът народен подпорка търсеше у вас, о, мъдрили! През десет века все жив остана вашият глас!

О вий, които цяло племе излякохте из мъртвина, народен гений възкресихте - заспа в дълбока тъмнина. Подвижници за права вяра, сеятели на правда, мир, апостоли високославни, звезди върху славянски мир,

бъдете преблагословени, о вий, Методий и Кирил, отци на българското знание, творци на нашия говор мил! Нек името ви да живее във всенародната любов, речта ви мощна нек се помни в славянството во век веков!

През 1892 г. Стоян Михайловски написва текста на училищния "Химн на Св. св. Кирил и Методи", известен днес като "Върви, народе възродени". Оригиналният съдържа 14 куплета. Панайот Пипков създава музиката към химна на 11 май 1901 г.

Накъде вървиш, народе...

Велислава
ДЪРЕВА

Азъ, Буки, Веди, Глаголи,
Добро, Естъ...

Тази е най-българската мо-
литва. Кратка и величествена.

"Върви, народе възродени..."
Този е най-светлият българ-
ски проглас.

Достоинство и праведно е да
сплавим светите братя Кирила и
Методия, двоцимата свещена
нашите първопостоли да почи-
таме! Те вдъхнаха в сърцата ни
Словото, от безкижност ни из-
бавиха, от безпамятност ни спа-
сиха, просветиха умовете ни,
просветлиха душите ни. Те са
бащите на българския народ.

Ето ги техните светозарни
буки!

Ето ги нашите златозарни
писмена!

Живи сме, защото ги имаме.
Безценни са те и няма богатство
на тоя свят, с което да ги
измерим, камо ли - да ги заме-
ним и отречем.

Защото Буквите и Словото са
нашето гравидо и нашето
безсмъртие. Нашата победа над
нищото.

Без Буквите, без Словото
нас ни няма, ние не съществува-
ме. Като история и като бъдеще.
В света и във времето. Защото
ние, българите, българската
нация, българската държава -
ние сме родени от Кирилциата,
от Буквите. Ние сме деца на
Словото. Нашата Азбука е на-

шата национална идентичност,
нашата независимост, нашата
свободна воля, нашата същност.
Тази Азбука, а не някоя друга,
това Слово, а не някое друго -
те са ни създали като нация, като
дух, като духовност, като интел-
лект, като памет.

Защото Кирилциата е най-
величественото достижение на
европейската цивилизация, а то
е - равноправността на всички
народи. И започва от правото
на всеки народ да чете Словото
Божие на своя език и да разго-
варя с Бога на своя език. Защо-
то, казва св. Кирил, когато в хра-
ма проповядват на чужд език,
"душата е празна, а разумът
спи". И това право, правото на
преизпълнената душа и будния
разум, е извоювано не с меч, а
с Букви, със Слово.

Но както някога триезичните
пилатовци връхпихали връз сла-
вянските писмена "като врани на
сокол", тъй и днес връхпихат
новите пилатовци връз Светите
братя.

И тази глутница "цивилизатори"
обяви нашите първоучители
за "византийски шпиони", а
Кирилциата - за "националистич-
ески мит", създаден от "примитив-
ни и брутални типове"; за "руски
ботуш" и "комунистическа
ерес"; за "граница, която разделя
Европа на цивилизована и
варварска", "шифр на некултур-
ните хора", за "синоним на бок-
лука и източното варварство".

Защото се срамят от Кири-
лициата и я позорят.

Защото презират Кирилска-
та цивилизация и я подритват.

Защото не могат да понесат
тежестта и величието на Букви-
те и Словото.

Защото искат душата
българска да е празна, а ра-
зумът, знанието, интелектът, па-
метта, достойнството, достолепи-
ето да спят под камък като най-

страшното зло.

Защото знаят, че "народност-
та не пада там, дето знанието
живей" и затова знанието трябва
да бъде похулено и умъртве-
но, а народността - унижена и
погубена.

Защото лелеят да видят
Държавата на духа срината, че
да се възцари на нейно място
невежеството в своето пълно-
властие. Пълновластие на
безкижната душа. А "безкиж-
ната душа в человете е
мъртво нещо", казва Константин
Преславски.

Това прави четвърт век една
"елитна" орда самовлюбени ти-
пове. Тези мними експерти, мни-
ми реформатори и още по-мни-
ми политици, насърчават незна-
нието, овластяват бездарията,
въздигат посредствеността,
възнаграждават пошлостията,
унижават хората на духа, гаврят
се с историята, презират и мърсят
нашите светци и първо-
учители, грабят душата народ-
на, мишкуват в олтаря на на-
родната памет, и очите на на-
шите икони избождат. И хвърлят
на поругание и присмех всеки,
който знае и може, и го наричат
"профан и варварин, брутален и
примитивен тип".

Тази глутница слуги, само-
провъзгласили се за пророци,
съзнателно, умислено и целе-
насочено превърна просвеще-
нието и духовността в просяк, а
обществото - в безмозъчно, чал-
гаризирано, опростачено, обез-
грамотено, безкижко, безисто-
рично, безпамятно, идио-
тотърпищо същество, което се
лесно води и кара като добитък
някакъв.

Горко на тези, които отнемат
ключовете към знанието - сами те
не влизат, а на влизащите пътя
препечават.

Горко на народа, който се
влачи подире им!

"Върви, народе възродени..."
Накъде вървиш, народе?
Къде си се запътил?

Към нищото.
Бездънна е тая бездна.

Не се крийте заг празната гума „реформи“

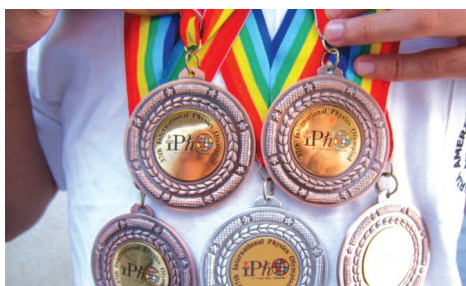
Кольо Н. ГОРЧЕВ
заслужил учител,
създател и бивш
директор на
Математическата
гимназия в Казанлък

В средата на миналия
век се проведе последни-
ят конгрес на децата на
образованието у нас. На
конгреса се изказа и го-
лемият български светов-
ноизвестен математик
акад. Любомир Илиев. В
изказването си той каза:
"Реформа в образовани-
ето могат да правят само
учители, които най-малко
20 години са влизали в
класната стая с дневник
в ръка".

Аз съм един от тези,
които 40 години съм вли-
зал в класната стая с
дневник в ръка и съм по-
светил целия си живот на
професията учител по
математика. През 1966 г.
двама от моите ученици
участваха в международ-
на олимпиада по матема-
тика, която се проведе у
нас. Тогава съществуваше
наредба на просветното
министерство, според ко-
ято който учител подгот-
ви най-добри ученици за
такава олимпиада се на-
граждаше с 20-дневна
екскурзия до Москва и
Санкт Петербург. Присъ-
диха ми наградата, а в
заповедта пишеше, че ко-
мандироват мен - най-до-

брия учител по матема-
тика в България, със зада-
ча да проуча организацията
на работата в математи-
ческите гимназии в Мос-
ква и Ленинград. Когато
пристигнах в Ленинград,
ме заведоха в хотел "Ас-
тория", в който навремето
Хитлер предвиждал да
даде банкет, когато за-
влеее града, преди да го
потопи под вода. Парич-
ната стойност на тази екс-
курзия тогава бе около
600 лв., но моралната
оценка за мен струваше
милיוни. Как се постига
такава резултат?

През 1962 г. в Ка-
занлък се откри първата
математическа паралел-
ка, от окръжното ръково-
дство на образованието ме
определиха за препода-
вател по математика. В
паралелката бяха вклю-
чени ученици само с от-
личен успех. Поех класа,
защото тия деца показва-
ха повишен интерес към
математиката и се почу-
стваха отговорни пред тях
и пред родителите им.
Най-даровитите ги посе-
щавах в домовете им за
по два-три часа, решавах
ме задачите, с които те
не се бяха справили. По-
някога откривахме до по-
лунощ. За всеки от тези
ученици определях теми,
които трябва да научат, и
задачите, които да решат.
В тези години не помня

да съм ползвал отпуск.

През 1970 г. се откри-
ха 5 математически гимна-
зии - в Пловдив, Варна,
Русе, Ловеч и Казанлък.
Назначиха ме за директор
на Математическата гим-
назия "Никола Обрешков"
в Казанлък, единствена в
не областен център. От
градското ръководство ми
казаха, че ме губят като
учител, обаче искат да
направя така, че учители-
те в гимназията да усвоят
и да прилагат моите мето-
дите на работа с талант-
ливите деца. В края на
70-те години се появи-
вече масово видимите ре-
зултати, наши ученици за-
почнаха да печелят и
златни медали. Някои от
тогавашните възпитаници
на гимназията сега са пре-
подаватели във висши
училища.

Като говоря за гимна-

зията, не мога да не спо-
мена учителя по физика
Теодосий Теодосиев -
такъв учител е гордост не
само за България, а и за
света. Той творчески при-
ложи и усъвършенства
моите методи като учител.
Създаде своя школа. По-
някога в събота и неделя
при него се събират уче-
ници от цяла България -
София, Пловдив, Варна,
Бургас, Стара Загора...
Известен е неговият из-
раз: "Моите знаниямися
провеждат ПРИ ВХОД
СВОБОДЕН". Той всяка
година организира под-
готвителен лагер школа
по физика в почивната
станция "Паниците" до
Калофер. Според мен
няма учител на планета-
та, който да е подготвил
толкова ученици за участ-
ие в международни
олимпиади по физика.

Когато прехвърлям в
ума си годините, усилия-
та, труда на педагозите,
постиженията, мисля, че
имам основание да заявя,
че МОМН издаде една
наредба с "реформи", ко-
ято е документ за руше-
не на образованието, тя е
обидна за учителския труд,
за хората, подготвили
десетки успешни участ-
ници в международните
ученически олимпиади.
Как може да се издаде
наредба за награждава-
не на училищата, в които
са подготвени участници
в тези световни състеза-
ния, според които за тру-
да и успехите на опреде-
лен учител се награжда-
ват и учители, които не са
допринесли и не са поло-
жили труд за постигнати
те успехи. Убеден съм, че
от МОМН не могат да
посочат училище, в което
парите са разпределени
справедливо и целесъб-
разно след издаването на
този документ. Разказах
за моята награда с экс-
курзия до Москва и Ле-
нинград. Нима е трудно и
сега да бъдат стимулира-
ни заслужилите учители
с посещения в някои от раз-
витите европейски държа-
ви? Уверен съм, че парич-
на награда, дори от 5000
лева, не би имала такава
стимулираща стойност.
Веднъж националният ге-
рой Теодосий Теодосиев

ми каза: "Ако ме наградят
с 5000 лева, ще ги дам на
съпругата си и тя ще ги
изразходва за децата."

А да се награждават с
пари и предметни награди
ученици, участници в
международните олимпиа-
ди, е показател за не-
разбирането на смисъла
на образованието, което
проявяват администрато-
рите в МОМН. Няма спе-
циалист в света, който
може да оцени в пари
наградите на младите та-
ланти на международни-
те олимпиади. Но защо се
учудвам, след като в про-
екта за нов училищен
закон управляващи бяха
предвидили дори да лик-
видират математическите
гимназии като особени
училища. Те трябвало да
станат като всички оста-
нали средни училища!
Господа от просветното
министерство, от парла-
мента, когато вземате
решения, съдбовни за
българското образование
и неговите традиции, кон-
султирайте се с учители с
доказани успехи в обуче-
нието. Във всички кътчета
на страната ни има таки-
ва достойни педагози.
Питайте тях какво трябва
да се прави в родното ни
образование, а не си из-
мисляйте всякакви фанта-
змагории, прикривайки ги
зад празната дума "ре-
форми".

Страж на Светлината

Българското образование все бе извеждано на кръстопът и трябваше да се примирява, за да оцелява

Ина МИХАЙЛОВА

Всяка година на този ден вдигам телефона и казвам с най-радостния глас "Честит празник!" Поемам дъх и изричам неподправени думи на благодарност. Преди двайсетина години в слушалката ме посрещаше бодър глас. С побеляването тоналността ставаше все по-тъжна, а отговорите - все по-притеснени. "Пак сме на кръстопът и пак търсим накъде да поемем." Свихнах с изречението, защото символично изпълваше със съдържание годините на непрестанни реформи, промени и експерименти с родното училище.

Законът за училищното образование отново е проект, а приемането му по традиция се превръща в ходене по мъките. И обикновено крайният резултат, който излиза от пленарната зала на Народното събрание, е толкова различен от първоначалното, че чак не узнаваме. Защото котирийни интереси, пълен профанизъм и болни амбиции спъват разума и професионализма. Думата на учителите остава забутана между редовете, омотана в празноглавие на израснали до бога самозвани "оправячи" на българското образование. Различни министри, депутати, експерти и бог знае какви още титулувани от себе си познавачи ни обкръжава кога какво завършват нашите деца, какви дипломи получават, как ги изпитват и най-вече - какво научават и какви умения придобиват.

И тъй, докато Законът за училищното образование се мятат от проект в проект, през родното

училище минаха няколко поколения и нямаше видими признаци у децата, у техните родители (че кой ли и у учителите) да им е липсвал нов закон. Делегираните бюджетни не направиха по-богати нашите учители, а децата ни, които всяка година бегат да учат в чужбина, се опитват бързо-бързо да забравят хаоса в родното училище.

С побеляващите коси на българските учители за жалост остаря и българското образование. То все бе извеждано на кръстопът, трябваше да оцелява и да се примирява, за да го има. Вместо да се развива, да се промени, да бъде адекватно на динамичното общество. Защото модерното образование не е просто мултимедийна презентация с демонстрация на пауър пойнт. Учителите знаят това, но имитацията на реформи реди имитацията на образование.

Все пак българското училище оцеля. Но изостана след промените в обществото и след бързо растящите ни деца. С годините на "демократия" крачките на изоставане, като че ли прогресивно се увеличаваха. Затова днес е болезнено ясно, че необходимостта от промяна е спешна. И тя едва ли е скрита единствено и само в приемането на един закон.

Трудът на българските учители бе унижен, а възнаграждението им - изоставено на дъното на социалната безизходност. Авторитетът на учителската професия бе брутално сринат и загубен от държавата като неужен. Български учители станаха жертви на безхаберията на

Професия учител...

правителства и министри, на жалките им игри и задкуписни планове. Показаха се беззащитни пред наглостта и безочията на богати безскрупулни родители. Гърчеха се в недоимък, ровеха в кофите за боклук, за да оцеляват, получаваха плесници от бившите си ученици, израснали до висотата на глашатаи на опростачването. Плачеха пред вратите на закритите училища, обявени за продажба. Молеха се със съзли на очи на родители да запишат децата си на училище, за да спасят Храма на Познанието. И успяха. Въпреки всичко и всички, които експе-

риментираха, рушаха, разграждаха, разпъваха, разкопчаваха, разяждаха.

Българското училище, българските учители днес се нуждаят от спокойствие, от увереност, от доверие от страна на държавата и обществото. Те нямат нужда от хаотични учебни планове, от противоречиви и изпълнени с фалш учебници, от измислени програми, от непостижими и изкривени стандарти, от "сваляне" и "качване" на учебен материал от един клас в друг. Нашето училище има нужда от сигурност. Тази сигурност може да им даде държавата. Защото тя има вопи-

юща нужда от знаещи и можещи хора. Законът е просто рамката, първата стъпка. След това трябва да бъдат направени важните, истинските крачки. Българското училище, българските учители знаят какви са те!

Днес пак ще вдигна телефона, за да кажа "Честит празник!" Ще поздравя с усмивка първата си учителка, която ми отвори книгата на живота. Ще поздравя учителката си по български език и литература, която ни учеше да търсим изгубеното слово, защото в него е Познанието, без което не можем. Ще поздравя приятелката си, която повече от 20 години е на кръстопът, но винаги поема пътя на Светлината, защото по него крачат знаещите и можещите, тези, които носят зръчцето на истината. Знаем, че ще въздъхне, ще се усмихне, ще прегърне букетите от своите първолаци и ще настрои душата си на "лятна вълна". За да тръгне от врата на врата, от човек на човек да търси нови малчугани, с които на 15 септември да прекрачи училищния праг. За да спаси нашето училище.

Между просветителската мисия и учителската карма, от учителските протести за достоен труд и заплащане до букетите на 15 септември и 24 май, между борбата за физическо оцеляване и спасението на паралелки, от зъбнеца за начало на учебния час до броенето на абитуриентите, българското училище си да бъде страж на Светлината.

Днес нашите учители и нашето училище отново са на кръстопът. Дори не звучи толкова страшно. Защото ще поемат към възрождението. Призвани са. Избрали са го. Тяхната мисия е такава. Да не им пречим!

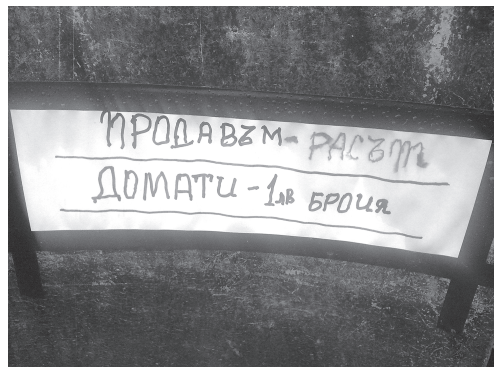
Народността пага там, гдето знанието не живей

За 4 години у нас 135 000 българчета са отпаднали от училище и са останали с основно и по-ниско образование

Велиана ХРИСТОВА

3 а четири учебни години - от 2008/2009 до 2012/2013, в България с начално образование са останали 40 621 деца, а с основно - 94 369. Т.е. за 4 години страната ни се е сдобила със 135 000 млади българци с основно и по-ниско образование. Това виждаме, ако сравним данните на Националния статистически институт за броя ученици по години. Което ще рече, че докато технологичното развитие на съвременната икономика изисква работещите да имат все по-висока квалификация, у нас за последните 4 години се е появило младо население, равно на родените за две години, което остава ниско образовано и вешае в недалечна бъдеще на уката слънце да залезе за България. Заедно с шансовете за конкурентоспособна икономика и за общество на знанието.

Всеки може да види данните в сайта на НСИ. През учебната 2008/2009 г. учениците от т до IV клас са били 258 419. Същите тези ученици през 2012/2013 г. вече са в групата от V до VIII клас и са само 217 798. Сиреч, някъде по пътя са отпаднали 40 621 деца, които са останали с начално образование. Още по-тъжна картина наблюдаваме в групата деца, които през 2008/2009 г. се обучават в V до VIII клас. Когато същите деца стигат до IX-XII клас през 2012/2013 г., броят на тези, които продължават да ходят на училище, се е свил до 135 013. Т.е. с основно образование в същия период са останали 94 369 българчета, които не са продължили обучението си в гимназия. На фона на тази мрачна реалност уверенията на МОМН, че броят на отпадащите уче-

Резултатът от незавършеното образование...

ници намалява, са меко казано хищни. Простете, но става дума за национално бедствие.

Причините за отпадането от училище са много, но сред тях се открояват две. Първата се нарича бедност. Все повече расте делът на малчуганите, които не ходят на училище, защото родителите им нямат пари да ги изпратят там. Тази тревожна тенденция в България бе отбелязана преди месец и от европейската служба Eurostat. Но няма нужда да ходим до Брюксел, за да констатираме този тревожен факт.

Още през 2006 г. едно проучване на "Витоша рисърдж" показва, че над 20% от децата от бедни семейства спират да ходят на училище. Сред ромските деца делът на отпадащите още до IV клас е 77%, според същото проучване. И това - на фона на десетки програми, проекти, анализи, конференции, които успешно трошат наши и европейски пари за "подпомагане на ромското включване".

децата от ликвидирани образователни заведения в околните села. По принцип закриването на училища в страна, която ги е откривала по време на робство, е ако не престъпление, то поне безобразие. Това се отнася и за големия брой захлопнали врати училища в предишни години, откакто влезе в действие програмата за оптимизиране. Никога няма да забравя съзлите на директора на опустялото преди няколко години училище в Мелник, който разказваше на туристи как османлиите идвали периодично да избиват даскалите в това школо, но местните хора винаги го възстановявали и нови учители продължавали да учат децата на четмо и писмо... Много е трудно в такава държава да обясняваш, че поддържането на малки училища е скъпо; че Световната банка още през 90-те години постанови да пестим от закрити училища по 6 млн. лв. годишно. А ми-

налата година същата банка изведнъж "загрижно" установи, че закриването било пагубно и че много деца изобщо не пътуват до съседното селище и престават да се обучават.

И тази година за въпросната програма са планирани 14,4 млн. лв. Има нещо събрано обаче в самото предложение: за закрито училище с над 60 ученика държавата дава 225 000 лв., а за училище с до 59 деца - 135 000 лв. Колкото и да обясняват от МОМН, че парите са за укрепване и средищните училища, всичко това звучи просто като оферта към общините да закриват училища. Още повече, че както установи проверка на Сметната палата, кметовете често използват тези пари за запушване на дупки всякакви, вместо за средищните училища.

Новият училищен закон, създаден по времето на ексимистър Сергей Игнатов, стигна до под кривата круша в предишния парламент. В него имаше много благопожелания, включително за това, че ще се намали броят на отпадащите ученици и ще се даде на всички шанс за качествено образование. Само дете не бе казано как ще стане това. Очевидно е, че държавата трябва вместо лозунги и "проекти за включване" най-сетне да набележи реални мерки. Закуската в училище не мога, а спирането на детските за родители, чиито чеда не посещават училище, са дребничка стъпка. Може би държавата трябва да започне първо с усилията да си изясни колко са децата извън образователната система. От кои социални групи са те и как трябва да се подходи конкретно към всяка от тези групи, които са много различни. Иначе от днешна дата до 10-ина години на трудовия пазар ще имаме нови половин милион неграмотни и полуграмотни българи. Държавата трябва да помни, че "народността пада там, гдето знанието не живей".

Български ли е „Гласът на България“?

...И нашите, и чуждите в хор отредоха те, о, език страдални!

Иван Вазов

Продрум ДИМОВ

Тези думи на големия наш народен поет, изпети в забележителното му стихотворение „Българският език“ преди толкова десетилетия, колко актуално звучат и днес, когато родното ни слово, „речта омайна, сладка“ са подложени на неудържимо пренебрежение и унижение. Навярно за този недопустим кръстоносен поход за безпощадна разправа с „езика свещен на нашите деди“ изключително голяма заслуга имат и любимите ни политици, държавници, значителна част от които не познават утвърдените езикови и книжовни норми, макар че прикриват духовното си невежество с някакви съмнителни сертификати за образование. А в тази „благородна“ надпревара, по всички личи, че водеща роля не престават да играят електронните и други всевъзможни медии.

В тази насока е немалък приносът на многобройните ни телевизии. В това отношение се старая да не изостава и Би Ти Ви. Едва ли има по-добра илюстрация на тези високопатриотични намерения от поредното издание на предаването „Гласът на България“. Нямам представа от предварително обявените критерии и изисквания към участниците в този своеобразен и стимулиращ музикалното развитие на съвременните млади хора конкурс. Но едва ли здравият разум може да приеме тази зашеметяваща лавина от англоезични песни, която ни залива с всяко предаване, привличащо вниманието на стотици хиляди зрители. Човек наистина не може да не се радва и гордее, че се поднася певческо изкуство, плод на творческите усилия на млади и талантиливи български изпълнители. Но в същото време не може да не ни обзема с основна тревога, че изпълненията им се предлагат повече на езика на Шекспир. Налице е безпардонно чуждопоклонничество, което сериозно застрашава не само настоящето, но и бъдещето на българската песен и език. Този невероятен снобизъм

заставя млади хора да зубрят чуждия език, който едва ли се владее в достатъчна степен не само от изпълнителите, но дори и от тяхното амбициозно и всезнаещо жури. Останах с убеждението, че от тези т.нар. тренъори никой не препоръча и не насърчи момичетата и момчетата да се сродят и с българската песен, която, както и езикът ни, е в немилост. Нима заслужава подобна унижителна участ голямото сло-

няма да станем европейци и граждани на света. Възниква и основателният въпрос - къде е патриотичното възпитание на младия българин, след като на него му се внушава чувство за национална малоценност, родоотстъпничество и бягство от изконните ни национални духовни стойности.

В този ред от неспокойни мисли ми се иска да припомним, че българската естрадна песен изживяваше

Снимка: Мариета ТОМОВА

Език свещен...

во на Ботев, Вазов, Яворов, Смирненски и Вапцаров?

Изглежда се налага да припомним на някои наши недобросъвестни музикални творци и дейци, че в недалечното ни минало, което все още се обругава тук или там, духовния ни живот, в т.ч. и родната ни песен и музика, бяха в разцвет. Достатъчно е да си припомним, че „Златният Орфей“ звучеше на изискан роден език, като задължаваше чуждестранните изпълнители да се явяват на този забележителен и плодотворен музикално-певчески конкурс и с песен на български. За съжаление в наше време е в ход чудовищно отродяване, както обезпояващо споделяше някога Николай Хайтов, на българина от българщината. И всичко това като че ли се осъществява съзнателно и целенасочено, поощрявано от държавни органи. Инак сигурно

истински триумфи в своето развитие, когато се радваше на постоянната всеотдайна подкрепа на държавата. Инак едва ли щяхме да имаме Емил Димитров, Лили Иванова, Йорданка Христова, Маргарита Хранова, Михаил Белчев, Тончо Русев, Йосиф Цанков, Митко Щерев и десетки други, сътворили Златния фонд на българската музикална култура.

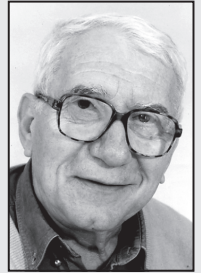
Дълбоко съм убеден, че след като българският музикален свят се твори от българци, те са дължани на милеята и да не щадят усилия за духовния просперитет на отечеството ни. И ако нещата продължат да се развиват в настоящото безразсъдно и продажно русло, неминуемо сме обречени на залез на българската национална духовна идентичност. А това едва ли биха ни го простили идните поколения. Да помислим и за онези, които идват след нас.

От гума на гума, та в ДУМА

Думи, звуци и багри

Панчо ПАНЧЕВ

Тези са навсякъде край нас - и думите, и звуците, и багрите. Имам предвид не само онези звуци и багри, с които ни дарява природата, а и музикалните тонове, изразно средство на композиторите, както и живописните багри, тоест онези, с които си служи художниците. Знам, че е пресилено да ги делим - често в една натурална песен на славей или друга пойна птичка има повече музика, отколкото в някой претенциозен запис, който ни се предлага на естрадния пазар, както и в една природна гледка често можем да намерим повече живопис, отколкото в някоя нарисувана картина.

С думите е по-друго. Те са привилегия на човека (всесилната природа не може да произнася думи), дори когато казаното в емоционални моменти или поради слабо възпитание не му прави чест със съдържанието и смисъла си. И все пак според теорията и житейската практика думите са водещите.

Повод да разсъждавам на тази тема и да напиша долните редове ми даде едно неотдавнашно предаване, което слушах по радиото (то май искаше да бъде хумористично) и ми направи впечатление, че, за да следя произнасяния текст, са необходими особени мои усилия и пак не чувах всичко. Разказваше се някакъв вариант на приказката за снежната царкня, а след нея и нещо като фйелетон. Голяма част от казаните думи обаче трудно и не винаги стигаха до ушите ми (а иначе съм добре със слуха). Защо тогава? Защото твърде силна беше придружаващата прочетеното музика, която навярно искаше да създаде някаква подходяща атмосфера.

Сякаш липсваха режисьор или редактор, които да дозират музикалния съпровод (или да прережат, че той често изобщо не е нужен) и да не му позволяват да заглушава авторските думи и предполагаемите мисли.

Занимавам ви с този на пръв поглед незначителен въпрос, защото съм сигурен, че много пъти скритият зад някаква музика текст не успява да стигне до слушателите, дори да е важен. Неотдавна добър артист, в случая рецитатор, прочете пред радиомикрофона чудесни стихове от Дамян Дамянов. Тяжката музикална „украса“ обаче ги захлупваше доста плътно и пречеше да се насладим на поезията.

Като чете тези ми критични слова някой ще си помисли, че не обичам музиката. Напротив. За мен тя е най-великото изкуство (тук включвам и литературните жанрове) и дори когато съм уморен, си почивам най-добре като слушам музика. Може би е така, защото като отида на театрално представление или чета книга, без да искам започвам да правя разни професионални анализи, а в сферата на музиката нямам никакви излишни знания и всякакъв мой анализ е невъзможен.

Това не ми е поперчило да се явявам автор (или съавтор заедно с поета Владимир Башев) на редица текстове (либрета) на музикално-сценични произведения. Техни композитори са Любомир Пипков, Александър Райчев, Виктор Райчев, Петър Ступел, Тончо Русев, Георги Костов и други. Особено близко и плодотворно е било сътрудничеството ми с Димитър Вълчев, превърнал няколко от пиесите ми за деца в музикални. Композиторите обаче са уважавали авторите куплети, а не са пречели да се възприеме смисъла им.

Подобно положително отношение се наблюдава и от страна на художниците илюстратори към текстовете на книгите за деца. Точно там обаче някои илюстратори си приписват ролята на гаватар и волно или неволно подценяват ролята на думите. А като изключим някои чисто забавни издания (книги, книжки да оцветяване и албуми), в които художниците са свободни да рисуват каквото си искат, при книгите, които имат претенция за литература, (независимо от предназначението им да радват децата), такова отношение е недопустимо. И въпреки това съществува. Тук трябва да кажа, че както между композиторите, така и сред художниците имам много приятели, които ценя и уважавам - тях и тяхната работа.

И все пак добре е да се знае, че и музикалният оформител в радиото (композиторите не са виновни в цитирани по-горе случаи, те са виновни, когато сами си пишат неспокояните текстове), и илюстраторът на книги напразно смятат своето участие за главно, а себе си за началници на писателите. Превъзходството си те могат да покажат в самостоятелни концерти и изложби в съответните зали и галерии.

Пиша горните изречения в защита на думите (на словото, особено художественото), не само защото през май са събрани много книжовни празници, а и за да напомяна неоспоримата стара истина „В начале бе слово“.

Гимназията столетница

Петра ТАШЕВА

На 18 май т.г. Берковица преживя един щастлив празник - гимназия „Д-р Иван Панов“ отпразнува своя вековен юбилей. Сред много гости от близо и далече, с одухотворени ученически и учителски лица... Празнично, възрожденско настроение цареше под връх Ком! Сградата на гимназията е в центъра на Берковица. Фасадата на старото училище блисти празнично украсена с портрета на патрона си - благодетел на градеца и на неговите училища. Тържеството започва с посрещането на училищната светиня - знамето на гимназията, с издигане на националния флаг под звуците на химна ни, с песента „Титат ли ме де и зората...“ на дядо Вазова, живял и творил тук. Хорово прозвучава знаменателното лого на училището: „Който иска - получава, който работи - успява, който успее при нас - може да успее навсякъде!“

Възпитаници на гимна-

зията са много бележити българи - сред тях са Йордан Радичков, Младен Исаев, Асен Босев, Иван Давидков, Радослав Михайлов, Емил Коралов, Емил Манов, Доньо Доне-

акад. Близнаков, д-р Михаил Герасков, проф. д-р Боян Ничев, проф. Евстатиен, проф. Чавдар Шивнов, арх. Костадин Йоцов, Аврам Бисеров, Павлина Филипова, Михаил Гьонин... Дълъг

е списъкът на възпитаниците, но общото, което ги свързва, са благодарствените им чувства към техните учители. Днес гимназия „Д-р Иван Панов“ има 170 ученици.

Кирил и Методиј плюс Телето

Димитър БЕЖАНСКИ

Пешо Телето отпи от уискиито и се обърна към бодигарда си: - Компир, ти кво мислиш за... - А, шефе, аз отбегвам да мислим! Колко пъти се замислим за нещо - или зъб че ме заболи, или корем, или че се млатнем некъде с беамвето! Затова отбегвам!

Бизнисменът снизходително се усмихна:

- А аз мисля! И знаеш ли, Компир, сега за кво съм се замислил? Замислил съм се какво да направя за културата.

Бодигардът го погледна с невинно-теменужен поглед:

- Шефе, па ти малко ли прави! Кой да е спонсор на "Мис Мокра фланелка"? Ти! Кой да кихне награда за "Мистър Чеп"? Ти! Стига им толкова!

- Не, Компир, не стига! - тежко въздъхна Телето. - Нещо друго трябва да се направи! Нещо за истинската култура! Мисля си - театър ли да купя, филм ли да финансирам... Нещо духовно трябва да създаде, възвишено! Нещо, което издига човека!

- Ми щом искаш нещо, дете издига - се разкиска бодигардът, - купи асансор, за кво ти е цел театър?!

Бизнисменът строго го изгледа.

- Леле, Компир, като ти шибна един между веждите!

- Недей, шефе! Боли! - моментално изтри усмивката си Компира, после смутено отстъпи няколко крачки към вратата и рече:

- Шефе, искам нещо да ти кажа, ама да не е пак глупост, а?

- Опитай, Компир, опитай! - Шефе, буквите в азбуката колко са?

Пешо Телето за миг се замисли.

- Трийсет, защо?

- Ми, шефе, земай им купи още пет букви, да им станат трийсет и пет!

- На кого бе?! - ревна бизнесменът.

- Ми на тия от културата! - придоби смело Компира. - Да не им е толкова малка азбуката! Даже още десет букви им купи! Кажим им - ей тия букви - от мене!

Пешо Телето втръчено го изгледа.

- Абе, Компир, ти знаеш ли, че не си бил толкова прост, бе!

- Нали, шефе! - изпъчи се Компира.

- Ама изобщо не си бил толкова прост! Сега слушай: отиваш да ми намериш некой професор и му казваш - до утре вечер да измисли десет нови букви! Това - първо! Второ - намираш ми и един художник! Да дойде тука и между Кирил и Методиј да ме нарисова!

- Между кои, шефе? - не разбра бодигардът.

- Не е твоя работа! Действуй!

- Действам, шефе! - отвърна Компира и хукна към вратата.

Пешо Телето щастливо се отпусна във фотьойла. Поклати едра глава и замечтано произнесе:

- От едната страна - Кирил, от другата - Методиј, в средата - аз! Това вече е принос в културата! Пустият му Компир!

После си наля още едно уиски. С много лед.

Людмил АСЕНОВ

КВАРТЕТ - ЕВРОПЕЙСКИ ПО ФОРМА, НАЦИОНАЛЕН ПО СЪДЪРЖАНИЕ

Балкански Йово - победител в класна работа

Чавдарчо Ст. Шинов, уч. от 421-во СОУ "Елвис Пресли" с разширено обучение по марихуана

Българският фолк е дотолкова велик, че винаги, когато се докоснем до него, изтиква в очите ни сълзи на възторг. Още от най-древни времена, когато народният певец, възкликвайки "Що ми е мило и драго", се е вълнувал от дръзновената идея да открие дюкян и отпочне бизнес в град Струга, та до днес, когато лиричната героиня на народната чалгаджийка Глория напева "на беамвето ме качи и надалеч ме отвлечи", като с това става изразителка на преклонението на отрудената българка пред напредъка на автомобилостроенето, фолклорът ни отразява възжеланията и трепетите на народната душа.

Една от най-разтърсващите творби на народния ни гений е творбата за Балкански Йово, който остава изцяло без крайници, но гордо се изправя пред поробителя и, макар и вече инвалид, удържа морална победа. Или, както вдъхновено казва народният поет Иван Вазов, "и на клеветата строшава зъба". Такива дръзновени герои българска майка юнашка е раждала не само по време на петвековното иго, такива герои тя ражда и

днес! И един от тях е съученикът ни Патрик Гюров, който удържа над нашите господи и господа не само морална, а и дотолкова материална победа, че пет души учители от СОУ-то ни ще бъдат съкратени в най-скоро време.

Дълбоко огорчен и разтърсен не само от феодалните порядки в българското образование, а и от господата ни по математика, Патрик изправи гордо глава и подобно на Стоян войвода от едноименната народна песен, който мечтае, като го изправят под бесилото, "риза да му се белее и перчем да му се ветрее", възкликна: "Аз пък ще се запиша в 612-то!" Тези дръзновени думи той изрече в отговор на обвинението на госпожа Вичева, която му направи забележка за това, че пуши и отпива бира, седнал на последния чин, като изграчи откъм черната дъска, както народният певец казва, "думи черни, отровни". По-точно каза: "Патрик, намираш се не в кръчма, а в час по математика!"

Какво ли не направи директорът ни, за да пречупи волята на героя - Патрик остана непреклонен! Така, както поробителят отсича със зловна последователност крайниците на балкански Йово, така и ръководството на нашето 421-во му

обещава всичко с цел той да не изпълни заканата си. Клепи са му се, че разсилната, кака Стоянка, всяко междучасие ще му сервира подходящо мезе, за да го ползува той през следващия час, директорът лично е поел ангажмент да монтира към чина му автомат за наливна бира, обещано му е било да му подредят в класната стая ресторантско сепаре, госпожа-та ни по математика със сълзи на очи дълбоко се разкая за думите си и на колене му е поискала прошка... Не, не и не! Майкъл не преклони глава! Записа се, огорчен, но непобеден, в 612-о! И понеже преди това Никол от десети "Б" напусна, щото роди близнаци, Мишо, Коко и Динята от единайсти "А" ги прибраха за грабеж, шест момичета от горния курс заминаха да работят в салон за масажи в Мюнхен, Мимоза от седми "В" стана Мис Делиорман и се омъжи за тамошната мутра Кико Сопола, нашето училище не покри норматива за бройки ученици и му намалиха парите в делегирания бюджет, и сега куп учители от даскалото ни трябва да бъдат съкратени.

Чутовно велико и непреодоливо е българското народно творчество и неговите гениални прозрения са живи и днес.

ЖЕЈНО ЖЕЈНОВ

- БАТКО, СИГУРЕМ ЛИ СИ, ЧЕ СМЕ В БЪЛГАРИЯ

Телевизионно състезание

(Всяка прилика с действителните ТВ състезания е случайна)

Гледахте ли новото шоу на "ГьонТВ"? Страхотна работа! "Биг Шекспир Хамлет Айдъл"! Около скандала в датския дворец Елсинор. Сега ще се, нали, дете кралицата се чука с брата на краля. Ама измислено, ама направено! И изцяло благотворително! Целта е да се съберат средства, за да изненадат собственика на "ГьонТВ", господин Гьончо Папучков, с нова яхта за рождения му ден! В снощното предаване събраха есемеси с епизода, когато Хамлет и Лаерт се дуелират.

Ето сценария:

/Зала в двореца, пълна с платена TV-публика, която шумно ръкопляска, свири с уста и реагира на шоуто./

ХАМЛЕТ /към Лаерт/: Почтений мой, аз искам от вас прошка, но прошката на Вашто благородство. Тук всички знаят и трябва да сте чули как се измъквам аз от тежка раздволеност! Тук шпагите! /към екрана/ Драги зрители, гласувайте за мен чрез есемеси - 00882 за всички мобилни оператори и 1275 за абонатите на БТК!

ЛАЕРТ /взима шпага/: Достатъчно за моя дух е туй - макар че трябваше да дира мърт! /към екрана/ А които сте за мен, не забравяйте - 00883 за мобилните оператори и 1276 за абонатите на БТК!

/Двамата се хвърлят един срещу друг. Появява се водещият Хорацио./

ХОРАЦИО: Припомням ви - 00882 и 1275 за Хамлет и 00883 и 1276 за Лаерт. И не забравяйте - за зрителя, изпратил най-много есемеси, имаме специална награда: обща снимка с баджанак на прапранука на Шекспира на фона на прочутия лондонски часовник Биг Бен! Сега - прекъсване за реклами!

РЕКЛАМА

Градска тоалетна. Красив, добре обличен и много хепи мъж излиза от своята кабинка, докато от съседната се носят тежки пъшкания. Щастливият вади от джоба си шарена кутийка, показва я и казва: "Депю антипръдол! С него е лесно!" Поглежда многозначително към стоновите и оставя кутийката на умивалника...

/Отново сме в шоуто. Дуелът продължава./

ХАМЛЕТ: Да почнем трети път, Лаерт! И моля ви, бъдете с пълна сила! /към екрана/ А вие, които ме обичате - 00882 за мобилните оператори и 1275 за БТК!

ЛАЕРТ: Този път - пази се, Хамлете, защото не съм сам! С мен са /обръща се към екрана/ есемесите на тез, които знаят що е шпагджия! 00883 за мобилните оператори и 1276 за БТК!

/Хвърлят се един срещу друг. По сигнал на режисьорите публиката реагира с викове, свирканя и скандирания: "Хамлет, Хамлет!" и "Изгяй го, Лаерт!"/

ХОРАЦИО: Двубоят е напрегнат, силите са изравнени, но как ще завърши той, зависи от вас! Чакаме есемесите ви! 00882 и 1275 за принца на печалния образ и 00883 и 1276 за брата на самоулавилата се Офелия! Как ще завърши всичко това? Ще разберете след рекламите!

РЕКЛАМА

Две идтиотки пият кафе на тераса. Зад тях вятърът люлее проснато пране. Първата идтиотка казва: "Ау, колко ти е вкусно кафенцето!", а втората идтиотка отвръща: "Това е, защото го подспаждам с праха за пране "Макси сноу Кинг"! След това се обръща към камерата: "Макси сноу Кинг" не само пере в дълбочина, а и дава неповторим вкус на вашето кафе!"

/И отново сме в шоуто, дуелът продължава, появява се Хорацио.../

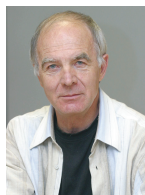
И все така, и все така...

Ако и на вас ви се повърща от изобилието подобни тъпотии, бъвайте от всеобщата ни Биг сисър - телевизията, изпратете есемес, 00889 за абонатите на всички мобилни оператори и 1235 за абонатите на БТК! Така и вие ще дадете своя принос за благотворителната цел - нова яхта за телесобственика Гьончо Папучков.

От редактора

Българското слово - без данък убиец!

Борис ДАНКОВ

Точно в навечерието на 24 май обединение "За възбуждане на книгата" започна да събира подписи за премахване на "данъка убиец" върху книгите и печатните издания в България. Една акция, която отдавна трябваше "да тръгне" у нас. Не само поради високия данък от 20 процента върху издаваните книги, но и заради липсата на културна политика към печатното слово въобще. Как иначе може да се обясни фактът, че сме се докарвали дотам да печатаме книгите си в Кипай. Или пък тази "подробност", че духовната нищета ни е притиснала до толкова, че българинът прочита годишно по...половин книга!?? А и забележете - за обикновения българин тя като че ли по-скоро вече е само средство за препитание и оцеляване, отколкото за духовно извисяване. Които много хора си

"вадят хляба" от търговията със стари книги!

Но това е само част от истината за "българското безкнижие". Абсурдно е наистина, че в "бели страни" като Полша, Австрия и Англия данъкът върху книгата е 0, а във Франция, Германия и Чехия той се свежда до символични проценти. Докато у нас държавата всяка година прибира от книгоиздаването 15 млн. лева.

Нека да прибира 20 или 30 млн., но това да става за сметка на потопа от преводна литературна конфекция, който е на път да удуши книжния пазар - барабар с пошлите и слаганикави заглавия, езотерични глупотевини и какви ли не още словесни салтоморталета и снобски излияния. Нелогично е "да се възбужда" именно тази литературна клоака, която е плъпнала отврег към българския читател и без малко да го задуши със своята досадна бездуховна презръдка.

Вероятно "кабинетът Орешарски" ще има много и много по-важни събоносни грижи и проблеми в тези тежки времена. Не е нужно да се "облекчава" космополитната напаст, заляла книжния ни пазар, но е време да се свали "данъкът убиец" върху българското слово. Време е!

МЕЛПОМЕНА

Петър Денчев за традицията и модерността в театъра

В интервю за известния интернет портал "Кафене.БГ" младият режисьор и писател (автор на "Пегас") Петър Денчев смята, че у нас "липсва ясна позиция на кого и за какво служи българският театър". Според писателя "като цяло основните проблеми на българския театър не са артистични или пък, ако има такива, те произтичат от начина, по който се администрира театърът... Сега има много хора, които твърдят, че знаят какво иска публиката и как да ѝ го доставят. Не вярвам, че някой може да има монопол над това знание. Единственото, което зная, е, че едновременно със съхраняването на традицията трябва да се подкрепят новите идеи и форми с цел да се постигне висок художествен резултат" - смята грама-

тизмът. Роденият през 1986 г. във Варна писател през 2010 г. завършва режисура в НАТФИЗ "Кръстьо Сарафов". Два пъти получава втора награда на Националния младежки поетичен конкурс "Веселин Ханчев" (Стара Загора, 2006 и 2010). С романа си "Тъй, както мъж целува жена, която обича" печели конкурса за Нов български роман "Развитие" през 2007 г.

Автор е на сборника с разкази "Истории в минало време" и романа "Тухото слънце" (ИК "Жанет 45" 2011). В момента работи и по различни свои театрални проекти. Негова е постановката на "Морски пейзажи" от Едуард Олби на сцената на Народния театър "Иван Вазов".

БУЛГАРИКА

Паметникът на Кирил и Методий в Лисабон

...Той е дело на скулптора Димитър Янков.

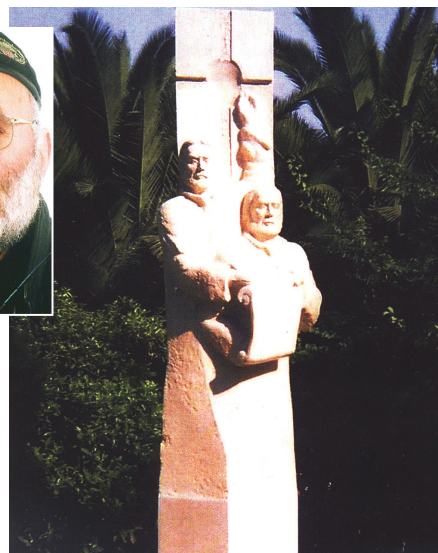
Изработен е от бял камък, с надпис: "Сътворен и дарен от скулптора Димитър Янков за България".

Роденият в Добрич ваятел на монумента е завършил Националната художествена академия "Николай Павлович". Живее в България и чужбина. През 1991-1995 г. преминава до Германия - в Дегендорф и Аугсбург. През 1998 г. представя свои творби на Световното изложение за приложни изкуства във Франкфурт. Автор е на паметник на Захарий Стоянов. Монумент на генерал Иван Колев подарява на българите в Бесарабия, а за Украйна е предназначена композицията му "Нестинарник".

С Португалия го сближава немският художник Ханс Драер. Заедно с него двамата създават "Арт център" с ателие, чиято цел е да популяризира българското и немското изкуство в колоритната европейска страна.

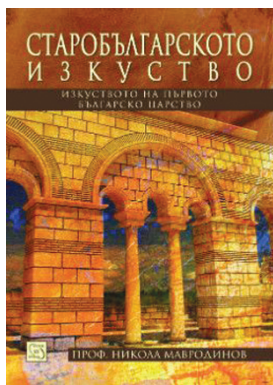

Паметникът на св.св. Кирил и Методий в Лисабон

EX LIBRIS

Ценен подарък от издателство „Изток - Запад“

Необикновено ценен подарък поднася на читателите за Деня на славянската писменост, на българската просвета и култура издателство "Изток-Запад" - студията на известния български изкуствовед и археолог Никола Мавродинов "Старобългарското изкуство". В него големият познавач на българските стари представи сведения за живота, бита и изкуството на славяни и прабългари, за художественото наследство от праците. Авторът обръща специално внимание и на българското изкуство преди покръстването - столицата Плиска, първите дворци, езически храм, разглежда архитектурата и църквите по времето на княз Борис и цар Симеон, златарството, живописта в края на IX век.

"Старобългарското изкуство" съдържа богат илюстриран материал с над 300

илюстрации, които дават представа за разностранния облик на националното ни културно наследство.

Не по-малко интересна е личността на този изключителен познавач на българското средновековно изкуство, архитектура и култура. Роден през 1904 г. в Тутракан, той завършва история на изкуството и археология в Белгия. Преди войната е асистент на Народния музей, а след 9.IX.1944 г. директор на Археологическия музей при БАН и преподавател по история на българското изкуство във Висшия институт за изобразителни изкуства (ИХА). Автор е на множество изследвания върху архитектурата на България и Византия, на старобългарската живопис и др.

ФИЛМЪТ

Холивуд залага на... руския „Сталинград“

Холивуд подготвя за разпространение във формат IMAX 3D историческата филмова епопея на режисьора Фьодор Бондарчук "Сталинград" - съобщава в своето интернет издание "Гласът на Америка". Филмът е бил представен на традиционното изложение CinemaCon в Лас Вегас от фирмата Sony Pictures, което се смята за огромен успех както от страна на руските продуценти, така и на американските дистрибутори.

По думите на Фьодор Бондарчук неговият филм е "история за драматичните човешки чувства, показани върху фона на епохални събития". Музиката във филма е дело на американския композитор Анджело Багаламенти, а оператор е Максим Осачуи.

Според специалистите от Холивуд премиерата на новата IMAX 3D - версия на филма "Сталинград" се предвижда да стане в Русия през октомври т.г.

Фьодор Бондарчук по време на една от пресконференциите, свързани с представянето на филма "Сталинград"

П о е з и я

Носталгии и струни

България

Българийо,
не си ли ти омайна роза,
в крепостния зид на времето разцъфнала?
Или си лумнал от метличини небесен свог?
Не си ли коловоз в погроми и победи хлътвал,
Балканът съживяван с кървав сок?

Прониква древният ти корен в мен.
Равнявам своя дух по билото на Ботев.
Запявам с глас на Вазов - несомнен!
И по Вапцаровски напиря мойта песен.

Българийо,
ти - звън от натежало жито в нивите!...
Единствен към любим!
Аз знам:
кънти през вековете името ти - ехо,
и твоят лик в зеници детски е събран!

Въпрос

Все търся ключа от родната къща,
но никой не знае къде е изгубен.
Изгубен е онзи живот сякаш също
и няма го белият смях мой насъщен.

Кого да попитам за спомена детски мъглив?
За цветето жълто, върху керемиди проболо?
Тромпет го наричаше понякога мама,
о, тъй е далече този мил откъс частлив!

Тук времето е пресилено мрачно,
но лятос пък грее най-ярка звезда.
Далеч от портала на моята къща
остава единствен глаголет "сега".

И все пак добре потърсете на двора.
Аз моля - по ореха прав се вдигнете.
Навярно в хамбара от вехти завети...
допускам, че никелът стар ще засвети.

Виртуална фреска

Има хляб, но няма вино.
В мрежата съм аз.
В мрежата си ти.
Ти наливаш виното,
хляба аз пека.
Хубав си и романтичен -
пуква там зора,
а при мен в косите вече
тича капка от нощта.

Е с е и с т и к а

Родопската песен

Тя е необятна като вселена. Чуго, изтъкано от фантазия и любов, слънце, запалено от високите изгреви и пламтящите залези - най-хубавото в бисерницата на Родоп. Изтекла от надеждата за свобода и копнежите на Орфей, Тамирус, Евмолп, родопската песен носи в себе си времето, историята, героите. Чрез нея чуваме как пее и как плаче Господ-Бог...

За мнозина тя няма цена. Толкова е велика и така е достъпна, че има подслон във всяко сърце. Спомнете си колко пъти сте пали и стенали от възторг, когато ви е захвърляла виелицата от гайди и песни, за да ви накаже с любов. Създадена да разказва живота, тя приляга на всичко - на радостта и на мъката, на любовта и на надеждата... Разгадава сложните тайни в Космоса. Кара ни да удишляваме другите, удишлявайки се от себе си. Разкрива онова, което не виждат очите, но го чува сърцето.

Няма човешко сборище, вечеринка, концерт, среща след раздяла, няма поздрав, хвалебствие, запупоки, където примадоната да не е тя. И не е важно колко таланта или колко мощи са гласовете, които я възнасят в небето, важна е настройката на пеещите сърца. Захапали грибата на бърборя, литнали с зордостта на България, светкавиците в тях ни напомнят, че най-хубавото започва и свършва с родопската песен. Всеки

ЕСЕ

път, когато тя закръжи около мен, аз вля от радост и се моля като в храм: Песен моя, не напускай живота! Владей света на чувствата, изпълвай с чувство целия свят.

В родопската песен е концентриран духът на Родоп. Освен боговете и ти, приятелю мой, в нея пееят буките, дъбовите, елите, гърмят водопадите и сините вировете, ридаят скалите, изправени като готически катедрални, надпяват се птиците... Тя прогласява всичко, което има душа или се предполага, че има. Нейният глас ехти като камбана през вековете, а кърванът ѝ, натобарен с древно величие, минава през съдбата на поколенията, за да буди жажгата им за красотата и безсмъртието.

Препускайки през времето, песента е разстала, крепнела, помъдрявала. Звучала е като гласов документ на епохата. Понякога тихо, като копнеж на кавал, друг път - крепко като хайдушко хоро, ала най-често пристъпва със сватбените си гайди и тъпаните като хармони. Но винаги нежна, искрена, завладяваща.

Сиана и неукротима, родопската песен почива на един простиичък и в същото време величествен факт - народния гений. Той я е сродил със сюжетите на славните хлядолетия, настропил я е по "Божествената хар-

РИСУНКА ЛЮДИМИТ АСЕНОВ

Близко си и си далечен.
Чувствам - няма те сега.
Почети ми още тази вечер,
погали с Херман Хесе
моята душа.
В стъклените перли да се потопя,
на делфините интелигентни
в чудната игра.
Не, не спя. Гласа ти слушам.
Ти проводник ставаш сякаш на съдба.
Блуква от вълните гейзерна вода.
Музика ли? Серенада е това!
Ще разкъсам скоро мрежата коварна,
дето нежно ни събра.
От балкона ми веронски

РАДА ДОБРИЯНОВА е родена в Свищов. Завършила българска филология в СУ "Св. Климент Охридски". Специализира френска литература в Парижката Сорбона. През 1998 г. се установява да живее в Швеция.

Автор е на книгите: "Смяна 81" - цикъл стихотворения (1981); "Карнавалът на Кокарла" - детска радиопиеса (1982); "Къща за продан" - разкази (1985); "Ронливият скат" - роман (1988); "Дворно каре" - разкази (1989); "Далягяди", Минск, Белорусия - цикъл разкази (1991); "Инстинкт", подписана с името Рада Свирин - стихове и саги (2005); "Двойна лира - Tw lyres" - гбвезична стихосбирка в съавторство с австралийския поет Гаг Бен-Мейр (2010); "Скандинавски фузи" - стихове (2011).

Член е на Съюза на българските писатели и на Сдружението на поетите в гр. Трелеборг, Швеция.

ще те позова,
стълба ще ти спуска мека,
цяла везана в цветя.
Ти грабни под мишница
единствено сърцето...

И не се бави!
Гонят бие днес за нова песен.
Недовършена и вечна,
на стъклените перли продължава
вселенската игра.

Следа

Стъпвам на пръсти.
По ръба на деня жонглирам с мечтите.
Жонглирам с мечтите по ръба на нощта.
Нейде скита на моето детство следа.
Сякаш лисица е минала бързо в снега.
Вгледай се, вгледай се, вгледай се!
Ах, тази измама далечна!...
Още я нося у мен - отсъства тя в досието.
Нося я леко почти като въздух,
при все че невероятно е тежка.
Знам - ще ме мъчат отново
ята перепруги безречни -
само за миг да докосна възторг
неразумен,
само да прокълнати лудият смях
покрай шейната, скована от дядо...
Тази мечта е превърната в спомен.
Нищо не струва. Гратис я имам.
Дружете всички - презапатих.
Но защо ли отново стъпвам на пръсти?
Дали да живееш е някакво масово хоби?
Та ето - жонглирам сега аз с нова мечта
по ръба на деня, по ръба на нощта...

ВЕТОЗАР КАЗАНДЖИЕВ е роден на 19 октомври 1952 г. в село Гълъбово, Смолянско. Автор на повестта "Създа от Сухото дере" (1993), "Валя Балканска - глас от вечността" (претърпяла 4 издания), "Земя, погледна от Бог" (2002), отличена с награда на СБП през 2004 г., "Неповторимата" (книга за народната певица Надежда Хвойнева), "Прокълнат и благословен" (2004), повест за Йордан Дрянков от с. Ковачевица, открил светилището Кръстова гора в Родопите през 30-те години на XX век, "Ела до мен" (2006), повести, "Рожен пее" (2006), "Последната изповед на Апостола" (2010), "Непознатият Китай" (2012) и др. Лауреат е на награди от различни конкурси. Член на СБП. Председател на Дружеството на писателите - Смолян. Живее и работи в Смолян.

мония", и когато заблестала в истинското си достолепие, я подарява на хората.

Благозарение на своята воля тя се изтръгва от прегръдката на мита и се слива с простора. Успява да просъзри каменното сърце на Апила, да строчи ятагана на султан Мехмед II Завоевателя, да скъса ръждясалите синджирни на робството, да опазу фантазията от фанатизма.

Родопската песен звучи най-мощно и завладяващо, когато излита от едно гърло с два гласа. Тогава нейното величие ни смайва, разпаква, изпепелява. Кара ни да се зордеем, че огънят ѝ пламти в нашата кръв. Нейното раждане, днешният ѝ триумф, гаран-

тираното ѝ бъдеще са толкова епични, въздействащи, че са сравними единствено с Божието творение.

Тя прониква в сърцето и остава завинаги там. Затова вярвам, че слава на Родопата ще бъде. Ще живее докато звучи песента. Слушам я денем, слушам я вечер, слушам я пролет и лете, и всякога душата ми се разлиства, а в клоните - слабеи пееят ли, пееят.

Достатъчно е да я чуем само веднъж, за да не я забравим никога. Тя пари в устата ни като вино, като първа целувка. Акордите ѝ напомнят, че целта на живота е не да живеем вечно, а да сътворим нещо безсмъртно. Както тя е безсмъртна.

Първото честване на Кирил и Методий

Къде и кога е било то - в Шумен през 1813 или в Пловдив през 1851 г.? Един въпрос, който засега остава без категоричен отговор...

Борис ДАНКОВ

През тази година Шумен като че ли "изпревари" всички селища в страната с честването на светите братя Кирил и Методий. От медиите долетя вестта, че в града на първото театрално представяне, на първото килино училище за девойки, на първия български симфоничен оркестър на 17 и 18 май е отбелязана с "литийно шествие" и 200-годишнината на... първото гражданско честване на Кирил и Методий. По този повод е имало речи и тържествени слова, и концерти, както си му е редът. Ще попитате - защо шумнали са решили да изместят напред в календара тази емблематична дата? Ами защото те първи са чествали деня на славянските първоапостоли още на 13 май 1813 г.

Малко предистория

Всъщност тази "корекция" на историята не е от вчера или от днес. През 1982 г. по време на своята командировка до Ватикана известният преводач и специалист по арменска езика Азот Орманджян открива необичайно интересно находка. Той попада на писмо от арменски историк и етнограф Минас Бъжъшкян, който свидетелства как през 1813 г. по време на свое посещение в Шумен е бил поканен на вечеринка с... театрално представление, където е бил честван денят на светите братя Кирил и Методий. М. Бъжъшкян твърди, че на тържеството го е завел неговият домакин местният "чорбаджия Стоян", който го е информирал, че вечеринката е посветена на създателите на българските букви. От писмото се разбира, че театралното представление "В Шумена" се извършвало на гръцки език, което било "ужасно обидно". Нещо повече, самият Стоян обяснил на своя гост, че "никой не смее да говори за този празник, наречен на Сирила и Мефота, които са написали българската азбука, защото гърците им забранявали".

Това свое "свидетелство" Азот Орманджян публикува през 1984 г. в съставените от самия него "Арменски пътеписи за Балканите от XVII-XIX век.

Фактите не... рждясват

Не е известно защо тази "находка" на известния учен остава толкова време "под ембарго". Все пак може да се предположи поради що тя е била сполетана от подобна участ в тоталитарно време, но има нещо твърде необичайно в това дълго "преполагане" на самата новина. Вярно е, че фактите не рждясват, но все пак...

Едва през 2011 г. родните ни меди отново припомнят "забравения случай". Най-на-

Рисунка електронен сайт "Православно християнче"

пред Нова телевизия изпревява със сензационната "новина", като съобщава с "късна дата" за "случая". Според медиата "бележките на Бъжъшкян" са открити преди 30 години, като "оттогава до днес се изписват поредица от публикации, че именно в Шумен за първи път се чества Денят на славянската писменост през 1813 г.... Историците сведения сочат, че не Пловдив, а Шумен е градът, където за пръв път се отбелязва празникът - заключава телевизията, като извества, че предстои провеждането на кръгла маса, на която историци ще обсъждат прява ли бележките на Бъжъшкян да доведат до промяна в учебния материал по история и енциклопедиите (!!!).

След Нова "Монитор" в броя си от 18 юни 2011 г. съобщава за проведената в Шумен кръгла маса "Коректно за Шумен. 1813 година - първото гражданско честване на Кирил и Методий", чиито "модератор" е проф. Илия Тодев.

На хог е академичната артилерия

През 2012 г., "водени от патриотизъм и стремеж за истинност в българската история", местни историци и общественици от Шумен привличат на своя страна изтъкнати учени. На 17 май в града е организирана националната конференция "Пътване към България", чиято секция "Гражданското честване на светите братя Кирил и Методий" е "поверена" на акад. Константин Косев. Авторитетният академик и проф. Илия Тодев установяват, че "съществуват безспорно доказани сведения за гражданско честване на Кирил и Методий на 13 май 1813 г. в Шумен". След приключването на конференцията заместник-кметът на Шумен г-жа Живка Тонева обобщава научните изводи на форума. Според тях:

- Най-ранното документал-

но свидетелствано гражданско честване на деня на Кирил и Методий в българските земи се провежда през 1813 г. в Шумен.

- Не се оспорва честването на деня на Пловдив през 1856 г., което е друг вид празничност - училищна.

- Фактът за първото гражданско честване на деня на Кирил и Методий през 1813 г. в Шумен следва да намери място в учебниците по история, без да се игнорира училищното честване в Пловдив през 1856 г.

Поредното доказателство

За да бъде подсилена "достоверността" на писмото, то е изпратено за нов превод до Арменияската академия на науките. Оттам се връща в нова редакция, с почти същото съдържание, към което се уточнява, че "съдейки по формата, стила и правописа, може да се твърди, че то е писано в началото на XIX век".

- Имаме нов превод, който потвърждава текста. Мисля, че вече няма съмнения и не се касае за никакъв местен патриотизъм. В Пловдив се е състояло ученическо честване, а в Шумен е гражданско честване на св.св. Кирил и Методий. Амбицията ни е този факт да влезе в учебниците по история - заяви за ДУМА г-жа Живка Тонева.

Каква е все пак хронологията

Според научната историография най-ранните данни за честването на 11 май като Ден на славянските първоапостоли са от XII век. Отначало се честват датите на тяхната смърт - 14 февруари и 6 април. Докато след XII век се утвърждава общото честване на двамата братя на 11 май.

Тази традиция, с цването на османските завоеватели, е прекъсната почти до средата на XIX век. Едва на 1 май 1851 г. в епархийското училище "Св. св. Кирил и Методий" в Пловдив по инициатива на Наиден Геров се организира първият празник на светите братя. За него съобщава в своята "Христоматия славянско езика" Неофит Рилски.

През 1856 г. пак в Пловдив Йоаким Груев предлага денят на Кирил и Методий да се празнува "по сичката България".

През 1857 г. в църквата "Свети Стефан" в Цариград по време на служба за св. Илия Рилски е почетено делото на св.св. Кирил и Методий.

В 1858 г. отново в Пловдив в църквата "Света Богородица" с тържествена служба пак се честват светите братя. Същата година денят 11 май е отбелязан в Стара Загора, за което донася в дописки от 7 юни "Цариградски вестник", където се съобщава, че Кирил и Методий са приети за покровители "на всичките наши

Живка Тонева, зам. кмет на община Шумен:
- Не се касае за никакъв местен патриотизъм

Доц. д-р Димо Чешмеджиев:
- Има странни несъответствия

малки и големи училища".

През 1860 г. празникът е честван в Скопие, а от 1862 г. - във Варна.

След 1863 г. 11 май се установява като официален църковен празник на светите първоапостоли в Българско. Тогава той се чества по инициатива на Сава Филаретов и в София.

До 1878 г. вече има над 20 чествания в Пловдив, Кюстендил, София, Ловеч, Кюкуч, Вудин, Силистра, Враца, а също така в Букурещ, Болград, Браила, Белград, Солун, Одрин и др.

С въвеждането на Григорианския календар на 1 април 1916 г. Денят на славянските просветители се празнува от държавата и от църквата на 24 май.

След 1969 г. се отбелязва като църковен празник на 11 май и като светски на 24 май. От 1990 г. на 11 май се чества като църковен празник, а на 24 май като Ден на славянската писменост и българската просвета и култура.

Низ от странни несъответствия

Според доц. г-р Димо Чешмеджиев от катедра "Етимология и философия" на Пловдивския университет "Паисий Хилендарски" писмото, с което се обосновават "доказателствата" за първото гражданско честване на Кирил и

Методий през 1813 г. в Шумен, е... "фалшификат". В него има много "странни несъответствия". Едно от тях е датата, с която е датирано самото писмо - 22 март, а не 22 май, както сочат самите изследователи. Ако тази дата е вярна, за какво честване може да става реч почти два месеца преди 11 май, когато е официалният църковен празник на светите първоапостоли Кирил и Методий? - пита ученият.

А и за какво "българско честване" може да се говори, когато то е ставало на... гръцки език. В мнението си специалистката от Регионалния исторически музей в Шумен Мария Георгиева като мотив за "гражданския характер" на честването изтъква факта, че на него са присъствали представителите на "всички етноси" в града, което от днешна гледна точка може да изглежда убедително...

Като "потвърждение" на споменатите вече "доказателства" се посочва и фактът, че 43 години по-късно Сава Доброплодни повтаря "първенството" на Шумен. За това пише в своите спомени за Шуменското читалище Васил Стоянов, който заключава: "И през месец април 1856 г. Сава Доброплодни пристига в Шумен - нея година 11 май за пръв път в Шумен (а може би и в цяла България) отпразнува се славната памет на светите славянски първоапостоли". Да, но цом тогава честването става "за пръв път", къде отива годината 1813-а, за която плевират местните историци и краевед-и?

Първо ли е първото честване

При това положение възниква логичният въпрос: "Първо ли е първото честване на Кирил и Методий в Шумен. И не е ли то по-скоро една "елипоидна проява"? Самата зам.-кметица на Шуменската община Живка Тонева твърди, че не може и дума да става за никакъв "местен патриотизъм". Да, но съвсем по друг начин звучат нейните думи в регионален всекидневник: "Ще се стремим това да стане достояние на цяла България и да се знае, че не в Пловдив, а в Шумен се е състояло това първо честване. Разбира се, този факт трябва да влезе и в учебниците...". Въпросното регионално издание излюва и камъчето, което Живка Тонева съзнателно би спестила на читателите: "От общината (в Шумен - бел. авт.) се наредят, че новото важно разкритие за такъв събодносен момент в българската история сериозно ще наклони везните в полза на кандидатурата на Шумен за Европейска столица на културата през 2019 г.

Както се казва в други подобни случаи: "До доказване на противното остава валидна известната досега истина", а именно, че на 11 май 1851 г. в епархийското училище "Св. св. Кирил и Методий" в Пловдив Наиден Геров организира първия празник на светите братя.

СВЕЩЕНА ПАМЕТ БЪЛГАРСКА

Факсимилното издание на Зографската чернова на „История славянобългарска“ от 1762 г.

Проф. д-р Надежда ДРАГОВА, почетен председател на организационния комитет по националното честване „Четвърт хилядолетие „История славянобългарска“

Държим в ръце едно уникално издание на „История славянобългарска“! То ще стане научна класика - със стабилизирания си оригинален текст за специалитетите, а за редовите читатели - с изисквания си превод на съвременен български език.

Авторите ми го поднесоха с възлудуващо посвещение: „С нисък поклон!“ Аз ще им отговоря с мой поклон към тях, още по-доблестен.

Радостта ми не е поради показаното към мен уважение като най-възрастен жив темен предшественик. А поради преценката ми, че двуконникът е върхово постижение: най-първо на издателите - Зографската света обител - с възхитителната идея да бъдат в един луксозен футляр заедно и факсимилното издание на Паисиевия Автограф и монолитния научен корпус.

А и авторският тандем е успял да приведе в синхрон различаващи се творчески подходи: монашески и университетски, което осигурява двустранен научен резултат: и богословски, и културно-исторически.

Най-скъровено тържеството предизвика у мен дъх от аспекти на изданието:

Първият е силното присъствие на богословските критерии в оценката за книгата и за автора ѝ.

Вторият е постигнатото текст-критично издание, завършено с безукорнен професионализъм под главната редакция на член-кор. Иван Добрев - учен с европейски авторитет. Разночтенията са от ШЕСТ преписа, отнасящи се към най-ранната редакция, наричана ПЪРВООБРАЗНА или ОСНОВНА, защото най-близо произхождат от Паисиевия авторграф. Това са: 1) Софрониевият препис от 1765 г. - единствен, в който има запис, че е по ръкопис, донесен лично от Паисий. Той е наричан и Котленски; 2) Самоковският препис на поп Алекси Велкович Попович от 1771 г.; 3) Музейният, издателски под наслов БЕЛОВА - с постепенно налагаща се увереност, че е АПОГРАФ (директен препис) на Зографския; 4) Московският от сборката на Чертков, с предположение, че е апограф на Жеравненския; 5) Толшковицкият от библиотеката на Калоферското училище, също смятан за апограф на Жеравненския; 6) Русенският - на 16-годишния даскал Никола - с безспорното свидетелство, че е по Жеравненския, за предписване специално донесен от Сливен в Русе през 1811 г. А както е известно Жеравненският препис (равновременно на Котленския?) е бил запазен до 1917 г. в колекция на руски добриянин, което подхранва очакванията ни, че някога може да се появи в наличност.

С този подбор (както вземем и възможността за сверяване с Автографа - отделно приложен факсимилно), изданието РЕАЛНО обнародва текстовете на най-ранните автентични преписи до 1811 г.

писи до 1811 г.

Така се подготвя истински енциклопедичен ЕКРАН на първоначалното състояние на Паисиевата книга.

А го този резултат се достига едва в юбилейната 250-годишнина - след много търсене и пробване на методи:

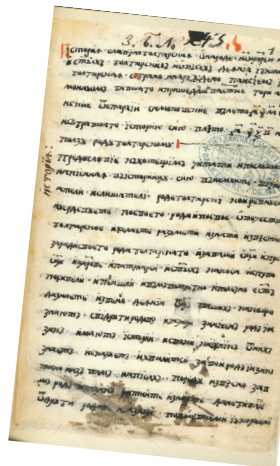
По задачата текст-критично издание - са работели, без да го осъществят докрай, редица паисиеведи. Започва и аз започнах да работя в това направление - след като вече бях публикувала няколко книги за Паисий и за „История славянобългарска“. Посветих му близо десет години, обаче забърших с поражение. Вече съм го споделяла публично! Различията в достъпните ми погави преписи бяха толкова несъчетаеми, че не намерих убедителен критерий за открояване на този вариант, който би трябвало да приемем за автентичен. Прехвърлях го много мъчително.

Но както казват военните: „Поражението обещава следеца победа.“ Естествено - до победа аз не стигнах, но продължах за нещо много съществено: в нетърпението си бях прескочил етап-задължителен: ДА СЕ УСТАНОВИ ГЕНЕАЛОГИЯТА на всеки препис и чрез веригата на наследяването да се разбере кой вариант е най-близък до оригинала и кои са последвалите авторски иновации от предписвачите.

Не по-малко важна беше, за жалост късно осъзнатата от нас истина (вж. моето изложение „Предупреждение“ в „Дума“), че НЕ ПАИСИЙ разнася книжката си за предписване. Досега можем да сме сигурни само за срещата с поп Стойков Владислав в Котел през 1765 г. и с известни резерви за поръчката на калиграфския препис в Зографския манастир, днес наричан МУЗЕЕН или БЕЛОВА. Незаключена е координацията за възникването на сега недостъпния Жеравненски препис. (Апроло: Софроний е знаел повече неща за него, което ни кара да очакваме „да изскочи“ някакво указание измъкнато архивите му.)

Окончателно се прояви, че ръкописното разпространение е станало САМОМОТИВИРАНО, без РЕГУЛАТИВЕН ЦЕНТЪР. Тогава у нас се мотивира задължение, на което посветихме подготвителната си изследователска програма „Четвърт хилядолетие „История славянобългарска““: да се установи генеалогията на всеки препис. Чрез веригата на наследяване и оразличаване - вече по-уверено може да се посочи точно кой вариант е най-близък до оригинала. Како резултат установихме обособилите се стихийно, а различаващи се редакции.

Този избор на направление в никакъв случай не омаловажава непреходните заслуги на „Опи-

Факсимиле от титулната страница на преписа на „История славянобългарска“

сипте“, подготвени от Балан, Никола Начов, Маню Стоянов, Боньо Ангелов, Иван Тодоров и др. Просто не можем без тях! Но те погави на мен не ми помогнаха при търсене на критерии, защото в тях се спазват приетите научни стандарти за библиографско описание на ръкописи. А в този официален стандарт липсва именно генеалогията.

С подготвителната ни тригодишна програма - вече безусловно имаме проход към наличните ни преписи от редакцията, наричана ОСНОВНА, ПЪРВООБРАЗНА, върху която е изграден и текст-критичното издание.

Към най-отговорния процес - как да решават всеки конкретен случай в селекцията си - авторите пристъпиха след сериозна себеподготовка:

Димитър Пеев бе поканен от проф. Борнана Христова, директорката на НБКМ - за диспализатор на цялостната тяхна сбирка с преписи на „История славянобългарска“. Към това си задължение Пеев сам си постави задачата да диспализира и намиращите се в български музеи преписи, както и достъпните в чуждестранни колекции. Получиха се 13 в повече от сборката на НБКМ. Те бяха предназначени за формиране фонд на подготвяща се в сътрудничество с НБКМ (Начулен център „Отец Паисий“) в Югозападния университет в Благоевград, който ще бъде втори национален и главно - ще е по-лесно достъпен за Югозападна България от НБКМ!

През ръцете на Димитър Пеев преминаха лист по лист всички налични досега преписи на „История славянобългарска“. И бройката им вече наближава 50!

Доц. д-р Маргарет Димитрова подготви за печат и вече е издател твърд нареченият Глигов препис (Втори Русенски в 1808 г. от Софрониевия учебник по ИС).

А Петко Петков участва в екип, в който заедно подготвяме за издаване в ЮЗУ Гръко-български речник на Неофит Рилски.

Разгав се, че Зографският

Преподобни Паисий Хилендарски

продуктивно е изведването на проблема за развитие и смяна на ЕЗИЦИТЕ за ИСТОРИЯТА, които носят енергията на времето си, а изразяват вечното.

Убедена съм, че не е само перспектива, а първ успешен резултат споделяното очакване на Архимандрит Амвросий - игумен на Зографската света обител: че „е положено начало на едно ново отношение към собственото ни минало и към изворите за него“ в съмишленичеството ни със зографите, че „Паисиевата история има стойност именно като

манастир се отнесе с доверие именно към тези специалисти, които вече имат и научни резултати, и издателски опит.

Спокука при формирането на екипа е и приобщаването на историка Александър Николов. В коментарите под линия на новобългарския текст всички посвещения, където не пише, че са на преводача, т.е. на Димитър Пеев - са на Николов. Те утъпняват историографската информация и допринасят текстът да се четете и разбира предимно като история. А и общо от прибавените свободни таблици на византийските императори, на българските ханове и царе и на сръбските жупани и крале (подготвени от Димитър Пеев) се отстоява убеждението, че книгата на Паисий е именно история. Във десетилетните дискусии за жанра - авторите заемат категорична позиция, което е значителен принос за интензивната на книгата: Тя е история!

Особено разглеждане заслужава „Предисловието“ от йеродякон Атанасий, подписано и от цялото зографско братство, озаглавено „ИСТОРИЯТА МЕЖДУ ВРЕМТО И ВЕЧНОСТТА“, което дори само с озаглавяването си налага една още непълнолярна, а адекватна концепция към „История славянобългарска“.

С възможна най-актуална днес богословска ерудиция, „Предисловието“ проследява исторически координацията - сакрално исторично.

Йеродякон Атанасий концептира изложението в широк богословски и историчен план: 1) Предпоставки и смисъл на историята; 2) Християнски историографи през средновековието; 3) Исторически поглед в „История славянобългарска“; 4) Перспектива на християнския поглед към миналото след „История славянобългарска“.

При различни етапи, в които сме изследвали историята винаги съм предупреждавала: а самата аз, и учениците ми - да внимаваме с модернизирването на критериите, защото у нас, при половинковен официален атеизъм - ние изследваме без вяра, ценности, сътворени с вяра.

Предисловието на зографското братство ни предпазва от едностранчивост, защото експонира монашеския поглед към историческото наследство: в традиционния процес като координация на памет и съвременяване, опрени на стабилната основа - идеята за вечност на историческия опит. Особено

история и историческа концепция за миналото на народа и чия в концепцията е изцяло християнска. Потвърждава го и изборът в практиката: „История славянобългарска“ да се разпространява ръкописно на промещение на 117 години, в които има и периодичен печат, и книгоиздателство. Ръкописно, защото се е възприемала като свещена книга. В нея читателите и преписвачите са разпознали НАСЛЕДЕНАТА СВЯТОСТ, родова САКРУМ, както се нарича в научната литература. Ръкописът на Паисий е изграден върху свещената памет: за свободната българска държава, за благодетелите ѝ владетели, за Божия промисъл българите да намерят красна и плодна земя, за глъдия списък българци - светци и мъченици за вярата... А и мисията на славянския учител, за която е предвидена самостоятелна глава в историческата книга, е безпрекословно БОГОПРАТЕНА.

Най-убедително свидетелство, че българите са се отнасяли към „История славянобългарска“ като към свещена книга, е, че повечето изнесени вън от България текстове са от бенедиктите и преселниците. Те, във внезапния си и бърз поход, между малкото вещи, които са могли да пренесат, винаги скъпват и преписват от историята, ако са ги имали.

На добър час на текст-критичното издание на „История славянобългарска“. Да му пожелаем да бъде четено от умни очи и към него да се просягат добри ръце!

ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ. ИСТОРИЯ СЛАВЯНОБЪЛГАРСКА.

Критическо издание с превод и коментар.

Текста подготвиха за печат ДИМИТЪР ПЕЕВ, МАРГАРЕТ ДИМИТРОВА, ПЕТКО ПЕТКОВ. Превод на съвременен български книжовен език ДИМИТЪР ПЕЕВ. Коментар Александър Николов, Димитър Пеев. Света гора АТОН. СЛАВЯНОБЪЛГАРСКА ЗОГРАФСКА СВЕТА ОБИТЕЛ. 2012. Научен редактор ИВАН ДОБРЕВ. Църковно-богословска редакция йеродякон АТАНАСИЙ. Редактор на съвременен български език: Мария Мицкова. Изд. ДЕМАКС.

Редактор
Борис Данков

Георги Бояджиев-Бояджана:

Не вървя по утъпканите пътища, а по баирите

Може ли свободата да се нарисува - вероятно всеки художник е прекарал безсънни нощи в размисъл над този въпрос. Така е и с Георги Бояджиев, известен сред приятели и почитатели с прякора Бояджана.

"Искам да съм свободен", често поваря Георги Бояджиев. Неговата свобода обаче е по-различна. Той не я търси във в живота, а в картините си. Бояджана сякаш влиза в тях, за да избяга от решетките на всекидневието. Платната му са абстракции, в тях го няма реалният селски живот от картините на бащата на Бояджана - Злато Бояджиев. Тук всичко е прекарано през геометрията и формата и играта с цветовете. Днес, както сам споделя, има и кубизъм, и експресионизъм, и сюрреализъм, и попарт. За избора си Бояджана казва: "Аз не вървя по утъпканите пътища, а по баирите". Става ясно, че бяга от това, което прави баща му, но поставя пред себе си други големи предизвикателства, които успешно преодолява. Истината обаче е, че е и добър

портретист. Най-добрият му портрет бил на баща му, който художникът нарисувал за няколко часа след смъртта на Злато, посочват от галерия "България".

Знакови работи за него са "асфалтите", характерни за по-ранен етап от творчеството му, в който майсторът прави опит и успешно овладява анестетични материали като асфалта, пясъка, металните стружки и различни части от машини.

Характерни за Бояджана са квадратите. Особено когато са съпоставени един до друг, правят ситуация. Линия от линия, тоест това, което е една от характеристиките особености на автора. В неговите творби има дилема, дихотомия.

Биографията на художника респектира с броя на самостоятелните му изяви - около 60 изложби в страната и чужбина. Завършил е Националната художествена академия при проф. Георги Богданов - специалност монументална живопис.

Юбилейната изложба на Бояджана продължава до 13 юни в галерия "България" при Софийската филхармония.

53 творби на Любен Диманов

Юбилейна изложба на известния художник във френската столица

Изложбата "Любен Диманов. София-Париж" бе открита в галерията на Българския културен институт в Париж при изключителен интерес. Изтъкнатият творец отбелязва своя 80-годишен юбилей, научи ДУМА от МК.

Любен Диманов бе приветстван с поздравителен адрес от Владимир Пенев. Министърът на културата отбелязва изключителния му принос и заслуги към българската култура. Любен Генев, председател на СБХ, отпрати своите най-искрени пожелания за успехи и дълголетие и споделя

своята възхита и дълбоко уважение пред личността и творчеството на Любен Диманов.

Ирина Бокова, генерален директор на ЮНЕСКО, в своето поздравително писмо до известния художник, график и илюстратор отбелязва, че "Любен Диманов е безспорното българско присъствие в световното съвременно изкуство" и припомня, че той е емблематична фигура. Скулпторът Крум Дамянов също поднесе своите поздравления на юбилея с пожелание за успехи и здраве.

Изложбата бе открита със слово на акад. Светлин Русев. Той гово-

ри за приятелството, за успехите на твореца: "И дали ще живее във Франция, дали ще прави изложби в Лондон, Канада, Швеция, Варна или Кнежа - Любен Диманов си остана онова неподправено и странно момче от студентските години, обсебено от неистов глад за работа. Всичко, което му е от Бога дадено - мощен и силен, неповторим талант, изтънчена и фина душевност - идва да напомни, че този земен творец, лишен от суетни амбиции и мимолетни прояви, е дар..."

Директорката на Националната галерия за чуждестранно изкуство

Ирина Мутафчиева пише в приветствието си: "От десетилетия убедително вписан в друга художествена действителност, превръщайки новаторството в мъдрост, Диманов

успява да запази своята идентичност и достойна територия в нея за българската култура".

Изложбата представя 53 творби - платна, рисунки, графики и илюстрации. Тя ще продължи до 12 юни.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Опитите на Владо Пенеv в галерия „Париж-Москва“

Владимир Пенев няма нужда от представяне, той отдавна е "дамгосал" със своя отпечатък българската съвременна живопис. И всяка негова изложба е събитие. Проектът "Опити" в арт галерия "Париж-Москва" представя произведенията под неочакван ъгъл. Без да изневерява на стила си, прегръщайки любимите си теми и персонажи, авторът се заиграва с публиката, отваря вратата на ателието си и я допуска да надникне през рамото му да открие генезата на изкуството. "Опитите" му, търсенията, изблиците и вдъхновенията. Изложбата е предизвикателство към зрителите, но най-вече на артиста към самия себе си.

"Времето е спряло някъде на изхода и входа на една оглена душа, която се движи под небето на разгнати чадъри - самотна и непозната - покрай белите дървета, между носталгията по бленувана реалност и изкушенията на греховна невинност. Един свят, в който подсъзнателното, асоциативната подвижност и пластичеността светлина са пренесени от

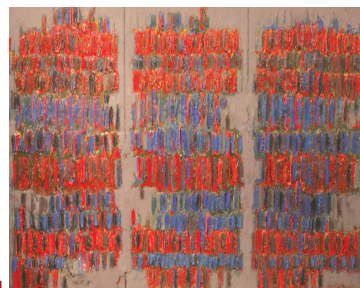

света на отвъдното в света на изтънченото емоционално внушение, което живее по неписаните закони на душата. А когато картината на Владимир Пенев е нейният дом, пространството, неговият въздух, цветът - неговата форма - когато този дом е построен на брега между илюзията и надеждата, когато споменът се пробужда в прозренията на съня, когато... тогава идва истината - истината на Пенеv, пише за творчеството на един от любимите си ученици акад. Светлин Русев. Изложбата продължава до 5 юни в галерия "Париж-Москва".

Десет абстрактни платна на Атанас Парушев

Столичната галерия "Арт-36" представя самостоятелна изложба на сливеният художник Атанас Парушев. Той показва десет абстрактни платна и 1 портрет на Генко Генков. За пореден път изненадва публиката и ценителите на изобразителното изкуство с неповторимо майсторство на четката и подчертан колорит, отбелязват от галерията.

Творби на Атанас Парушев са притежание на Националната художествена галерия, Софийската градска художествена галерия, сливеният галерия "Димитър Добрович", частни колекции и художествени музеи в чужбина. Член е на Съюза на българските художници. От 2007 г. Атанас Парушев е носител на наградата "Добри Чинтулов" на община Сливен.

□ Лавица

“ПОЛЕТЪТ НА ОРЕЛА”

от Иво Топалов разказва за едно момче, което се опитвало да живее достойно, което търсело щастие и истината. Момчето решило обаче да не се задоволява с чуждите истини и тръгнало да търси собствените си отговори. От Успелия търговец научило винаги да казва истината. От Смелия предприемач усвоило умение никога да не се отказва от мечтите си. Големия гуляйджия му показал как да се радва на живота, а Пътуваният просветител го научил на спокойствие на ума. Упоритият спортист му разкрил тайната на здравословния начин на живот, а Умелия играч - ключа към разбирането на хората. Момчето научило много за себе си и за света, за да открие накрая, че всичкото знание на земята не може да ни спаси от грешките и че най-големият учител е самият живот. Издава “Хермес”.

“ДА ПОСТАВИШ ДЯВОЛА НА КОЛЕНЕ. Писането на проза като занаят и живот”

- съставители Чарлз Бакстър и Питър Търчи, издава “Сиела”. Есета в сборника представят обсъждането на въпросите, които си задават група писатели - въпроси, свързани със занаята, със знанието и с практиката, която позволява на автора на художествена проза да надскочи обикновената уметост. Той няма за цел да предложи набор от отговори. В оптималния случай ще внушава (в добрия смисъл на думата), ще информира и ще вдъхновява. Без да са слепи самоуверени, авторите предлагат възможности, като приемат, че читателят на тези текстове проявява траен интерес към писането като житейска дейност и е прекалено мъдър, за да си мисли, че има лесен път към една достойна крайна цел.

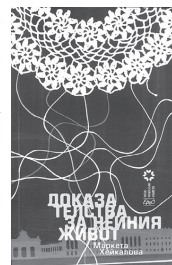
“НЕЩА, ЗА КОИТО ПЛАЧЕШ СТО ПЪТИ”

от Коу Накамура издава “Бард”. Фуджий намира кутрето Биби в кашон пред библиотеката, прибира го и двамата стават неразделни. След години Биби се разболява и Фуджий се прибира при родителите си, за да прекара с нея вероятно последните й дни. Но Биби се възстановява, а Фуджий, разтърсен от възможността да изгуби любимото същество, предлага брак на дългогодишната си приятелка Йошими. Дватамата решават да живеят заедно и ако наистина са един за друг, да се ожени след година. Но нищо не може да ги подготви за невероятното изпитание, на което ще бъде подложена връзката им. Дали и най-прекрасните мигове в живота могат да бъдат удавени в болката от загубата... Или човек все пак може да продължи напред?

“ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА НЕИЯНИЯ ЖИВОТ”

от Маркета Хейкалова разказва за живота в бюрократските среди и хората, обсебени правото да решават съдбите на цели народи, само защото големите пари са при тях. На прицела й са еврочиновниците, които кроят своето незнание и неподготвеност зад нищо незначещи бомбастични фрази и разтегливи понятия. А дълбоко в себе си всеки копнее за обич и нежност, за сигурност и преданост. Маркета Хейкалова е авторка на романи, документална литература и книги за деца. Завършва финска и руска филология в Карловия университет в Прага, преподава фински език в Масариковия университет в Бърно. Преводачка е на финска литература, основателка и директорка на Панаира на книгата в Хавличкув брод. Заедно със съпруга си притежава издателство “Хейкал”. Издава “Ерго”.

Неделник

Непрестанно служене на истината в изкуството

Излезе юбилеен сборник в чест на чл.-кор. проф. Милена Цанева

Петра ТАШЕВА

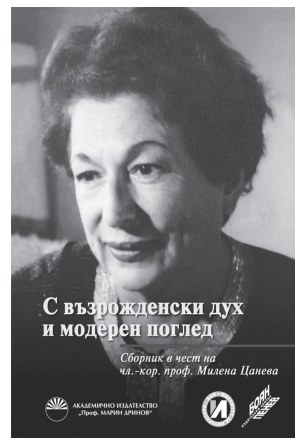
Българската хуманитаристика се обогати с един ценен сборник - “С възрожденски дух и модерен поглед”. Той е посветен на юбилея на чл.-кор. проф. Милена Цанева. Голямото и луксозно издание е реализирано от Академичното издателство “Марин Дринов” и е дело на БАН, Института по литература и Издателския център “Боян Пенев”. Съставители и редактори на сборника са Людмила Малинова, Свilen Каролов, Маринели Димитрова и Кристина Йорданова. В голям формат на 504 страници са събрани докладите с изследванията на няколко поколения наши и чужди учени, които с много труд, обич и признателност са работили, за да представят уважаваната, търсената и обичаната своя “учителка” проф. Милена Цанева. Повече от половин век тя се изявява като учен, творец със замах, въображение. Изследователските и трудове обхващат проблемите на българската литература след Освобождението, творчеството на народния поет Иван Вазов, тенденциите и търсенията на българската литература в края на XIX и началото на XX век, многоликите дирения на нашите творци в периода между двете световни войни.

Публикуваните материали в сборника са от академичното

четене по случай юбилея на Милена Цанева през 2010 г. Изявени литератори от БАН, от Софийския университет “Св. Климент Охридски”, от университетите в страната, българисти - гости от чужбина, чрез своите работки представят широко обемното творчество на Милена Цанева, включващо нейните изследвания върху творбите на големите наши поети и писатели Никола Фурнаджиев, Елисавета Баграна, Атанас Далчев, Светослав Минков, Йордан Йовков и др.

Една част от научните доклади - най-трогателно човешките, са тези, в които е отразена семейната среда, в която израства Милена Цанева. Сред баща си - изтъкнатия литературен историк, критик и университетски преподавател проф. Георги Цанев, майка си - поетесата Бленика, брат си Румен Цанев - световноизвестен учен-генетик, сред многобройните семейни гости - представители на литературния, художествения и културния ни елит, от едно “четящо дете”, както се изразява Александър Кюсов в доклада си “Тайното място”, израства Милена Цанева - голям учен, изследовател, преподавател, културолог.

Благодарността на всички участници и колеги в юбилейния празник на Милена Цанева е изразена и в публикуваните приватни адреси, пълни с обич и

признания за нейните многопосочни и непрестанни търсения в нашата литература, изпълнени винаги с добронамереност и преклонение към истината и съвършенството. В това непрестанно служене на истината в изкуството е “разковничето” на литературните успехи на трудовете й, които са в лавиците на почти всеки български дом.

Със сборника “С възрожденски дух и модерен поглед” нашата научна и университетска общност изразява заслужено уважението си към Милена Цанева, като отбелязва и почита нейните заслуги и дългогодишния й труд към българската литературна критика и история.

□ История

Битието на българите до края на XIX век

Излезе първа част на луксозното ново издание на “Княжество България” (ИК “Изток-Запад”) на историка Георги Г. Димитров. Книгата съдържа ценни материали за живота на българите до Освобождението, като поставя акцент върху българо-гръцките отношения и борбата за независимост на българската църква от гръцката патриаршия.

“Княжество България” е богато илюстрирано и интригуващ труд за живота и битието на българите до края на XIX век. Авторът Георги Г. Димитров е очевиден на много от описаното в книгата, като допълва своите впечатления с разкази на други съвременници и техните архиви, обхождайки България от село до село и от град в град. Книгата е неподправен и уникален микс от история, етнография и поселищни случаи, а стилът е завладяващ и увлекателен.

Името на Димитров не е популярно и сведенията за живота му са оскъдни... Той е роден около 1836 г. в Кюстендил. Идеята за съставянето и написването на “Княжество България” му идва по време на неговия престой в Пловдив, където работи като чиновник. На 27 април 1889 г. Димитров започва тримесечна обиколка из Югозападна България, за да събери сведения. Той е воден изцяло от желанието да представи нашата история като българин, вместо да четем за нея от писанията на знайни и незнайни пристрастни чужденци. Когато пристига в София, го съветват да потърси помощ от министъра на народното просвещение по това време Георги Живков. Вместо исканото препоръчително писмо, което да улесни Димитров в обиколките из Княже-

ството, през 1890 г. в Търново го застига окръжно на министерството, което разпорежда на общинските управления и духовните началства да не му дават сведения. Междувременно жандарми непрестанно го следят и тормозят, тъй като тогавашният министър-председател Стефан Стамболов смятал Димитров за руски шпионин.

Въпреки всичко, през 1893 г. материалът за първия том “Княжество България” е готов за печат. Страхувайки се, че ако го предаде за оценка в Министерството на народното просвещение за отпускане на средства за издаване, трудът му ще бъде присвоен, Димитров взима заем от Пловдивската народна банка и сключва договор със софийския печатар Шимачек. За съжаление, изобличени от Димитров, влиятелни духовници се споразумяват с Шимачек и спират тиража. Авторът я препечатва в Пловдив, но въпреки това е на загуба, изляган от “приятелите”, които се възползват от ценния му труд и печелят на негов гръб.

Изданието е първата от двете части на “Княжество България”. Съдбата на третата част остава неизвестна след смъртта на Димитров на 24 май 1906 г. Издаването е спечелило конкурс по програмата “Помощ за книгата” на Министерството на културата, а илюстрациите материал в него е от албума с творби на проф. Иван Мървичка, издаден от Българската академия на науките през 1929 г.

БНР и Еврорадио откриват международен фолклорен фестивал

В продължение на три дни във Варна ще изнесат концерти известни солисти и ансамбли

Българското национално радио и Еврорадио откриват Международен фолклорен фестивал във Варна на 27 май. 34-тото издание на ежегодния форум на обществените радиостанции от цял свят традиционно предоставя възможност на изтъкнати музиканти да покажат музикалното наследство на своите страни. Тази година във Варна ще се включат 16 радиостанции от 15 държави. Триденният фестивал, който е под патронажа на Европейския съюз за радио и телевизия, е постра палитра на културно многообразие и медиен плурализъм - движещите сили в радиостанциите, членки на Европейския съюз за радио и телевизия.

В продължение на три дни във Варна ще прозвучат концерти на известни солисти и ансамбли, спечелили признание на международните сцени, сред които Алексей Архиповски от Русия, Ана Алкаиде от Испания, "Аппен Клемер" от Германия, солистите на фолклорен ансамбъл "Песните на Русия", ансамбъл "Поропач" от Унгария и Оркестърът за народна музика на Българското национално радио под диригентството на Димитър Христов, научи ДУМА от Иван Върбанов. "Особено щастливи сме да посрещнем 34-тия фолклорен фестивал на Еврорадио за

първи път в България", заяви генералният директор на БНР Валери Тодоров в навечерието на откриването на форума. "Богатството на диалекти, интонации и ритми в българския музикален фолклор, както и изключителната му съхраненост и устойчивост във времето са обект на световен интерес. Гордеем се да бъдем домакини на едно от най-ярките музикални събития на Европейския съюз за радио и телевизия - признание за престижа на националната медия и медиумът му. Още повече, че фестивалът е платформа, отворена към прераждането, съживяването на традиционната култура чрез нови форми и интерпретации. Три дни морската столица на България - Варна, ще бъде център на междукulturен диалог. Записите на концертите, които ще се разпространят по обществените радиостанции в Европа, ще стигнат до милиони слушатели. Взаимодействието и общуването между различни по националност локални практики ще поднесе на съвременните фолклорно изкуство, сътворили нови традиции", посочи Валери Тодоров.

Еврорадио организира редица музикални събития, а фолклорният фестивал на Европейския съюз за радио и телевизия (EBU) е сред най-значимите за организацията.

Снимка БУЛОТО/БНР

Оркестърът за народна музика на БНР с диригент Димитър Христов

Близо 20 европейски обществени радиостанции изпращат всяка година за участие своите най-добри изпълнители на фолклорна музика, които представят културата и музикалното наследство на страните си. През 2011 г. фестивалът се състоя в Опатия, Хърватия, където в продължение на три дни участваха 21 групи от 18 страни. Концертите се записват от радиостанцията-домакин и стават част от музикалната база данни на Еврорадио. Всички радиостанции-членове на Еврорадио имат право да ги излъчват в програмите си, допълва Върбанов.

БНР е сред активните чле-

нове на Еврорадио, особено в областта на музикалния обмен. Фондовете му съхраняват автентични, старинни български мелодии и песни, чиито записи от много години печелят отличия на радиоконкурса "Св. Страчина" в Братислава. От 2011 г. обществената медия е активен участник във фолклорния фестивал на Еврорадио с представянето на групите "Дива река" и "Богдан трио".

Европейският съюз за радио и телевизия е най-голямата професионална асоциация на обществени радио- и теле-

визионни организации в света, в която членуват 85 електронни медии от 56 страни в Европа, Северна Африка и Близкия Изток.

БНР като пълноправен член на ЕСРТ всяка година организира, записва и излъчва концерти, които се предават по сателит за обществените радиостанции в Европа и Съединените щати. В тях българските музиканти представят най-доброто от нашата музика за аудиторията на Европа, която наброява 650 милиона души седмично.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Експлозия на четири пиана в зала „България“

"Експлозия за десет ръце и четири пиана" - нестандартни аранжировки на музика от Бах, Бетовен, Елтън Джон, Пиаццола, Рахманинов и други композитори, са в програмата на концерта за четири пиана и ударни на формацията "Quattro Piano+". Концертът е посветен на 31 май - Световен ден без тютюнопушене, който по идея на СЗО се отбелязва в целия свят от 1998 г. СЗО и Европейският съюз следват всеобхватна политика за ограничаване на тютюнопушенето. България се присъедини активно към тази политика с въвеждането на пълна забрана за пушене на закрити и някои открити обществени места от 1 юни 2012 г. С този концерт организаторите от Коалиция за живот без тютюнев дим и сдружение "България без дим" изпращат послание: 61 на сто от българите искат да живеят в среда, свободна от тютюнев дим (НИЦИОМ, януари 2013 г.). Сред тези 61 процента са и музикантите от група "Quattro Piano+", които свирят благотворително за каузата, на-

учи ДУМА от д-р Гертана Гешанова, координатор на Коалиция за живот без тютюнев дим.

Именно благотворителна идея събира групата през 2007 г. Оттогава имат концерти във Виена, Мюнхен, Лондон, Гърция и Словения, а на Новогодишния музикален фестивал през 2009 г. - и предпрепълнената зала 1 на НДК в София.

Четиримата българи живеят в Австрия и Англия и са възпитаници на реномираната българска музикална школа. Орлин Димитров се занимава с концертна дейност, пианистките Лора Димитрова и Мария Деливичева са носителки на няколко международни музикални награди. Когато се събират да експериментират с четирите пиана, към тях се присъединява и Ендрю Уотсън. Ритъмът на раздвижените аранжировки поддържа перкусионистът Ивайло Деличиев. Резултатът е съвременен поглед към музиката на всички времена.

Входът на концерта на 31 май от 19 ч. в зала "България" е свободен, съобщават организаторите.

Рут прави пролетно турне в пет града

За всички, които с нетърпение очакват следващата песен на български от Рут Колева, новините са добри. "Виждайте", която е записана като специален подарък към българските фенове на певицата, ще бъде представена с концерт на 25 май в "София лайв клуб", научи ДУМА от Весела Венчева. Наред с премиерата на парчето, на концерта за първи път ще бъде показан и неговият видеоклип, който беше заснет няколко дни преди предстоящия концерт и стана факт благодарение на неуморната работа на екипа, който стои зад видеото, в продължение на няколко денонощия. Режисьорка на клипа е Деница Даскалова, а в операторското майсторство се е изявил Дамян Димитров. За стайлинга и сценотографията във "Виждайте" заслугите са на Ева Вентова. Песента е сингъл извън предстоящия нов албум на Рут и е записана специално за българската публика.

Началото на концерта на 25 май е в 22 ч., а входът е с билет от 10 лв.

Снимка ЛУЧЕН АРХИВ

Посетителите ще имат удоволствието да чуят и актуалния сингъл на Рут - песента "Better", чийто клип наскоро беше заснет в Лондон.

Освен в София, в края на май и началото на юни Рут ще има концерти във Варна, Сливен, Бургас, Русе и Велико Търново. Певицата отлетя до Варна на 23 май, за да даде старт на пролетното си турне, което включ-

ва още четири дати: 31 май - Сливен, клуб "Тангра", 1 юни - Бургас, бар "Без име", 7 юни - Русе, клуб "Мах", 8 юни - Велико Търново, клуб "Melon". В концертната обиколка Рут ще се появява на сцената в компанията на Теодор Иванов - барабани, Елена Ангелова - перкусии, Евден Димитров-Ечи - бас, Филип Александаров - клавишни, Стефан Стойков - китара.

Кралица Елизабет в "Мария Стюарт"
от Фридрих Шилер

Светлана ПАНЧЕВА

След толкова много предателства и разочарования си давам сметка, че съм горяла не само на "неприятелска", но и на "приятелска" клада. Само огромното желание за живот и работа ми е давало сила да се отърся от пепелта на злото и завистта. И тогава тлеещата жар на живота отново е избухвала в пламък, напук на всички злонамерени хора, признава Емилия Радева, една от най-големите и обичани актриси в съвременния ни театър. Наричат я "ледената кралица на българския театър", но в осанката, в излъчването, в житейското и сценичното поведение на Емилия Радева според мен преобладава по-скоро "тлеещата жар", отколкото "ледът". Защото Емилия Радева е актриса на изключително фино и точно премерения жест, на тоталното и всеобемашо сценично присъствие, на онази привидно неуволима, но иманентно присъстваща във всичките ѝ роли житейска и човешка всеобхватност, която всъщност прави актьора наистина голям и стойностен творец. Независимо от над 100-те роли в театъра и в киното, сред които емблематични образи като Султана във филма "Иконостасът" на режисьорите Тодор Динев и Христо Христов, Секула от постановката на Младен Киселов "Животът - това са две жени" от Ст. Цанев или Надежда Сляпата в "Думи към Б" от Б. Папазов, постановка на Иван Добчев, Емилия Радева никога не се е смятала за "звезда", защото според нея звездите са само на небето и грешно е да ги свалиш на земята.

С присъщото на всеки стойностен творец съмнение Емилия Радева винаги се е съмнявала в себе си, в способностите си, но никога не се е съмнявала в любовта и отдадеността си на театъра. И макар на последната страница на мемоарната си книга "Коя съм...?" собственоръчно да е написала още два въпроса: "Научих ли? и Сполучих ли?", по мое убеждение тя със сигурност може да отговори положително и на двата.

Георги Калоянчев и Емилия Радева в
"Квартет" от Роналд Харуд на
сцената на Сатиричния театър

Защото за дългия си и изключително плодотворен и успешен творчески живот на сцената и на екрана Емилия Радева е научила, че изкуството изисква цялата ти сила и смелост и всичката ти любов. А също така е сполучила да създаде обемни, истински и истинни сценични характери, да изгради цяла една вселена от много различни човешки същества, от силни и неподвластни на съмнението и разочарованието жени, от мъдри, макар и страдащи майки, от властни кралици, от разкъсвани от лекомислието и страстите си жени. Наистина нейната кралица Елизабет I в "Мария Стюарт" от Фр. Шилер, в постановката на Асен Шопов, Жана д'Арк в "Света Йоана" от Б. Шоу или графиня

Георги Калоянчев и Емилия Радева във
"Вчерашни целувки" от Юри Дачев

Ледената кралица на българския театър

Коя съм? Къде съм? Къде отивам? Научих ли? Сполучих ли? - Все още се пита актрисата Емилия Радева след повече от 100 роли в театъра и киното

В ролята на Фани Хорн в "Осъдени души"

Орелия в "Лудата от Шайо" от Ж. Жироду в постановките на Елка Михайлова, са изградени от лед и от пламък. Актрисата открива и разкрива своеобразните контрастни черти и страни на тези героини. Нейната Жана д'Арк е "поражаваща светкавица, рицар, посветен на вълнобяваща идея" и "светъл дух, окован във вериги", както отбелязва критиката, но и самотница, трагично усещаща съдбата си. А кралица Елизабет I, коронната театрална роля на Емилия Радева, е изключителната, силна жена, заплатила скъпо за властта си, отстояваща безкомпромисно и докрай своето превъзходство и сво-

ята отдаденост на страната си. В своеобразната "лудост" на графиня Орелия актрисата открива много съвременен дух и проблематика, а също и много черти от собствения си характер. И аз като Орелия се възмущавам и боледувам от несправедливостта, отбелязва тя, защото както е казал Шилер: "Но никога едно сърце велико неправдите не бива да търпи." Другата изключително важна и стойностна линия в творчеството на Емилия Радева са образите на българките, на майките, на мъдрите и сурови жени, поддържащи устоите на света и на рода. Наистина нейната Секула в "Животът - това са две жени" в театъра или Юрталанката в "Снаха", Марола в "Татул" и Султана в "Иконостасът" на екрана са силно драматични образи, в които Емилия Радева открива и разкрива огромното богатство и разнообразие на чувствата, на изконни ценности, но и на разрушителни сили. Именно в този тип образи се проявява в най-голяма степен талантът на актрисата да изгражда цялостни и истинни образи с поразително по силата си внушение, или както отбелязва критиката: "Нейната Султана е образ, в който се преплитат светлините и сенките, хубавото и лошото, образ, разкриващ мъчителните и бавни трусове, които се извършват дълбоко в психиката на непреклонната силна жена." Любовта, страстта и страданието, възплетени в героини като Фани Хорн в "Осъдени души" по Д. Димов в постановката на Асен Шопов, Ема Бовари в "Мадам Бовари" по Флобер и Тя в "24 часа от живота на една жена" по Ст. Цвайг в постановките на Леонтина Ардити, бележат още една страна от таланта на Емилия Радева. А именно - способността за максимално органично пресъздаване на чувствата и пределна истинност на сценичното поведение. И ако във Фани Хорн актрисата акцентира върху поляризираните чувства и люшкането между любовта и самоунищожението, то в Тя от "24 часа от живота на една жена" постига наистина впечатляващо пресъздаване на контрастни чувства и страсти. Може би заради това тя определя това представление като част от своя живот, а ролята на Тя като "ролята на моята душа". Многостранен и богат е талантът на Емилия Радева. Многостранен, защото стотици са лицата, които живеят в мислите и душата на актрисата. Богат, защото винаги има какво още да даде на сцената и на екрана.

СРЕЩИ

ГЕРГАНА ПЛЕТНЬОВА:

Обичам да съм
вярна на себе сиТеатърът не е моят начин на общуване
в живота, казва младата носителка
на „Икар 2013“ за главна женска роля

Интервю на Надежда УШЕВА

□ Как възприемате „Икар“-а за женска роля, след като емоциите поотшумяха? Важни ли са подобни отличия особено за младите творци?

- Много е важна наградата за мен, точно защото съм в началото на пътя. Младите хора работят с много хъс, енергия и в повечето случаи - надявам се да е така - не мислят за наградата. При мен поне е така, докато работя не мисля за наградата. Тя е оценка за труда ти, защото някой е решил, че имаш постижения. Това е чисто щастие. Не мисля да ходя по улиците и да се хваля: „Аз имам Икар“. Абсурдно е. Но вече имам опора, имам нещо зад гърба си. Успехът не носи успокоение, за да започнеш да работиш по-малко. Не можеш да си кажеш, че откук нататък ще бъдеш отговорен или двойно по-отговорен, защото ако не си бил досега няма как да получиш признание. Отговорността и стимулт би трябвало да ги имаш много преди наградата. След нея можеш само да си кажеш: хубаво е!

□ Промени ли се отношението на колегите след наградата? Усещате ли тиха завист?

- Слава богу, обградена съм от колеги, тези които съм допуснала до себе си като приятели. С тях общувам - те са страхотни, и са истинско щастие. Говоря за Веселина Михалкова, Стоян Радев от Варненския театър. В София също имам колеги приятели, които, като ги погледна виждам радостта в очите им.

ГЕРГАНА ПЛЕТНЬОВА е родена на 29 август 1986 г. в Свищов. Завършила е Втора немска гимназия с френски език в София и НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ в класа на проф. Здравко Митков. Още в първи курс режисьорът Светослав Обчаров я избира за главната женска роля във филма „Единствената любовна история, която Хемингуей не описа“, показан най-напред на фестивала „Любовта е лудост“. През 2009 г. Гергана Плетньова получава една от националните годишни награди за филмово изкуство за поддържаща роля във филма „Военен кореспондент“, реж. Костадин Бонев. Участва във филма на Светослав Обчаров „Зад кадър“, показан на фестивала „Златна роза“, 2010, открил и XIV „София филм фест“. Снима се в сериала „Негадените“, който в момента се излъчва по БНТ.

В театъра дебютира на Варненска сцена през есента на 2010 г. като Гретхен в постановката на Лилия Абаджиева „Фауст“ по Гьоте. От няколко месеца е в трупата на Сатиричния театър. Спечели престижната награда „Икар“ за най-добра женска роля за Соня в спектакъла „Вуйчо Ваньо“ от Чехов, реж. Пламен Марков, на Варненския драматичен театър. Играе още в постановките - „Дон Жуан или любовта към геометрията“, „Паметта на богата“, „Ричард III“ и „Разбиачът на сърца (Дон Жуан от Сохо)“ на Сатирама.

□ Откъде и как започна театралният ви път?

- Скоро си говорих с един приятел, че винаги има момент, в който някой леко те насочва накъде да тръгнеш. Вярвам, че някъде в целия ти път има такъв момент. Реших го много късно - малко преди да завърша... Преди не съм мислила да се занимавам с театър. Не знаех дали имам това призвание. Даже ми трябваше доста време, след като ме приеха в академията, за да разбера, че съм подходяща за актриса.

□ Кога осъзнахте, че искате да се занимавате точно с театър?

- Ако трябва да извикам яркия спомен - това беше точно един моноспектакъл на Мариус Куркински във Варна - „Самият човек“. Мисля, че си представих какво преживява той в момента на сцената - не толкова как интерпретира ролята си, а какво му се случ-

ва. И ми се прииска да изпитам същото. Плюс това много обичам да се занимавам със себе си. Обичам да се разучавам, а актьорството наистина е добро средство да го направиш, особено ако си много честен. Защото, това помага, като градиш някакъв образ, който е далеч от теб. Въпреки че няма такъв образ - човек носи в себе си абсолютно всичко, въпросът е дали има смелостта да се погледне и да „изкара“ качествата си при интерпретирането на образа. Това е трудно, но е много интересно.

□ В живота налага ли се да взимате роли - да играете в определени ситуации? Непознатите доверят ли ви се, като разберат, че сте актриса?

- Наистина случвало ми се е и някой да ми каже нещо подобно и тогава нямам повече комуникация с този човек. Това е негов проблем. Знаем как се държа. Знаем, че театърът не е моят начин на общуване в живо-

Обикновено, когато искам да направя нещо проговорям от името на някоя негова любима играчка. И тогава успявам да накарам детето например да си изяде всичко с удоволствие. Така че използвам актьорството в живота, но само за благородни цели.

□ Има ли работа за начинаещи актьори? Само на театъра може ли да се разчита?

- Според мен правилният път е първо да си „правил“ театър, където да положиш основата. Защото е по-трудно, ако си започнал в някой сериал или в телевизията. Друг е механизъмът в театъра и когато го усвоиш е по-лесно. В театъра има работа. В някои от театрите, в които е въведена точковата система, се изкарват добри заплати. Не на всякъде е така. Може да се живее от театър, но зависи в кой театър си и как живееш. В повечето случаи - трябва да се работи и нещо друго - да снимаш, да участваш в реклами...

□ Театърът или киното повече ви тегли?

- Много обичам театъра. Там актьорът се доказва.

□ А бихте ли сменили театъра за друго изкуство или занимание?

- Театърът ми дава това, което искам, и аз имам какво да дам. Има още неща, които желая да свърша със себе си чрез театъра. Иначе искам наистина от много малка и ако има нещо, за което съм си мечтала - е да стана доброволец на УНИЦЕФ. Може да е и в България, винаги съм си го представяла в села, които нямат голяма връзка с градове и културни центрове. Да се ходи там и да се помага на децата и юношите.

□ Това е свързано и с много пътуване...

- Да. Аз пътувам.

□ Прочетох, че обичате да пътувате...

- Да, защото играя и във Варненския театър, който много обичам, и когато човек знае къде отива - пътят се превръща в удоволствие.

□ Казахте, че театърът ви помага да се самоанализирате. Какво ново научихте за себе си досега?

- Разбрала съм, че със сигурност трябва да се рискува. Защото няма какво да губиш, говоря повече за театъра и за постигането на образа, но и житейски пренесено е същото. Когато работиш и по-добре да направиш всичко, което ти идва отвътре, отколкото да държиш равно ниво, от което няма постижения. Рискването, преди да се изложиш, е свобода, която винаги е начало на нещо хубаво. И във всекидневие си също така го осъзнавам, но там е трудно постижимо...

□ Имате ли вече планове за лятото, ще пътувате ли по-надалеч?

- Скоро заминавам за Милано. Един приятел, който там завършва кинорежисура, ме покани да снимам дипломния му филм, който е изцяло на български. Момчето се казва Ясен Геннадиев. Спечелили са четири проекта от университета, където учат, и ще бъдат субсидирани. Единият проект - неговият филм е на български, което е много голям успех.

□ Замисляли ли сте се по-дълго да работите в чужбина?

- Имам проблем със замислянето. Замисля ли се си пожелавам нещо и започвам да очаквам да се случи. А това не е печеливша позиция, защото ще се разочароваш или ще се натовариш с това очакване и то няма да се сбъдне в никакъв случай. Затова ми е трудно само да се замисля и да се спра. Но си го пожелавам. Много бих била щастлива, ако се случват такива неща. И те се случват.

□ Кои са любимите ви занимания?

- Обичам да тичам, да чета, да рисувам, също да готвя. Сега плувам. Спя следобед. Но най-любимото ми занимание е да съм с племенника и сестра ми.

Сцена от спектакъла „Вуйчо Ваньо“

Наградата
е чисто
щастие

та. Познавам себе си, когато напусна сцената. Нямам време в живота си да се занимавам с театър, той свършва, щом изляза от сградата. Обичам да съм вярна на себе си. И когато някой си помисли, че може би играя театър в момента - значи не ме усеща такава, каквато съм, и това си е негов комплекс, който изби-ва върху мен.

□ Има ли случаи, в които опитът на сцената ви помага в живота?

- Например, когато си гледам племенника, който на три години и половина, професията ми помага.

ЗВЕЗДИ НА ХИП-ХОПА
СЕ СЪБИРАТ В ПЛОВДИВСвободен обмен на книги
в 11 български града

Това не е благотворителност, а солидарност, уточняват организаторите на инициативата

които не ползват, може да го направят, за да ги разменят със съгражданите си. "Ние от "Окупирай с Любав - Варна" искаме да ви поканим на Фестивал на свободната книга! Елате да споделим знание, мъдрост и любов, защото можем дори и без пари и бартер да се насладим заедно на книгите!", призовават организаторите на инициативата. И уточняват: "Това не е благотворителност, а солидарност! Нека покажем, че книгите не са инструмент за печалба, а идеите не могат да бъдат ограничавани - нека да споделяме свободно книги! Свободната книжарница е място, където има книга за всеки. Тя се организира на принципа на фестивала на споделянето - без пари, без бартер, без търговия... Всичко е безплатно!"

В Деня на българската просвета, култура и славянската писменост събитието в София ще се проведе пред Народния театър от 15 до 18 ч. Във Варна обмен на книги ще има в градинката на "Севастопол" по същото време. В Бургас инициа-

тивата ще се разгърне в беседката зад Пантеона на Морската градина. Парк "Марно поле" ще посрещне всички жители и гости на Велико Търново, които ценят книгите. В Габрово от 11,30 ч. ул. "Орловска" 10 - площадката над реката, също ще стане част от събитието. В Сливен кампанията ще се проведе от 16 до 21 ч. пред Стария бряст. В Стара Загора книги ще се обменят от 15 ч. в градинката пред театъра. В Пловдив любителите на четенето ще се съберат от 11 ч. пред клуб "Мароко" в Стария град. В Пазарджик парк остров "Свобода" ще е домакин на събитието от 19 ч. - преди прожекцията на филма "Окупирай любовта". В Русе, както ДУМА писа, книги ще се обменят в Дом "Канети" на ул. "Славянска" 12. В Ямбол в кампанията ще включват Регионалната библиотека "Т.С. Раковски" и сградата на община Тунджа.

Повече информация за националната инициатива е публикувана на <https://www.facebook.com/events/391417767639652/?fref=ts>.

Sonar фест представя
иновации в Барселона

Ивайло ГИЗДОВ

И тази година международният фестивал за музика и дигитални изкуства Sonar ще събере фенове и професионалисти от цял свят между 13 и 15 юни в испанския град Барселона. За отбелязване на своя 20-годишен юбилей организаторите са подготвили и нова марка - Sonar +D, която в отделна зона ще събере повече от 2500 професионалисти и

1400 технологични фирми от над 50 държави. Иновациите, представяни от Sonar +D, имат за цел да подобрят сътрудничеството между творчество, технологии и бизнес. Фестивалът предлага широк спектър от дейности, както и много изненади за феновете. Предвидени са промоции на нови мобилни устройства, създаване на "живи" приложения, организиране на концерти, представяне на

дигитални модернизации, както и срещи с експерти в областта. Музикални приложения ще звучат денонощно в зоната на фестивала, ще бъде организиран официален конкурс за компютърни хакари, ще се представят нови концепции в заснемане на видеоклипове, осветление и дигитализация. Повече информация и пълната програма на фестивала: <http://www.sonar.es>.

Африкански гуджеи
гостуват у нас
за Деня на Африка

Диджеи и танцови формации от Камерун, Мали, Етиопия и други държави ще отбележат Деня на Африка в София на 25 май от 19,00 ч. в клуб Culture Beat (НДК). Именно тогава ще се честват 50 години от създаването на Африканския съюз. Събитието е по инициатива на Global Vision Circle - пионерите на уърлд музик сцената у нас, и е с вход свободен.

Програмата за Деня на Африка 2013 е по-богата от всякога. Тя демонстрира на практика африканската UBUNTU идея - "Аз съм това, което съм, заради това, което всички ние сме!"

Гостите на събитието ще станат свидетели на автентична танцовална селекция от цяла Африка. На живо ще звучи музика от Мали и Етиопия - хип-хоп, афро реге и фристайл. Джембе перформанс и традиционни танци от Западна Африка ще очароват присъстващите с оригиналността си. Изложба на африканско изкуство от галерия "Номад" също ще е част от празника. Организаторите му ще предложат и визуално пътуествие из разнообразието на Африка, както и специалитети от местната кухня. Посетителите ще имат възможност да се докоснат до пълнотата и богатството на културите на сцената, на която български и африкански таланти ще обменят опит и ще творят съвместно.

ски" 17 е обявен търг, стотици потребители на социалната мрежа фейсбук заявиха: "Не, искаме си киното с най-стойности филми!". Наместо в киното дори бе открита подписка под мотото: "Да спрем предния абсурд! Да запалим Euro Cinema!". Редица общественици, културни дейци и кинематографисти изразиха възмущение от евентуално затваряне на киното и превръщане на емблематичното културно пространство в "прост" търговски обект. За щастие, това няма да се случи.

Бял носорог е нажеждата
на австралийски зоопарк

В австралийски зоопарк се е появил бял носорог, като бебето е с тегло 50 кг и все още не е кръстено. То е първа рожба на майката Мопани, обясни гледачката на животните Паскал Беноа. Според директора на зоопарка Камерън Кер раждането на бял носорог (Ceratotherium simum) е знак за

надежда. В Африка тези животни се избиват често от браконieri, които продават рога им заради уж качеството му на афродизиах. От 2006 г. насам са избити най-малко 2000 индивида и популацията им в настоящия момент е по-малка от всякога. Зоопаркът изгуби през 2012 г. четири носорога, при които са били наблюдавани неврологични аномалии, без обаче да се открие причината за това. Направените аутопсии позволиха да се изключи отравяне с някакъв токсин или ухапвания от змия, бактериална инфекция или органична недостатъчност. Мопани също е била засегната от болестта по време на своята бременност, но за щастие е оцеляла. В зоопарка от 2003 г. са родени 9 бели носорога.

Няма да затварят „Евро синема“

Опасенията за затваряне на "Евро синема" са несъстоятелни и безпочвени, киносалонът ще продължи да функционира. В официално съобщение от Министерството на културата обясняват, че, съгласно Закона за държавната собственост, ведомството обявява търг за наемане на помещенията, които досега се ползваха от "Евро синема". Обявеният търг за наемане на

помещенията на обособения културен център с киносалона бе спечелен от "Хеликон" АД. В условията на търга и проекта на договора с бъдещия наемател е предвидено досегашният предмет на дейност и предназначението на помещенията да се запазят - за обособен културен център, включващ киносалон с прилежащи към него сцена, кинокабина и техническо помеще-

ние, канцелария, интернет зала, зона за социални и делови контакти, фойе и прилежащи площи, предназначен за културни дейности и европроекти. "Ето защо смятаме, че опасенията за "затваряне на киното" са несъстоятелни и безпочвени", уточняват от министерството.

След като стана ясно, че за помещението на партерния етаж на бул. "Ал. Стамболий-

Има две "вълшебни" думи, които ще ти помогнат да отвориш много врати в този живот: "бутни" и "дръпни"...

ДАРИНА ПАЧЕВА, член на Общопартийната контролна комисия на БСП
ИВЕТА СТАНКОВА-ПЕНКОВА, член на НС на БСП
МИГЛЕНА ТАЧЕВА, юрист, политик
НИНА СЕЛВЕЛИЕВА, журналист
РУСИ СТАТКОВ, член на НС на БСП,
член на Надзорния съвет на АПСК
ТОМА ЗДРАВКОВ, рок певец
ЦЕЦКА ДАНГОВСКА, народен представител
ЯСЕН ВЪЛЧАНОВ, балетист и педагог
ЯНА ЦАНКОВА, режисьор

ЦЪРКОВЕН
КАЛЕНДАР

24

Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост (Молебен)
Св. преподобни Симеон Стълпник, Дивногорски († 596)

Св. Симеон Стълпник, Дивногорец, е наречен така, понеже се подвизавал на стълп-кула и понеже този стълп бил построен на планината, наречена Дивна. Когато Симеон бил на 5 години, майка му го поверила на светия старец Йоан Стълпник, който се подвизавал в пустинята. Подражавайки му, Симеон пожелал подобен подвиг и скоро надминал своя учител с истинско ангелско търпение. Опитният старец Йоан, боейки се да не би нежният отрок да изнемогне от непосилния подвиг, съветвал го да не се предава на такъв преждвременен труд. Но Симеон, подкрепян свие, продължавал своето молитвено стоене пред Бога. Но не се задоволил той с това състояние. Св. Симеон приел по откровение свие свещенчески сан на 33 години от селевкийския епископ Дионисий, макар по-рано да отказвал тази чест. Светителят го завел в църква, там го посветил в свещенически чин и с пее на псалми отново бил изведен на стълпа, на който преподобни Симеон в продължение на 70 години непрекъснато извършвал своя велик подвиг до блажената си смърт в 596 г.

На най-българския празник
казваме "Наздравей!" за рож-
денука в ДУМА

ВАЛЕНТИН
ГЕОРГИЕВ

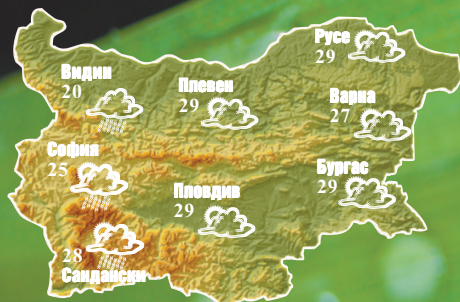
На незобите
икономичес-
ки комента-
ри, анализи
и прогнози
шапка сва-
лят богещи
експерти,
генумати и
министри.
Вальо, поже-
лаваме ти
свс силата
на душите и
фактите
журналисти-
ческото ти перо да бъде все
така остро и безкомпромис-
но. Пребръщай целите и
мечите си в реалност.
Бъди жив и здрав!

От екипа
на ДУМА

ВРЕМЕТО

Днес преобладаванията ще обхванат и източните райони. До сутринта и там вятърът ще се ориентира от запад, северозапад. Ще има променлива облачност, значителна над Централна и Източна България. Главно там и в планинските райони ще превалява дъжд, на места с гръмотевици. Вятърът ще е от запад, северозапад, в Дунавската равнина и в Източна България - умерен. Максимални температури 22 - 27, в София - 25. Атмосферното налягане ще се повишава, но ще остане по-ниско от средното за май.

Изгледи за

25

МАКСИМАЛНИ
26°/27°

26

МАКСИМАЛНИ
27°/28°

Съществена промяна на времето няма да настъпи. Ще има незначителна облачност. Утре в по-голямата част от страната без валежи, освен в югозападните и планински райони. Дневните температури ще се повишат с 1-2 градуса.

ДУМА
www.duma.bg

duma@duma.bg

Русия
България

МОНД
дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитан“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен номератор 97 05 +
вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226,
факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207

ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail: reklama@duma.bg, Експонатер: 91975 в. 112; Печат: „Нюзпринт“ ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява“ 100; „Национална агенция за разпространение - АД“ - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Ру-
мяна Кирилова - 208, 203; abonament@duma.bg
КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

**ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК
НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
„РАБОТНИКЪТ“,
„РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“
И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“**

ИЗПОЛЗАВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БУА „ФОКУС“,
БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Основател
Стефан Продев

Издател „ДУМА 2008“ ЕООД
Николай Малинов

ПРЕМИЕРИ

Колибри

Този филм е по-малко екшън и повече драма. Краските тук са по-тъмни, размишленията за морал и чест - по-чести, макар че схватките и насилието също присъстват в доста голямо количество. „Колибри“ е историята за трудния живот на Джоуи Джоунс, опита му за разделяне със света на болката и убийствата, опита му за любов и праведност, принудителното му връщане към лондонския престъпен свят и неговия път към отмъщение...

Cinema City 13:50, 16:00, 18:10,
19:10, 20:20, 21:20, 22:30; Cinema
City Paradise 15:00, 16:10, 17:10,
18:20, 19:20, 20:30, 21:30, 22:40;
Арена Deluxe 12:30, 14:40, 17:00,
19:20, 21:30; Арена The Mall
13:30, 15:50, 18:00, 20:20, 22:30;
Арена Запад 12:40, 15:00, 17:10,
19:30, 21:40; Арена Младост
12:30, 15:00, 17:10, 19:30, 21:40

Филмите го 30 май

Афтершок

Западният с кофти късмет носи прозвището Гринго, а неговите местни приятели го водят към най-забавните кътчета на чилийската столица Сантяго, където алкохолът и жените са повече от чудесни. Гигантско земетресение ги заварва в нощен клуб, а след като успяват да изпълят изпод останките, пичовете попадат в свят на пълен морален разпад, улични банди, пичови и брадви. Ще им се наложи да се поизпотят и да проливат кръв (своя и чужда), за да преживеят нощта.

Cinema City 18:00; Cinema City
Paradise 16:45; Арена Deluxe
23:00; Арена The Mall 14:30; Арена
Запад 13:50; Арена Младост
13:50

Джулай

Вниманието на филма е концентрирано върху 3 жени, които искат да избягат от всекидневното и да си спомнят какво е било да купонясват на морския бряг до сутринта. По пътя към Крапец и скалите на Камен бряг те срещат сродни души, както и няколко гадни мутри, които ще се опитат, но май няма да успеят нито да ги съкрушат, нито да им развалят кефа. Романтичен и леко носталгичен, „Джулай“ е нещо средно между роуд муви и драма с повечко музика от Васко Кръпката и неминуемото включване на Джон Лоутън и July Morning.

Cinema City 14:30; Cinema City
Paradise 14:40; Euro Cinema 24
май - 13:00, 18:45; 25 май - 22:15;
26 май - 17:15, 22:00; 27 май -
12:30, 18:30; 28 май - 20:15; 29
май - 19:00; 30 май - 16:30, 22:00;
Дом на киното 24 май - 21:00;
26 май - 13:00; 28 май - 13:45; 30
май - 12:00

Cinema City (тел.: 02 929 29 29); Cineplex (тел.: 02 964 30 07); Арена The Mall (бул. „Цариградско шосе“ 115); Арена Запад (тел.: 02 812 77 00); Арена Младост (тел.: 02 817 97 00); Mtel IMAX (тел.: 02 929 29 29), Арена Deluxe - бул. „България 69“, Bulgaria Mall;

ОВЕН
Днес ангажирането ви с чужди проблеми ще ви натопари, но и

накара да се почувствате доволни.

21 март - 20 април

РАК
Днес вниманието на мнозина от вас ще е привлечено от нови интересни занимания - професионални или лични.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ
Днес финансовото ви положение се стабилизира, не бива да се тревожите излишно. Трудностите ще бъдат преодоляни скоро.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ
Днес ще търсите компанията на приятели, с които да споделите тревогите и вълненията си от последните дни.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ
Днес повече мислете за себе си, другите ще съумеят да се погрижат за нуждите си. Трябва ви спокойствие.

21 април - 21 май

ЛЪВ
Днес мнозина от вас ще посветят време на дома и близките си. Ремонтни дейности също може да ви карат да останете въкъщи.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН
Днес можете да поемете много ангажименти, вярвайки във възможностите си. Ще се справите без да се претоварвате излишно.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ
Днес не пренебрегвайте състоянието на физическата си форма. Нещата, които планирате за себе си, ги направете приоритетни.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ
Днес изненадайте любимите хора приятно. Амбициозните професионални планове ще ви осигурят много динамична работа.

22 май - 21 юни

ДЕВА
Днес съдбата се грижи за вас и е възможно да останете изненадани от делово предложение, което получавате.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ
Денят за някои е предназначен за радостни вълнения. Други от вас ще превърнат ново запознатство в перспективна връзка.

23 ноември - 21 декември

РИБИ
Днес участвайте в събитията, а не бъдете само наблюдатели. Близките ще ви създадат подходяща атмосфера за почивка.

20 февруари - 20 март

СКАНДИ

ЕТАЛОН ЗЪБОЛЕ- КАРКИ	РУСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ ЕЗЕРО В САЩ И КАНАДА	ВЗИСКА- ТЕЛНОСТ АНГЛИЙСКА ЕЗИКОВА ГИМНАЗИЯ	ДРЕВНОГРЪЦ- КО ИМЕ НА БРИТАНСКИЯ ПОЛУОСТРОВ	ГЕРОЙ В ТУРСКИЯ СЕРИАЛ "ЛИСТОПАД"	ЖЛЪЧЕН МЕХУР	ВИД ЦВЯТ РАБОТНИК В КАМЕНО- ЛОМНА	ЧАСТ ОТ КАРУЦА	ТЪРЖЕСТВЕ- НИ СТИХО- ТВОРЕНИЯ	ПЕРИОДИ ОТ ВРЕМЕ ХРАМ НА БОГИНЯТА АТИНА ПАЛА- ДА В АТИНА	ТЕРМИН В ТЕНИСА /МН.Ч./
ЧАСТ ОТ ЧАСОВНИК	ПРОТИВО- БОРСТВО	БОЗДУГАН	ОТРИЦАНИЕ	ОТМЕРЕНОСТ, ТАКТ	ВЪЗПАЛЕНИЕ НА ЛИМФНИ- ТЕ ВЪЗЛИ	СЪЩЕСТВУ- ВАНЕ	ЗРЕЛИЩЕ	ИЗПЪЛНИТЕЛ- НА АГЕНЦИЯ ПО ЛЕКАР- СТВАТА	ФИНАНСОВА ПРОВЕРКА	
ПОДАРЪК	ОБАЯНИЕ	НЕМСКО СПИСАНИЕ	ХОЛАНДСКИ ШАХМАТИСТ	ФУТБОЛНА ЛЕГЕНДА НА "СПАРТАК" /ПЛ/	ИЗКУСТВЕН МЕЖДУНА- РОДЕН ЕЗИК	ГРАД В ЕСТОНИЯ	СТАРО- ГРЪЦКИ ПОЕТИ И ПЕВЦИ	АМЕРИКАН- СКИ ПИСА- ТЕЛ "БАБИТ"	УНГАРСКА ТЕЛЕГРАФНА АГЕНЦИЯ	
БАНКОВ ДОКУМЕНТ	СЕЛО В СТАРО- ЗАГОРСКО	ГРЪЦКА БУКВА	МИЛИЛИТЪР /СЪКР./	ПОНИКВАНЕ	НАРОДНОСТ В ИНДИЯ	КЪРДЖАЛИ	НАШ СЕДМИЧНИК			

РЕЧНИК: Агенум, Аменеум, Оуз, Румеса.

МАГИЧЕСКИ СРИЧКОВИ СВЪРЗАНИ КВАДРАТИ КРЪСТОСЛОВИЦА ПО ЗАДАДЕНА ДУМА

Съставете кръстословиците като използвате дадените по-долу думи:

1	2	3		4	5	6
2				5		
3		7	8	6		
		8				
10	11	9		13	14	15
11				14		
12				15		

ВОДОРАВНО И ОТВЕСНО:

- Държава в Централна Америка.
- Сбор от знания.
- Повдигателен механизъм.
- Летателен апарат.
- Цигулка /ост./.
- Наша народна певица.
- Дейност.
- Иглолистни дървета.
- Град във Финландия.
- Чуждестранни пари.
- Град в Швейцария.
- Наша състезателка по спортна стрелба.
- Политурата /мн.ч./.
- Морски животни.
- Титан.

РЕЧНИК: Кемане.

	С																		
	Л																		
	О																		
	В																		
	О																		

3-буквени: Ави, Ива, Орн, Ост, Юра.

4-буквени: АББА, Алек, Анан, Асор, Емир, Ница, Паяк, Райт, Саар, Само, Сине, Тори.

5-буквени: Авари, Акция, Астор, Борей, Карин, Леман, Океан, Раево, Синап, Сюмта, Янева.

7-буквени: Авиатор, Блокада, Станева, Тревира.

СУДОКУ

Попълнете празните полета с числата от 1 до 9 така, че всяко число да се среща само по веднъж във всеки ред, всяка колона и всяка от малките области 3x3:

			6	9			2	
	9				4			
	8						9	
7				5	6		3	
	5				9			
9		3	7					5
2							4	
	3				2			
9		4		7				

5		1			5	3		
9			3	4		1		4
			6		9			
				8	7			
		5		8	4			1
8		6				4		3
		2	1					

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ

ВОДОРАВНО: ЗЪБОЛЕКАР - РОБ - КАПА - ЯЗЕ - ПОРОК - ОВ - АРАРО - ДВЕ - НАТОВ - ЛЕТЕЖИ - ЕРИО - ОКЕН - ИСТОРИЦИ.

ОТВЕСНО: БЪРЗОВАРИ - БОЕВЕ - ИС - БОБ - ЛОТ - ПАНЕ - ДЕКОРАТОР - КАРАТЕКИ - ЗАПОРОЖЕЦ - РАКОВИНИ.

ПИРАМИДИ

ВОДОРАВНО: 1. АД. 2. ДАМ. 3. ДАМИ. 4. АДАМИ. 5. ДИАМАТ. 6. АДАМИТИ. 7. ДИАМАНТИ. 8. ДОМИНАНТА. 9. ЛО. 10. ЖАЛ. 11. ЖЕЛА. 12. ЖЛЕЗА. 13. ЖЕЛЕЗА. 14. ЖЕЛЕЗАР. 15. ЖЕЛЕЗАРИ. 16. ЖЕЛЕЗАРИЯ. 17. ЕОЛ. 18. ЕГО. 19. ГОЕВ. 20. ГОЧЕВ. 21. ГОРЧЕВ. 22. ГОРЧЕВА. 23. ЗАГОРЧЕВ. 24. ЗАГОРЧЕВА.

ХАОС

ВОДОРАВНО: КОКА-КОЛА - АМ - НОВЕЛА - ВИА - АДНЕН - СВАТЯ - СТАКАН - ОРСИ - ШЕРИФ - ЕК - РУР - АВИМОР - ЛАРЕ - ТАБЕЛИ - АШ - ТРИКО - ИРАДЕ - АТОМИК - ИКАР - МАКАК - ОЛОНА - АПОП - КРИВИНА - ЕЛА - ДЕАК - ЛИЛИИ - КИТ - АРТ - АНС.

ОТВЕСНО: КОНДАРЕВ - РЕКОРДИ - КОН - СКИТИ - АЛИЕТ - НАВЕСИ - МАКАРОВА - КЕНТ - РОБОТ - НИКА - ГОЛ - АШУРЕ - ОМАН - ЛАСКЕР - ЛИМА - АЛТ - АР - ВАР - ЛИРИКА - ВАНИНА - А КАПЕЛА - КАИТ - ФАРАД - КОЛИН - МАЯК - ПЕШЕВ - ПАИС.

ДЕВЕТИ ФЕСТИВАЛ НА ИЗКУСТВАТА В ДОМА НА БОРИС ХРИСТОВ В СОФИЯ

В Регионалния исторически музей във Враца днес от 12.30 ч. се открива единственият по рода си музей на хартия с произведения на известния художник Красимир Тодоров. ДУМА представи неговата изложба със скулптури, изпълнени в уникалната му авторска технология, подредена в Археологическия музей в София (2010). Сега две от залите на РИМ-Враца са специално ремонтирани и пригодени със съдействието на общината.

Пътешествието Zn Art

Уникалният шанс да живеем в този свят е нашият шанс да осъзнаем сериозната трансформация, която сме претърпели по спиралата на местоположението ни в Космоса. Възможността реално да се материализират епохи, събития и обичаи, да съпребивяваме паралелността на пространствата, превръща човешкото

С творби на художника Красимир Тодоров във Враца се открива музей на хартия

културно наследство в неизчерпаем извор на познание и вдъхновение. Представите си как изпълнявате ежедневните си задачи, докато потегляте с Аргонавтите в търсене на Златното руно. Това не е космическа одисея, фантастика или филм. Това е нашата гранична съвременност, в която богат е този, който придобие максимално познание и го осмисли в краткия си миг - живот. Така художникът Красимир Тодоров ни въвежда в своето задълбочено философско представяне на изкуството.

Чрез съвременните технологични натрупвания и съществуването на паралелен компютърен мозък реално разполагаме с цялата човешка опитност, синтезирана във виртуални библиотеки, за да осъзнаем, стига да поискаме, смисъла на нашето съществуване. Модерната компютърна сетивност чрез измерителните лазерни и оптични системи е в състояние да проникне в дълбочина до културно-исторически

те паметници, открити или не, а компютърните периферии позволяват да се пресъздаде тяхната форма в избран материал, при което се осъзнават същностните характеристики и философията, заложена в самата форма, посяква Тодоров.

Едно пътешествие, което ни отвежда до "Zn Art - Музей от хартия": иновационно решение, което създава условия и пространство за всеки, който пожелае не само да разгледа избрани паметници на културата и чрез тях да се докосне до изминалото време, но и реално да открие духа на Микеланджело в себе си като лично със своите ръце участва в създаването на експонат. На откриването на музея присъстващите ще се запознаят и с Dreamos и създадената чрез него холограма на културен паметник.

Общ проект популяризира съвременната българска литература в Русия

Надежда УШЕВА

Екатерина Гениева, генерална директорка на Държавната библиотека за чуждестранна литература в Москва, изнесе лекция за Марина Цветаева, посветена на живота и творчеството ѝ, в Руския културно-информационен център в София. Поводът бе представянето на проекта "Нов български роман" - съвместна инициатива между Русия и България. Срещата откри посланикът на Руската федерация у нас Юрий Исаков, който пожела на добър час на проекта и приветства руските и българските гости. Сред тях бяха и авторите, чиито книги са преведени на руски и се разпространяват на руския книжен пазар. Между тях в залата на РКЦИ бяха Анжел Вагенщайн, Николай Петев, Георги Господинов.

"Нов български роман" включва превод на съвременна наша литература на руски, като се предвижда да бъдат издадени 15 романа. През първата година са излезли от печат пет, по план остават още 8 романа. Това е обща инициатива между Министерството на културата в България и Българския

културно-информационен център в Москва, каза за ДУМА Екатерина Гениева, директорка на ВГБИЛ "М.И. Рудомин". По думите ѝ романите се превеждат и издават в различни административни райони, като губернаторите имат възможност да закупват тези книги за градските си библиотеки. Важен е системният подход, който съществуваше до 1990 г. При него се избират най-добрите автори, чиито преводи са регулярни. Това е основното. Целта е да се избегнат случайните преводи и да може да се поддържа школата за превод, също и да се развиват младите преводачи, допълни Екатерина Гениева.

Представяме съвсем нови романи - от последните няколко години, и от последните две десетилетия, защото тогава българската проза не е била превеждана в Русия и ние не я познаваме. Затова, когато говорим за нов български роман, имаме предвид времето след Перестройката до наши дни, уточни пред ДУМА Ирина Мелникова, сътрудничка на библиотеката за чуждестранна литература, както и на Българския културен институт в Москва. Тя обясни, че книгите се

библиотеката за чуждестранна литература "М.И. Рудомин" представя фотоизложбата "За Русия с любов" на Виктор Короткий, която е подредена в РКЦИ. Посетителите ще се насладят на приятното фотопътешествие по живописните краища на Русия. Те ще видят природата на средната част на страната, която се слави с удивителната си красота. Главното украшение на пейзажите са нейните живописни храмове. Природата ги обгръща като същностни камъни. Хармоничната простота на тези картини и магнетичната цветна палитра създават атмосфера на умиротворение и благодат, посочват организаторите на изложбата. Любимият жанр във фотографиите на автора са паметниците на руското архитектурно изкуство на фона на колоритния пейзаж на Русия. В. Короткий споделя, че неговите произведения са се появили в резултат на усърден труд, свързан с избор на оптимални граници на кадъра, където няма място за стълбове, автомобили, разхвърлян боклук и други "атрибути" на цивилизацията.

избират съвместно от българска и от руска страна. Сред критериите са - те да бъдат популярни и награждавани, да се радват на голям читателски интерес. Но решението кои точно творби и автори да бъдат - е из-

ключително трудно. Защото, както казва И. Мелникова, България е малка държава, но има много достойни писатели. Вчерта бе представен и проектът за превод на руска литература на чужди езици.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

кратки

Хор „Добрич“ изпълнява Божествена литургия в Желязната църква

Хор „Добрич“ ще изпълни днес в 9 ч. Божествена литургия от Свети Иван Златоуст в църквата в българската екзархия в Истанбул, съобщава от общинския младежки център. Гостуването на формацията с диригент Димитър Вангелов в Деня на славянската писменост, българската просвета и култура е съвместна инициатива на хор „Добрич“ и Българската екзархия в Истанбул. Божествената литургия от Свети Иван Златоуст е по музика на Добри Христов, Бортнянски, Ведел и гр., съобща БТА.

Вокални импресии с Алек Аведисян

Концерт "Вокални импресии" на Алек Аведисян (баритон) и Ружка Чаракчиева (пиано) ще се състои на 25 май от 19 ч. в зала 9 на НДК в рамките на 44-ия международен фестивал "Софийски музикални седмици". След успешния дебют на Чаракчиева-Аведисян на СМС през 2010 г., дуото се завръща на сцената на престижния форум с нова програма, включваща две световни премиери: Александър Йосифов и Атанас Атанасов, посветили своите творби на дуото. Ще бъдат изпълнени и други произведения от Джордж и Шуман, както и творби от българските композитори Андрей Стоянов и Александър Текелиев.

Първата Седмица на Барока в Пловдив е с вход свободен

"Седмица на барока в Рагдо Пловдив 2013" ще се проведе от 26 май до 2 юни. Музикално събитие е дело на НУМТИ "Добрич Петков" и се реализира съвместно с БНР-Пловдив, събщи Александър Колев, един от изпълнителите и организаторите. Входът за всички концерти е свободен. В програмите са привлечени за участие преподаватели от НУМТИ "Добрич Петков" - Пловдив, и артист-оркестранти от симфоничния оркестър на ОФД. Сред авторите, чиято музика ще прозвучи на 26 май от 11 ч., са Бах, Хендел, Скарлати. Изпълнява Александър Колев - чембало.

СКРЪБНА ВЕСТ

На 22 май 2013 г. ни напусна
нашият скъп баща и дядо

МИНЧО ТОДОРОВ МИНЧЕВ

НЕГОВИЯТ ЖИВОТ,
ИЗПЪЛНЕН С БОРБА
И РАБОТА
ЗА БЛАГОТО
НА НАРОДА,
ЩЕ БЪДЕ ВИНАГИ
ПРИМЕР ЗА НАС.
ОТИДЕ СИ ЕДИН
ПРЕКРАСЕН ЧОВЕК,
КОЙТО ЗАВИНАГИ
ЩЕ ОСТАНЕ
В НАШИТЕ СЪРЦА.
ДА БЪДЕ СВЕТАЛА
ПАМЕТТА МУ!

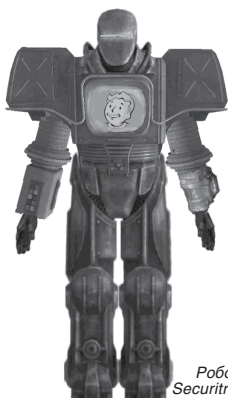
Поклонението ще се състои на 26.05.2013 г.
от 11 ч. в Ритуалната зала
на Централните софийски гробища.
От семейството, БАС и другари
от Великотърновските землячества в София.

Русия „ще учи“ роботи да убиват терористи

Машините ще могат да «виждат» противника през различни препятствия и поразяват от голямо разстояние

В Русия се работи по създаването на специални роботи, които ще се занимават с евакуацията на ранени военнослужещи и граждански лица от мястото на извършен терористичен акт, а също и за неутрализация на терористи. Това, както съобщава РИА „Новости“, е заявил вицепремиерът на Русия Дмитрий Rogozin в изказване пред студенти от физическия факултет на МГУ. Техническите подробности за новата техника и сроковете за начало на нейното доставяне в силовите структури Rogozin не е разкрил. Новите роботи, по неговите думи, ще могат да „виждат“ терористите през различни препятствия и поразяват от

Изображение FALLOUT NEW VEGAS

Робот Securiton

голямо разстояние. Роботизирани системи ще бъдат изключително точни и при неутрализирането на терористите няма да причиняват съпътстващи поражения на заложниците. Кога именно е планирано да завърши разработката на роботите, вицепремиерът не е уточнил. Също не е известно коя именно организация ще се занимава със създаването на специалната роботизирана техника. В края на април т.г. бе съобщено, че по поръчка на Министерството на отбраната на Русия се води разработка на роботизиран модул за издирване и евакуация на ранени военнослужещи. Новият комплекс трябва самостоятелно да на-

мира, опознава и извозва ранените от бойното поле. Роботът трябва да може да се придвижва в пресечени местности, в помещения и по стълби. Изпълнители на поръчката могат да станат ЦНИИ по робототехника и техническа кибернетика или МГТУ, носещ името на Бауман. В края на 2012 г. в Русия бе създаден фонд за перспективни изследвания, който ще съдейства при високоскоростни научни изследвания и разработки в областта на отбраната. По-рано Rogozin заяви, че основни дейности на фонда ще бъдат роботизирани системи, хиперзвуковите технологии и въздушно-космическата отбрана.

КА-52 - ВЕРТОЛЕТЪТ С ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ

Компанията «Вертолеты России» планира да обогатява своите перспективни вертолети с изкуствен интелект. Това, както съобщава ИТАР-ТАСС, е заявил директорът по развитието на компанията Владимир Макарейкин на международната изложба Helirussia 2013. По думите му обликът на новия вертолет трябва да бъде даден в рамките на Държавната програма за развитието на авиационната промишленост на Русия до 2025 г., известна също като «Вертолет-2025». Новото

бордово оборудване ще се основава на «техническите или интелектуалните невронни мрежи и експертни системи с нестандартна логика». Както е пояснил представителят на «Вертолеты России», интелектуалната бордова систе-

Ka-52

ма ще обезпечава безопасността и регулярността на полетите чрез мониторинг на състоянието на елементите на конструкцията, да определя натоварването на екипажа чрез системите за управление на въздушното движение по технологията CNS/ATM (свързка, навигация и наблюдение на организацията на въздушното движение), а също и да обезпечава автономното управление на вертолетите във всички режими на полета. Що се отнася до бойните възможности на перспективния вертолет, интелектуалното бордово оборудване ще се съчетава с нови видове въоръжения, действащи на принципа «стреляй и забрави», и управляеми ракети, ще помага при маневриране в опасни зони, а също ще координира взаимодействието с други подразделения на земята и във въздуха. Освен това бордовият комплекс ще помага на вертолета при излитане и кацане от палубата на кораба.

ВИЕТНАМ СЕ ВЪОРЪЖАВА С БЕЛОРУСКИ БЕЗПИЛОТНИЦИ

БПЛА „Гриф-1“

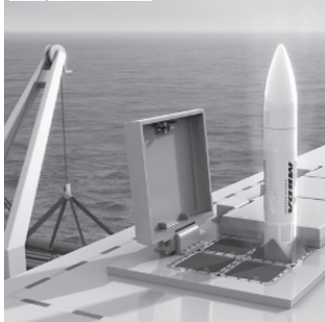
Снимка „558-и АВИАЦИОНЕН РЕМОНТЕН ЗАВОД“

Вьетнам ще закупи от Беларусия безпилотни летателни апарати. Това, както съобщава «Интерфакс», е заявил премиер-министърът на Беларусия Михаил Мясникович по време на визитата в Минск на премиер-министъра на Вьетнам Нгуен Тан Зунг. По думите на Мясникович неговият вьетнамски колега е долетял в Минск и за подписването на контракт за доставка на БПЛА. «Ние имаме големи надежди, свързани с научно-техническото сътрудничество», е отбелязал шефът на белоруския кабинет. В хода на срещите Мясникович също е разказал за готовността на Беларусия за сътрудничество с Вьетнам в областта на военните технологии и технологиите с двойно предназначение. Сега в Беларусия се изработват няколко модела безпилотни летателни апарати, сред които са «Гриф» и «Москит». Какви именно БПЛА е решил да закупи Вьетнам, Мясникович не уточнява.

По-рано бе съобщено за плановите на Вьетнам да се въоръжи с леки руски безпилотници, с чиято разработка се занимава корпорацията «Иркут». А още един безпилотен апарат - Magic Eye 1 ще разработи Швеция за вьетнамските войни.

Страница на Желязко ТЕНЧЕВ

Изображения MBDA

Вертикална пускова установка Mk 41 VLS с перспективна противоракета Sea Ceptor

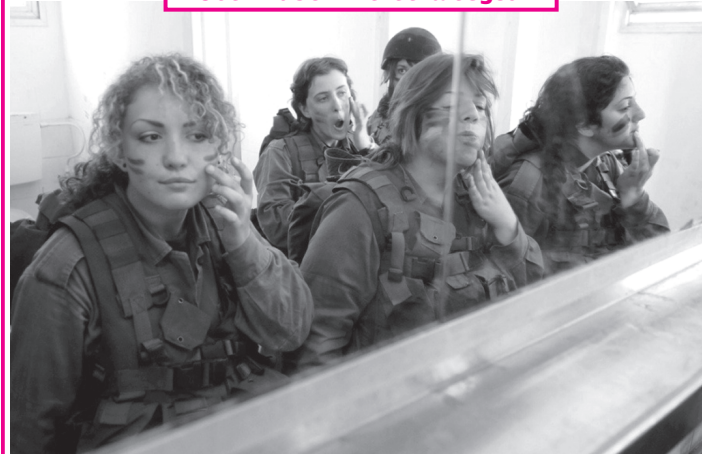
ЩЕ ПРИСПОСОБАВАТ ФРЕНСКИ ПРОТИВО-РАКЕТИ SEA CEPTOR ЗА US КОРАБИ

Френската компания MBDA се е договорила с американската Lockheed Martin за разработката на ракети за вертикалните пускови установки Mk 41 VLS, с които са въоръжени бойните кораби на повече от десет страни по света, включително САЩ, съобщава пресслужбата на MBDA. На първо време, както се съобщава, за пусковите установки Mk 41 VLS (произведени от Lockheed Martin) MBDA с поддръжка на американците ще приспособява своите перспективни противоракети Sea Ceptor (CASM). Пробният пуск на противоракетите е планиран да се осъществи до края на годината. Със Sea Ceptor в частност ще се въоръжат британските перспективни кораби от Type 26 Global Combat Ship, а също е възможно и новозеландските фрегати от типа «Анзак». На въоръжение новата противоракета влезе през 2016 г. Както отбелязва Jane's, сега повечето ракети за пусковите установки Mk 41 VLS се изработват от конкурента на MBDA - американската компания Raytheon. Установката е съвместима с противоракетите Standard 1, 2, 3, и 6, RIM-7 Sea Sparrow и RIM-162 ESSM, а също и с крилатите ракети Tomahawk и противолодните RUR-5 ASROC. С такива ракети са въоръжени американските ескадрени миноносци от типа «Арли Бърк» и ракетните крайцери от типа «Тикондерога», австралийските фрегати от типа «Анзак» и «Аделаида», японските ескадрени миноносци «Атаго» и «Конго» и канадските «Ирокез».

Sea Ceptor в полет

Обективът не се шегува

Жените обичат да се гримират, но за военните камуфлажът е задължителен преди навлизане в гориста местност

ИНДОНЕЗИЯ И ТУРЦИЯ С ДОГОВОР ЗА СЪВМЕСТНА РАЗРАБОТКА НА БРОНЕМАШИНИ ОТОКАР СОВРА II

Правителствата на Турция и Индонезия са подписали съглашение за съвместна разработка на бронирани машини за нуждите на своите въоръжени сили, съобщава Jane's. Машините, съвместно производство, ще бъдат базирани на турски разработки. По условията на съглашението прототипът на броневеомобилът ще бъде пуснат година след началото на програмите за разработка. В проекта ще участват турската компания FNSS Defence Systems и индонезийската фирма PT Pindad. Подробностите за перспективния проект засега са неизвестни. По думите на представителя на министерството на отбраната на Индонезия Силми Карим в близките два месеца се планира да се уточнят де-

таилите по проекта и да бъдат утвърдени от индонезийското и турското военно ведомство. След началото на серийното производство на бронемашини от лек или среден клас Турция и Индонезия ще ги предлагат и на трети страни.

Otokar Cobra II

Глобиха Ицо 7000 лв.

БФС замазва сериозен гаф на „Бистришките тигри“

Треньорът на Литекс Христо Стоичков сериозно си изпати заради обидите по адрес на Борислав Михайлов. Камата изригна след загубата на Литекс с 1:2 от Локо Сф от предпоследния кръг на първенството. Бесният от съдийството Стоичков олюлю здраво Михайлов, а в БФС моментално реагираха и му лепнаха глоба в размер на 7000 лева.

“Естествено, че съм нервен. Не може един, който иска да е някакъв фактор в българския футбол, да е най-големият боклук. Не може да се подиграва с труда, не може да се подиграва 90 минути с труда ни. Да си вдига картони, където си иска, каквото си иска, чиста дупна не дава, ами как да го направя, как да вляза при тези деца? И утре да ме сочат, че съм дал мача на Локомотив. Това ли да пишат утре? Тия мършляци. Да, она с перуката е същият, където е във футболния съюз. Той е същият боклук!”, изригна Стоичков.

“Не ме интересуват глобите, аз имам пари за разлика от тях. Каква среща да търся с тоя, не му споменавай името. Докато някъде не го хвана, да го пребия, това ще стане!”, закани се Камата на Борислав Михайлов и БФС веднага го глоби.

Стоичков също така е наказан за 1 мач и няма да може да води Литекс в последния кръг срещу Черноморец.

За нанесени обиди в средствата за масова информация, на основание чл.37, ал.1, т.17/1 буква “А”, ДК на БФС наказва Христо Стоичков, старши треньор на Литекс, с глоба в размер на 5000 лв. За обиди на длъжностно лице в средствата за масова информация, на основание чл.37, ал.1, т.17/2 буква “Б”, Христо Стоичков е наказан с лишаване от право да ръководи отбора за 1 среща и глоба в размер на 2000 лв.

БФС погази собствената си наредба заради Витоша (Бистрица), където играеше бившият премиер Бойко Борисов, твърди Агенция БЛИЦ. Тимът от Югозападната “В” група, известен като “Бистришките тигри” нередовно са картовекирали бившия защитник на Ботев Пд Венцислав Бонев, който взе участие в част от мачовете им през пролетта. Бонев разстроил с “канарчетата” с решение на БФС, което влиза в сила от 22 март. Веднага след това

СНИМКА ПРЕСФОТО/ЕТА

Треньорът на Литекс Христо Стоичков побесня след домакинската загуба на “оранжевите” с 1:2 от борецата се да се спаси Локо Сф след гол в края

той бе картовекиран във Витоша и изигра 4-5 мача за тима. За последно Бонев се появи в двубой срещу Оборище Панагюрище, спечелен с 2:1, но след това от Марек Дупница подадох жалба до БФС, че е неправомерно картовекиран.

Само час по-късно футболният съюз разглежда жалбата и я отхвърля като неоснователна. БФС се позовава на чл. 8, ал. 1 и ал. 2, точка 1, 2 и 3 от правилника за състезателните права на футболите. Член 8, ал. 1 гласи: футболист аматьор свободно преминава в друг отбор от “А” ФГ при спазване на ограниченията по чл. 6, ал. 2. Преминаването по алинея 1 е разрешено: 1. В периода между две спортностезателни години. 2. В периода между два полусезона. 3. След започване на полусезона, но при усло-

вие, че състезателът не е играл в друг ФК/ПФК.

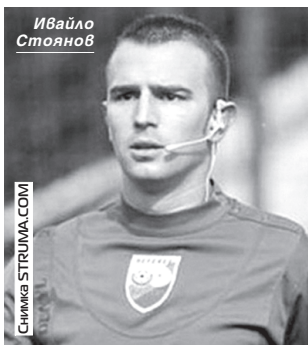
С този мотив жалбата на Марек е отхвърлена, тъй като картовекирането на Бонев не противоречи на точки 1, 2 и 3. Към ал. 2 обаче има и точка 4, която показва колко грубо БФС погазва собствените си правила: 4. За ФК от “В” АФГ ал. 2 т. 3 важи само за есенния полусезон. Това забранява на БФС да картовекира Бонев във Витоша след началото на пролетния дял на шампионата и от БФС трябва да присъдят служебни загуби на тима във всички срещи с негово участие. В момента Марек и Витоша спорят за първото място в групата, като дупничани имат аванс от 3 т., а в неделя от 18.00 ч. е директният двубой между двата тима на стадиона в Бистрица.

Върнаха Сватбата и още 2-ма в съдийството, свири на Локо Сф и ЦСКА

Наказаният през април за неопределено време рефер Ивайло Стоянов получи тихомълком опрощение и наряд за XXX кръг на “А” група. Петричанецът, известен с прякора Сватбата, бе изваден от нарядите на 4 април за слабо съдийство на мача Черно море - Левски (1:1), но в събота му е поверено столичното дерби Локо Сф - ЦСКА. Очакванията там са “червените” да помогнат на “железничарите” да останат в “А” група, след като и на теория си осигуриха бронзовите медали. Тимът от “Надежда” пък обхвана Литекс с 2:1 в Ловеч в скандален мач, но още е в зоната на изпаданите с 2 т. след последния над чертата Ботев Вр.

Опрощение получава и сафилитът със Сватбата във Варна тч рефер №1 за миналата година Веселин Мишев, който също бе със спрени права уж до края на сезона. Прочулият се с прочувствената статия “Защо Бойко Борисов заслужава втори мандат” асистент съдия ще помага по тъча на Николай Йорданов в мача Пирин ГД - Локо Пд.

Да свири на врачани при гостуването им във Варна на доскоро също застрашения Черно море пък е назначен Таско Тасков. В другото столично дерби Левски - Славия, което се очаква да излъчи шампиона, свирката ще надува Никола Попов, а за резервен съдия пак тихомълком получи опрощение Калин Людмилев, свирил слабо 1/4 финал за купата ЦСКА - Локо Сф. Останалите срещи са поверени на: Ангел Ангелов (Черноморец - Литекс), Ангел Байлалиев (Берое - Миньор) и Владимир Вълков (Монтана - Лудогорец).

СНИМКА STRUMA.COM

МЪРИ ИЗМЪКВА ЗЕ ПРЕД ЛЕВСКИ

Битката между Левски и Ботев Пд за новите футболисти започна със страшна сила. Треньорът на пловдивчани Станимир Стоилов е на път да върне в България бразилеца Зе Соарес. Кариоката игра 3 години в Левски, като именно Мъри го доведе на “Герена”. Без да блести изключително, бразилецът с постоянните си изяви се превърна в ключова фигура в състава на “сините”, като записа 53 мача и 7 гола, а през зимата на 2010 г. бе продаден на украинския Металург Донецк за 400 000 евро. Зе още е част от украинския тим, но договорът му изтича през лятото и той е решил да не го поднова-

ва. Самият бразилец признава, че не иска да остане в Украйна, а предпочита да се върне в България. Зе няма конкретен отговор, но вече са му се обаждали треньорите на Левски Николай Митов и на Ботев Станимир Стоилов.

“Ще напусна Металург със сигурност. Не съм щастлив тук и искам да си ходя. Искам да продължа кариерата си в България. И по-конкретно в Ботев или Левски. На “Герена” изкарах много хубави години имам незабравими спомени. От друга страна, знаете, че сме в отлични отношения със Станимир Стоилов”, коментира Зе Соарес.

РАДУКАНОВ:

С най-много точки сме напролет

След домакинската победата с 3:0 над дебютанта Пирин Гоце Делчев в последния мач от предпоследния кръг на “А” група старши треньорът на ЦСКА Милан Радуканов демонстрира огромно самочувствие. “Благодаря на футболите за вългането им в мача. Те играха на върха на възможностите си в края на сезона. Трудно започнахме мача, но после влязохме в ритъм. Радвам се, че спечелихме 3:0. Това е краят на сезона, предстои ни протоколен мач с Локомотив Сф. По-важното е, че отборът на ЦСКА е с най-много точки през пролетния полусезон, колкото и да ни плюят”, заяви специалистът от Видин. С успеха и на теория ЦСКА си осигури бронзовите медали и участие в предварителните кръгове на Лига Европа. На въпрос дали ще остане старши треньор на ЦСКА, бившият защитник поясни, че ще разговаря с шефовете на клуба веднага след края на последния мач от сезона. Той освободи предварително в почивка Абел Анисе и Лукас Саша, както и наказания Сержиньо и контузения Нджонго Присо.

гледайте

ФУТБОЛ
СЪБОТА

ПО БНТ 1
18.00 Локо Сф - ЦСКА
ПО ТВ7
18.00 Левски - Славия
ПО НЮ37
Монтана - Лудогорец
ПО БТВ ЕКШЪН
ФИНАЛ В ШАМПИОНСКАТА ЛИГА
21.40 Байерн М - Борусия Д
ПО ТВ+
19.00, 21.00, 23.00 Срещи от Примера дивисион

НЕДЕЛЯ

ПО БНТ 1
14.55 България (легенди) - Астън Вила (ветерани)

резултати

XXIX КРЪГ

NEWS

7

ФУТБОЛНО ПЪРВЕНСТВО - Черноморец 3:0 1:0 Г. Иванов (50) 2:0 П. Димитров (82) 3:0 Попара (87-д); Миньор - Черно море 0:2 0:1 Бергонис (55) 0:2 Инканго (88); Локо Пд - Берое 1:2 1:0 Златински (52) 1:1 Ситое (87) 1:2 Андонов (90); Литекс - Локо Сф 1:2 1:0 Г. Миланов (18-д) 1:1 Д. Пеев (32) 1:2 Д. Илиев (88), ЧК: Недялков (90+3-лит); Етър - Левски 0:3 (служ.)

КЛАСИРАНЕ					
	29	22	4	3	58:19 70
1. ЛЕВСКИ	29	22	4	3	58:19 70
2. ЛУДОГОРЕЦ	29	21	6	2	55:13 69
3. ЦСКА	29	19	6	4	53:18 63
4. Ботев Пд	29	17	6	6	48:21 57
5. Арумек	29	15	4	10	56:24 49
6. Черноморец	29	14	4	11	32:29 49
7. Берое	29	12	6	11	35:38 42
8. Славия	29	12	5	12	39:34 41
9. Локо Пд	29	10	9	10	36:32 39
10. Черно море	29	9	7	13	32:38 34
11. Пирин ГД	29	9	4	16	25:56 31
12. Ботев Вр	29	8	6	15	22:50 30
13. Локо Сф	29	6	10	13	25:37 28
14. Миньор	29	5	5	19	20:48 20
15. Монтана	29	4	4	21	27:54 16
16. Етър	29	4	4	21	20:72 13

XXX кръг, събота, 18.00 ч.: Монтана - Лудогорец (Нюз7); Левски - Славия (ТВ7); Локо Сф - ЦСКА (БНТ1); Черноморец - Литекс; Пирин ГД - Локо Пд; Берое - Миньор; Черно море - Ботев Вр; Ботев Пд почива

кратки

СТК отпразда Локо Сф

Спортно-техническата комисия към БФС не уважи жалбата, която Локо Сф подаде във връзка с нередовен футболист на Етър и по този начин няма да се стигне до служебна победа на “червено-черните” в мача срещу Великотърновци, за вършил 2:2. “Документът от НАП към трудовия договор на футболиста Ненад Филипович не е задължителен, а пожелателен. Всичко това е отразено в член 25, алинея 2 от Наредбата на БФС. Без последствие остава молбата на Локо Сф”, коментира шефът на СТК Маринов.

3 1 8
5 ТОТО 2, ТИРАЖ 41

6 от 49
I теглене: 4, 9, 23, 40, 41, 44
II теглене: 2, 4, 9, 13, 15, 40
6 от 42
I теглене: 6, 9, 12, 19, 24, 38
5 от 35
I теглене: 2, 3, 7, 24, 32
II теглене: 10, 14, 23, 26, 30
Тото Джокер
Печеливши позиции: 6, 7, 9
Печеливши числа: 8, 2

Снимка БГНЕС

Хамилтън ще кара с лика на Никол в Монте Карло

Шампионът във Формула 1 за 2008 година Люис Хамилтън ще кара с лика на гаджето си Никол Шерцингер върху каската по време на най-бляскавото състезание от календара за Гран при на Монако. Състезанието по улиците на Монте Карло е VI кръг от шампионата във Формула 1 и ще бъде предавано пряко по Филм+ в неделя от 15.00 ч. Освен любимата британецът е поръчал на каска-

та и образа на кучето си Роско. Тримата се возят в кабриолет, а на заден план се вижда панорама от Монако. Сезонът на Люис в Мерцедес, където смени 7-кратния световен шампион Михаел Шумахер, не е твърде успешен и той засега върви 4-ти с 50 т., като в 5-те досегашни старта само 2 пъти намери място на подиума - 3-и за Гран при на Малайзия и Китай, и 2 пъти завърши пети.

▲ Люис Хамилтън излиза с болида си мерцедес от прочутия тунел по време на първата свободна тренировка по улиците на Монте Карло, където в неделя е стартът за Гран при на Монако, VI кръг от световния шампионат във Формула 1

Пращаме 7 боксьори на европейско в Минск

След шампионата Пулев и Александров ще се бият професионално

Мариан ВЛАДИМИРОВ

Седмина боксьори ще представят България на европейското първенство в Минск, обявя президентът на БФБокс Красимир Ичински. "Целите винаги са били едни - колкото се може по-добро представяне. Отборът ни е млад - седмемомчета, но се надявам, като се върнат, да ги наричаме "Великолепната седмиорка", заяви Ичински и поясни, че бронзовият медалист от Лондон 2012 Тервел Пулев се е готвил за европейското първенство в базата "Чехов" край Москва, където е играл спаринги със световните шампиони за професионалисти Денис Лебедев и Алек-

сандър Поветкин, както и с техните партньори. По ирония на съдбата братът на Малката Кобра - Кубрат Пулев, може да срещне официално Поветкин на профиринга, ако олимпийският шампион в тежка категория от Атина 2004 и шампион на Световната боксова асоциация победи Владимир Кличко в дългочаканата битка през есента.

Ичински обяви още, че след европейското двама от националите - Тервел Пулев и Александров Александров, както и бившите аматьори Борис Георгиев и Спас Генов, имат договори за участие в срещите от професионалния проект на Международната федерация по бокс (АИБА). Генералният секретар

на БФБ Стела Стоянова пък поясни промените в точкуването на европейското първенство, където от петимата странични съдии в последния момент ще се избират трима, които ще определят победителя. Те ще точкуват както в професионалния бокс - 10 т. за победителя във всеки рунд, и респективно по-малко за съперника му. В Минск боксьорите за последно ще играят мачовете си с предпазни каски.

Избраниците на Палим Ранчев:

Тинко Банабаков (49 кг); Александров Александров (52); Стефан Иванов (56); Детелин Далаклиев (66); Симеон Чамов (69); Радослав Панталеев (81); Тервел Пулев (91)

Топалов стартира с реми в Солун

Българският гротмайстор Веселин Топалов стартира с реми на четвъртия за сезона турнир от веригата "Гран При" по шахмат в Солун (награден фонд 170 000 евро). Русенецът игра с белите и не можа да направи позицията си печеливаща срещу руснака Александър Грисчук и двамата си стиснаха ръцете след 85-ия ход.

Победи в първия кръг записаха Гага Камски (САЩ) над Леиниер Домингес (Куба), Пьотър Свидлер (Рус) над Етиен Бахро (Фр) и Рустам Касимджанов (Узб) над Хикару Накамура (САЩ). Реми завършиха и партиите Руслан Пономарев (Укр) - Фабиано Каруана (Ит) и Василий Иванчук (Укр) - Александър Морозевич (Рус). Турнирът е до 4 юни.

Руският милионер с гръцко гражданство и основен спонсор на турнира от веригата Гран при по шахмат в Солун Иван Савидис прави символично първи ход на партията от I кръг между Гага Камски (САЩ) и Леиниер Домингес (Куба) пред погледа на президента на ФИДЕ Кирсан Илюмжинов

Еврошампион ще играе в бенефиса на Стилиян

▲ егенда на Астън Вила, спечелил Купата на европейските шампиони през 1982 г., ще пристигне в София за бенефисния мач на бившия капитан на националния отбор Стилиян Петров. Това е шотландецът Анди Блеър, играл като полузащитник в младежкия тим на Шотландия и вдигнал КЕШ и Суперкупата на Европа с Астън Вила. Той е член на Националната Зала на славата от октомври 2011 г.

В неделя от 15.15 ч. легендите от Астън Вила ще се изправят срещу легендите на България в благотворителния мач под наслов "Благородим ти, Стан!". Приходите от продажбата на билети и рекламната на шоуто ще отидат за лечение на български деца, болни от левкемия. Благотворителният мач е на Националния стадион "Васил Левски" и

ще бъде предаван по БНТ1.

За ветераните от Бирмингем ще играят още Дейв Белфорд (вратар), Мартин Карутърс (голмайстор с над 100 гола в английската лига), Тони Деили (нападател, бивш английски национал), Марк Дрейпър (полузащитник и бивш английски национал), Дерек Дъдли (вратар), Гарет Фаръли (халф, бивш национал на Ирландия), бившите национали на Англия Рей Грейдън, Лий Хендри, Дейвид Нортън, на Ирландия Марк Кинсела, на Шотландия Скот Маклофин и Брус Райкъ (първият капитан на Шотландия, роден в Англия), на Северна Ирландия Крис Никъл и др. За България участие са потвърдили Христо Стойчков, Любослав Пенев, Димитър Бербатов, Даниел Бормиров, Наско Сираков и др., но самият Стилиян Петров няма да присъства на шоуто.

Котоошу спечели БГ мача в Токио

Калоян Махлянов-Котоошу пребори Даниел Иванов-Аоияма в българското дерби от 12-ия ден на майския супертурнир по сумо "Нацу башьо" в токийския дворец "Кокугикан". Той избузта сънародника си от дохиото с най-употребяваната техника "ошидаши" и записа втори успех от двата мача помежду им. Тази победа бе от изключително значение за първия европейски "одзеки", който е в положение "кадобан" и се нуждае от 8 бели точки, за да запази втория ранг в сумо йерархията. Така Калоян вече има 7 победи и се нуждае от още една в оставащите 3 кръга, за да спаси званието си. Аоияма пък игра с почти всички най-силни сумисти и е с пасив 5-7. Без загуба са само Кисеносато и Хакухо, които на практика не могат да бъдат догонени от други сумисти и ще си оспорват Купата на императора. Днес Калоян излиза на дохиото с другия монголски "Иокодзуна" Харумафуджи, а Даниел ще се бори с японеца Китатайки.

Помилваха
Сватбата,
свири на ЦСКА
и Локо Сф

Стр. 39

гледайте

ПЕТЪК

ПО ФИЛМ+
ФОРМУЛА 2

12.40 Първо състезание в Монако за ГП2

ТЕНИС

15.00 Брюксел Оупън, жени

СБОТА

ПО ТВ+

БАСКЕТБОЛ

15.30 ЛУКОИ Академик - Левски

(II финален мач)

ПО ФИЛМ+

ФОРМУЛА 1

15.00 ГП на Монако

(квалификации)

ТЕНИС

16.30 Брюксел Оупън, жени

ФОРМУЛА 2

19.30 ГП на Монако,

второ състезание

ПО НОВА СПОРТ

ЛЕКА АТЛЕТИКА

20.00 Диамантена лига в Ню Йорк

ГОЛФ

22.30 "Краун Плаза

Инвитейшънъл" от PGA Тур

НЕДЕЛЯ

ПО ФИЛМ+

15.00 Старт за ГП на Монако

ПО НОВА СПОРТ

ГОЛФ

22.10 "Краун Плаза

Инвитейшънъл"

кратки

4-ти кангудат за шеф на МОК

Шефът на световната федерация по аматорски бокс (АИБА) Чин-кю У подаде кандидатурата си за президент на Международния олимпийски комитет (МОК), съобщава световните агенции. 66-годишният У, член на Изпълкома на МОК, е четвъртият кангудат за наследник на Жак Рох, който се оттегля през септември след 12 години начало на организацията. Другите трима са настоящите вицепрезиденти на централата Томас Бах (Гер) и Сер Мян Нг (Сингапур) и председателят на финансовата комисия на МОК Ричард Каршон (ПРико). Крайната дата за подаване на кандидатурите е 10 юни, а изборите ще се състоят на 10 септември на конгреса на организацията в Буенос Айрес.

Берлин домакин на финала през 2015 г. в Шампионската лига

Берлин ще бъде домакин на финала в Шампионската лига, а Варшава ще приеме финала в Лига Европа през 2015 година, реши Изпълкомът на УЕФА. Столиците на Германия и Полша за първи път ще бъдат домакини на клубните евротурнири. "Две великолепно съоръжения за финалите през 2015 година", обяви генералният секретар на УЕФА Джани Инфантино.

Кутровски с втори успех във Варна

Завърналият се след 15-месечно наказание Димитър Кутровски продължава с впечатляващите си резултати на "фючърс" турнира на ITF във Варна (награден фонд \$10 000). Софиянецът разгроми поставения под №7 Франсоа-Артюр Вибер (Фр) с 6:0, 6:3 и се класира на 1/4 финал със само 3 загубени гейма. В I кръг участваният с "уайлд карт" Кутровски разби с 6:0, 6:0 Фотос Фотиадес (Кип), който също игра с покана в турнира, а за място на полуфинала ще играе пак с французин - квалификанта Лоран Локоли.